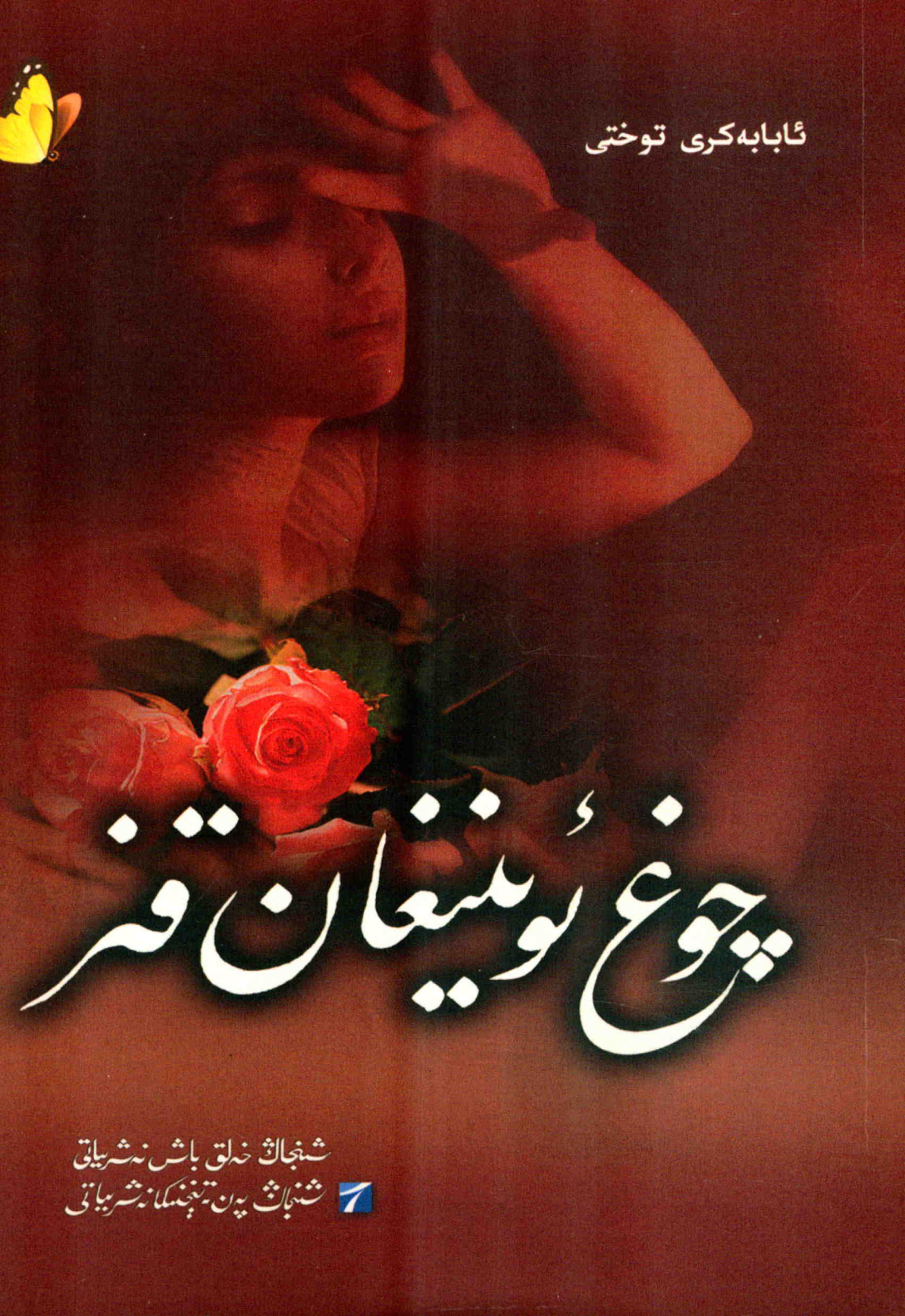

ئابابەکری توختی

چوغ ئوینیغان قىز

شنجاڭ خەلق باش نەشرىياتى
شنجاڭ يەن تېخنىكا نەشرىياتى

شائىر ئابابەكرى توختى 1973 ـ يىلى 14 ـ مارت قەشقەر يېڭىشە ـ ھەر ناھىيەسىنىڭ قومۇشئېرىق يېزىسىدا دۇنياغا كەلگەن. 1997 ـ يىلى ئىيۇلدا شىنجاڭ پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ فىلولوگىيە ئىنستىتۇ ـ تى ئۇيغۇر تىل ـ ئەدەبىياتى فاكۇلتېتىنى پۈتكۈزگەن. 1997 ـ يىلى نو ـ يابىردىن 2009 ـ يىلى سېنتەبىرگىچە قومۇشئېرىق يېزىلىق ئوتتۇرا مەكتەپ، ناھىيەلىك مائارىپ ئىدارىسى، ناھىيەلىك 1 ـ ئوتتۇرا مەكتەپ ـ لەردە ئوقۇتقۇچى، كاتىپ، ئىشخانا مۇدىرى بولۇپ ئىشلىگەن. ھازىر ياپچان بازارلىق ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ مۇدىرى بولۇپ ئىشلەۋاتىدۇ.

ئابابەكرى توختى باشلانغۇچ مەكتەپتە ئوقۇۋاتقان چاغلىرىدىلا شېئىـ رىيەتكە ئىشتىياق باغلىغان، تۇنجى شېئىرى 1986 ـ يىلى «قەشقەر گېـ زىتى»دە ئېلان قىلىنغاندىن تارتىپ ھازىرغىچە ھەر قايسى مەتبۇئاتتا 900 پارچىدىن ئارتۇق شېئىر، ھېكايە، نەسر، ئوبزور ئېلان قىلغان؛ «ئانا يۇرت سۆيگۈسى»، «يۇرەكسىز سۆيگۈ»، «رۇبائىيلىق كالېندار»، «قەشقەـ ردىكى يەر شارى»، «ئابدۇرېھىم ئۆتكۈر ئابىدىسى»، «ئالتۇن قونچاق» قاتارـ لىق توپلاملارغا بىر قىسىم ئەسەرلىرى كىرگۈزۈلگەن؛ 30 پارچە ئەسىرى «خانتەڭرى ئەدەبىيات مۇكاپاتى»، «غۇنچە ئەدەبىيات مۇكاپاتى»، «بوستان ئەدەبىيات مۇكاپاتى»، «ئالتۇنتاغ ئەدەبىيات مۇكاپاتى»، «چولپان ئەدەبىيات مۇكاپاتى» ۋە بىر قىسىم گېزىت ـ ژۇرناللارنىڭ 1 ـ، 2 ـ، 3 ـ دەرىجەـ لىك ئىجادىيەت مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن. ئۇ قەشقەر ۋىلايەتلىك يازغۇچىلار جەمئىيىتى ۋە شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق يازغۇچىلار جەمئىيىتەـ نىڭ ئەزاسى.

ئابابەكرى توختى

چوغ ئۇنىغان قەر

شىنجاڭ خەلق باش نەشرىياتى
شىنجاڭ يېن تېخنىكا نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

玩火的姑娘：维吾尔文/阿巴拜克力·托合提著.
— 乌鲁木齐：新疆科学技术出版社，2013.5
ISBN 978-7-5466-1237-9

Ⅰ.①玩 … Ⅱ.①阿… Ⅲ.①诗集 — 中国 — 当代 — 维吾尔语(中国少数民族语言) Ⅳ.① I227

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2013)第 113626 号

پىلانىلىغۇچى: ئىبراھىم سەمەن
تەشكىللىگۈچى: ئابلەت جۈمە تۇپراق
ئابدۇشۇكۇر ئىمىن
مەسئۇل مۇھەررىرى: ھۆرىگۈل يۈسۈپ
مەسئۇل كوررېكتورى: نۇرىمان قادىر
مۇقاۋىسىنى لايىھەلىگۈچى: خەمىدە سەئىد ئالىم
بەت ياسىغۇچى: رەنا ئەمەتجان

چوغ ئويىنغان قىز (شېئىرلار)

* * *

شىنجاڭ خەلق باش نەشرىياتى
شىنجاڭ پەن - تېخنىكا نەشرىياتى نەشر قىلىپ تارقاتتى
(ئۈرۈمچى شەھىرى يەنئەن يولى 255 №　پوچتا نومۇرى: 830049)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسىدا سېتىلىدۇ
شىنجاڭ لىنو سودا ئىشلىرى باسما چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتىدە بېسىلدى
فورماتى: 880mm ×1230mm　1/32　باسما تاۋىقى: 5.375
2013 - يىلى 8 - ئاي 1 - نەشرى
2013 - يىلى 8 - ئاي 1 - بېسىلىشى
ISBN 978 - 7 - 5466 - 1237 - 9
باھاسى: 18.00 يۈەن

مۇندەرىجە

كۆز لىرىكىسى..... 1
پۇلاڭلايدۇ يۇرىكىم ھالسىز..... 2
«پىخسىق»..... 3
گۈل شېخىدا كۆرۈنمەس بۇلبۇل..... 4
جاڭگالدىكى تورغاي..... 5
ھەي، تۇرمۇش..... 6
مۇشۇك..... 7
ئاشقىلىق كۈيى..... 8
بىز ئاشۇنداق ئايرىلغان..... 9
يۇلغۇن قىزارغان دالالار..... 10
تۇغۇلغان قىشلاق..... 12
كېچە لىرىكىسى..... 13
قۇياش سىزىپ ئولتۇرار بالا..... 14
يېزىدا كەچ كۈز..... 15
كۆيۈك شەھەر..... 16
بالىلىق قەلب..... 19
«ھاي-ھاي تېرەك»..... 20
لەگلىكىم..... 21
چېچەكلەر بەرگىدە سۆيگۈ چايقىلار..... 22
ئايال ھەققىدە ناخشا..... 23
زېمىن..... 24
نە ھاجەت يۇرىكىم يىغلاپ ئاھ ئۇرۇش..... 25

بىر قىز ئۆتتى دېرىزەمنىڭ ئالدىدىن..... 26
بالىلىقنى سېغىنىش..... 28
ئەي گۈزەل سۆزلىمە سۆيگۈ ھەققىدە..... 30
شۇ يىراق جەنۇبتا مەن ئۆسكەن يېزا..... 31
قۇملۇق لىرىكىسى..... 32
ئىيۇل خاتىرىسى..... 33
يارغول خارابىسى..... 34
سېنتەبىر سونېتلىرى..... 35
چۆشلىرىڭ دۇنياسى ئىقبالىڭ تېڭى..... 37
شوخ بالىلارغا..... 38
يادىمدا ھەرقاچان شۇ يىراق قىشلاق..... 40
نەسىرىدىن ئەپەندىنىڭ ئېشىكى..... 41
ئون ئالتە ياشلىق قىز..... 42
سېغىنىش..... 43
سىگنالىمغا..... 44
تەنھالىقتىن قېچىش..... 45
قۇشنامە..... 47
خەير - خوش ، بالىلىق..... 48
سەن ماڭا خوش دېمەي كەتكەن شۇ كېچە..... 49
نە ئۈچۈن بولمايسەن ئۇنتۇلغان بىر چۈش..... 50
غېرىب شەھەر..... 51
بۇلبۇل..... 53
ۋەتەن..... 54
ھىجران سونېتلىرى..... 55
تانسىكەش قىز..... 57
مۇھەببەتسىز ئۆلۈش..... 58
يامغۇردىكى سېغىنىش..... 59

سەن غەرق بولغاندا شېرىن ئۆيقۇغا..... 60
جۇدالىق يادنامىسى..... 61
بېلىق..... 64
نورۇزنامە..... 65
تەۋپىق قەبرىسىگە يادنامە..... 67
تۇغۇلغان كۈنۈم..... 68
قۇم كىتاب..... 69
باھاردىكى سېغىنىش..... 70
تورغاي مەھەللىسى..... 72
قىزلارنىڭ ھىدى..... 73
تۇمار ئاستى بوينۇمغا ئانام..... 74
يېلىم تېرىپ يۈرگەن قىزچاقلار..... 75
كۈلۈمسىرەش..... 76
چىدايمەن ھەممىگە ئامرىقىم، بىراق..... 77
سەھرانىڭ تىرىك ھەيكىلى ئانام..... 78
قەشقەر سونېتلىرى..... 79
رەڭدار تاشلار..... 83
ياۋا قۇش..... 85
قايتىپ كەتسەڭ سەبىلىكىڭگە..... 87
ئۆچرىشىش كۈيى..... 89
تاڭ لەۋھەسى..... 90
ئۇنتۇش ئۇچۇن ئەسلەش..... 91
ئۇچ كوچا تەزكىرىسى..... 96
بىز ئۇچراشقان شۇ كۈندىن بېرى..... 98
ئون سەككىزگە كىرمىگەن كىم بار؟..... 99
شۇنداقلار كۈلكەمنى قىستايدۇ ئەجەب..... 100
تەبىئەت..... 101

جۇۋازچى..... 103
تەبەسسۇم..... 104
ناتونۇشمەن ئۆزۈمگە..... 105
مۇساپە..... 106
دادامنىڭ خەت يېزىشى..... 107
سۇنۇق ئابدە..... 108
بۇزۇلمىسۇن قۇتلۇق چۇشلىرىڭ!..... 110
ئانا سېغىنىشى..... 111
...گە بېغىشلىما..... 112
ئوخشىتىش..... 113
قار چېچەكلىرى..... 114
يېقىنلىشىش..... 115
لالەم..... 116
ئاھ مېنى يىغلىتار مەيۇس ھالىتىڭ..... 117
بالىلىق ئەسلىمىسى..... 118
دېرىزە ئەينىكىدىكى قەشقەر..... 120
ئوغلۇم ۋە شېئىر..... 122
بېغىشلىما..... 123
قەشقەر ھەققىدە قوشاق..... 124
توڭ قاغا..... 126
يەكەندىن قايتىش..... 127
يالغۇز ئايال..... 129
ئۇچىنچى ناخشا..... 130
كەچكۇزدىكى تەبەسسۇم..... 131
تاشۇاي..... 132
ئاتۇش ئادىمى..... 133
بىر قىزغا يادنامە..... 134

گىرداب..... 135
پەرياد چەكتىم..... 137
ھېيتگاھ..... 139
قەشقەر راۋابى..... 140
چوغ ئويىنىغان قىز..... 141
قەقنۇس شەھىرى..... 142
كېچە ۋە ياستۇق..... 143
سېنتەبىردىكى سېغىنىش..... 145
تۇرمەن بىرسېنى قايغۇلۇق سۆيۈپ(سونېتلار)..... 146
دېرىزە تۈۋىدە مۇڭلىنىدۇ ئاي..... 148
ئاھ، سەن..... 149
يېرىم كېچىدىكى تەنھالىق..... 150
ئۇرۇمچىگە خەت..... 151
ناتونۇش قىز خاتىرىسىگە..... 152
ئەسنەۋاتقان مۇشۇكياپىلاق..... 153
كېچە تەزكىرىسى..... 154
يالغۇز توغراق..... 155
كېچىكىش..... 156
سۆيگۈ تەلپۈنۈشلىرى..... 157
ھىجران يىلتىزى..... 162

كۈز لىرىكىسى

توپا يولدا بىر ئىز بار،
كۆمەر ئۈنى ئالتۇن يوپۇرماقلار تۆكۈلۈپ.
كۆل بويىدا بىر قىز بار،
تۇرنىلارغا قارايدۇ چېلىكىگە سۇ ئېلىپ.

لەپىلدەيدۇ گاز ياغلىق،
غۇرۇلدىغان شامالنىڭ قانىتىغا ئۇرۇلۇپ.
زېمىن نۇرغا ئوراغلىق،
قۇياش باقار خىيالچان، ئاقۇچ تۇمان سۈرۈلۈپ.

سىڭىپ كەتتى تۇرنىلار،
قۇچىقىغا ئۇپۇقنىڭ چېكىت بولۇپ كۆرۈنۈپ.
قىز لېۋىده ئەلۋىدا،
غازاڭ تۆككەن سۆگەتكە قالدى ھالسىز يۆلىنىپ.

پۇلاڭلايدۇ يۈرىكىم هالسىز...

ھېسلىرىمغا سالالماي يۈگەن،
ئاۋارىمەن، ئاۋارە جانان.
سېغىنچىڭدىن چاڭقىغان لېۋىم
شەربەت تىلەر لېۋىڭدىن ھامان...

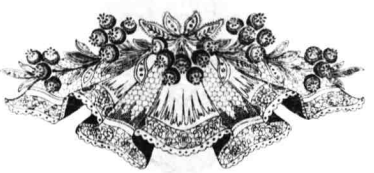
«لىپ» قىلىپلا كۆرۈندى قاراڭ،
پۇلاڭلىدى يۈرىكىم هالسىز.
ئوت چاچرىتىپ كەلسەڭ كۆزۈڭدىن،
تۈگەرمەنمۇ كۆيۈپ هايالسىز؟

«پىخسىق»

سىخىلمىقنى بەرمەپتۇ ساڭا،
گۈزەللىكنى بەرگەن ئىلاھىم.
مۇھەببەتتە «پىخسىق»لىقىڭدىن،
ئۆرلىمەكتە پەلەككە ئاھىم.

تىرىك پېتى ئۆلتۈرەي دەمسەن،
مېنى بۇنچە قىينىماپ، كۆيدۈرۈپ.
قالارمىتى لەۋلىرىڭ ئۈپراپ،
ئەگەر بىرنى قويساڭ سۆيدۈرۈپ؟

گۈل شېخىدا كۆرۈنمەس بۈلبۈل...

يېشىللىقتىن قالمىغان ئەسەر،
ئاساۋ ئاتتەك كىشنەيدۇ بوران.
تەبىئەتكە قىلىپ تاجاۋۇز،
بولۇۋالغان سوغ قىش ھۆكۈمران.

كۆرۈنمەيدۇ خۇشناۋا بۈلبۈل،
گۈللەر توزۇپ بولغاچقا خازان.
ئۇنتۇپ ئاڭا ئاشقىلىقىنى،
قاچتىكىنە ۋاپاسىز قايان؟!

جاڭگالدىكى تورغاي

ياشماقتا تەنها بىر تورغاي،
ماكان قىلىپ يانتاق تۇۋنى.
ھەر كۈنلۈكى چۇ - چۇلاپ ھارماي،
ياڭرىتىدۇ مۇڭلۇق كۈينى.

جاڭگاللىقنى ئارىلار قويماي،
ئۇ ئىزدەيدۇ زادى نېمىنى؟
ئۇ ئىزدەيدۇ قىسماقتا ئۆلگەن،
ئامرىقنى، مەھبۇبىسىنى!

ھەي، تۇرمۇش

پاك ياشاشنى ئىستەيمەن سەندە،
بەخت قېقىپ كەتسىمۇ پەشنى.
ئۈمىدۋارلىق ئۆگىتەر شۇڭا،
يىغلاپ تۇرۇپ كۈلۈمسىرەشنى.

قىڭغىر ـ سىڭغىر ئىكەن يوللىرىڭ،
مەنزىلگاھىڭ كۆز يەتمەس ئۇزاق.
خۇشاللانسام كۆرۈندۈڭ جەننەت،
قايغۇرغاندا بەئەينى دوزاخ.
ئەنە تۇرمۇش، يېنىمدا تۇرمۇش،
سەن نېمانچە سىرلىق تېپىشماق؟!

مۇشۇك

مارىلاپ مۇشۇك تۆشۈكمۇ ـ تۆشۈك،
پايلاپ چاشقان دېگەن نىجىسنى.
چاشقان تۇتالمىسا قىلارکەن،
ئادەم قورققۇدەك شۇنداق بىر ئىشنى:
ئاچ كۆزلۈكى نەپسىنى ئۇتۇپ،
بالىسىنى يەيدىكەن تۇتۇپ...

ئاشقلىق كۈيى

مەن تەنها ئولتۇرۇپ ئۇزاقتىن - ئۇزاق،
پايانسىز ھېسلارغا بولىمەن غەرق.
يالقۇنلۇق بىر كۈيگە سالغانچە قۇلاق،
دېرىزەم تۈۋىگە قالىمەن بېرىپ،
ئاھ، شۇندا ئارزۇلار ئۇرىدۇ بەرق.

قارايمەن كۆك ئاسمان، بۇككىدە ئورمان،
قوينىدا بەھۇزۇر ئۇخلار تولۇن ئاي.
ئىزدەيمەن، ئىزدەيمەن، ئۇ شۇنچە پىنھان،
يالقۇنلۇق كۈيىنى ئاڭلايمەن تىنماي،
ئۇ شۇنداق ھەسرەتلىك، لىرىكىغا باي.

غۇرۇرۇم كۆكىدە بالقىغان قۇياش
بىر يۈكسەك سۆيگۈنى قىلار مۇجەسسەم.
بىلمەيمەن،بىلمەيمەن نېچۈن تۆكتۈم ياش،
ئاق يامغۇر زېمىنىنى قىلغىنىدەك نەم،
قەلبىمنى تىلغايدۇ ئاچچىققىنە تەم.

شۇ كۈيگە بويتىمەن ئەبەدىي ئاشىق،
يوق پەقەت ئاڭلىماي ئۆتكەن بىر تۇنۇم.
گىتارچى، گىتارچى كەل بۇياقتا چىق،
كۈيۈڭگە كۈي قوشسۇن جاراڭلاپ ئۇنۇم،
ئۆزۈڭنى، مېنىمۇ قىينىما جېنىم...

بىز ئاشۇنداق ئايرىلغان

سەن كۆيمىگەن، مەنمۇ كۆيمىگەن،
بەڭباش ھېسلار كۆيدۈرگەن پەقەت.
سەن سۆيمىگەن، مەنمۇ سۆيمىگەن،
يات تۇيغۇلار سۆيدۈرگەن پەقەت.

سەن يىغلىغان، مەنمۇ يىغلىغان،
ئايرىلىشلار قىينىغاندا جان.
سەن قىيمىغان، مەنمۇ قىيمىغان،
خورلانغاندا ئۆرتىنىپ ۋىجدان.

سەن بىلمىگەن، مەنمۇ بىلمىگەن،
چىن مۇھەببەت ئالتۇن تەختىنى.
سەن تىلىگەن، مەنمۇ تىلىگەن،
ئۆمرىمىزگە مەڭگۈ بەختىنى.

يۇلغۇن قىزارغان دالالار

1

دالالاردا قىزاردى يۇلغۇن،
پەسىللەردە تۇڭمەي ئارمان؛
يېيىلماقتا گۈل ـ چېچەكلىرى،
ئانا يەرگە مۇھەببەتسىمان.

2

سەن سورىدىڭ مەندىن ئەزىزىم،
«قايسى گۈلگە ئامراق دىلىڭ؟» دەپ.
ھەيران قالدىڭ بەرگەندە جاۋاب،
«يۇلغۇن گۈلى ئامراق گۈلۈم» دەپ.

3

ئاھ، بىر تارىخ ياتار بۇلىنىپ،
يۇلغۇنلارنىڭ قۇچاقلىرىغا.
ھېلىمۇ ھەم ئۇنى شامالالار
قېتىپ يۈرەر قوشاقلىرىغا.

4

تۇلپىرىدىن يىقىلغان بوۋام،
كۆكرىكى قان، يۇلغۇن تۇڭگە.
كۆزلىرىنى يۇمغاندا دەپ تاڭ،
قۇياش كېلىپ قونغان لېڭگە.

5

بۇندا باردۇر سانسىز قەبرىلەر،
بۇندا باردۇر سانسىز ئوت يۈرەك.
ئاشۇلارنىڭ ئىسسىق قېنىدۇر،
يۈلغۇنلاردا ئېچىلغان چېچەك.

6

بۇگۈن ئۆتمۈش قالدى يىراقتا،
بەخت تېڭى چاچماقتا جۇلا.
ئەسلىتىدۇ ئەجدادلىرىمنى،
ئاشۇ يۈلغۇن قىزارغان دالا.

تۇغۇلغان قىشلاق

ئىڭكە، دەپ باغرىڭغا تۇغۇلغان يىغلاپ،
يىغلاپ كۆرۈشتۈمغۇ بۇگۈنمۇ شۇنداق.
بۇ چەكسىز يىغىنىڭ ۋەجى سۆيگۈكەن،
باغرىڭنى چۈمكىگەن قارلاردىنمۇ ئاق.
ئېتىقاد، ئەركىم بار سەندە ئەي قىشلاق،
بار ھەتتا ئاداققى تىنىقلىرىممۇ.
بىر ئۇچۇم تۇپراقتىن يارالدىم سەندە،
سەندە بار مەڭگۈلۈك ياتار يېرىممۇ.

ئادەملىك ئامىتىم سەندىن ئىلتىپات،
ساڭىلا بىر ئۆمۈر بولدۇم چىن ئاشىق.
بەزىلەر تەڭرىگە قىلسا ئىبادەت،
مەندىكى ئەقىدە بىر ساڭا تالىق...

كېچە لىرىكىسى

كېچىلەر چېچىڭ سۈمبۈل،چېچىڭ لالە،
دىلىمەرنىڭ چاچلىرىدىن رەڭ تالاشقان.
ئاھىڭ ئوت، ئوت قوينىدا قىلىپ ناله،
مەشۇقەسەن زېمىن بىلەن قۇچاقلاشقان.

نەقەدەر سۆيۈملۈكتۇر سۆيۈپ يىغلاش،
گىياھلار ياپرىقىدا ياقۇت يېشىڭ.
تىڭشايدۇ سۆيگۇ كۈيى (كۈيگە سىرداش)،
زېمىننىڭ كۆكرىكىگە قويغان بېشىڭ.

مەستدۇرسەن بىر تۇيغۇدىن، پىچىرلاشتىن،
پىچىرلاش ئەبەدىيلىك خۇمار ساڭا.
قۇتلۇقلاپ بۇ تۇيۇڭنى يەنە باشتىن،
ئېسىپتۇ ئاسمان نۇرلۇق تۇمار ساڭا.

مەشۇقەسەن زېمىن بىلەن قۇچاقلاشقان،
ئىھ، كېچە سەندە ھىجران بوغۇلماقتا.
بۇيۇكسەن، بۇيۇكلۇككە قۇچاق ئاچقان،
باغرىڭدا ئەنە قۇياش تۇغۇلماقتا...

قۇياش سىزىپ ئولتۇرار بالا

كىچىككىنە بىربالا
ئولتۇرىدۇ قۇياشنى سىزىپ،
ئۇچۇم بولغان خىياللىرىدا،
چەكسىز ئۇپۇق، سامانى كېزىپ.
قۇياش گاھ ئوخشايدۇ كاكچە نانلارغا،
لەۋلىرىنى يالاپ قۇيار ئۇ.
گاھ ئوخشايدۇ ئانا كۆزىگە،
نۇرلار ئەمەس، چاچىدۇ سۆيگۈ.
بۇ يوللاردا تەمتىلەپ مېڭىپ،
بالا بىلگەن قۇياش پەقەت شۇ...

يېزىدا كەچ كۈز

قاتار ـ قاتار ئۇچقان تۇرنىلار،
جۆنىمەكتە يەنە يىراق جەنۇبقا.
ۋاللەي ئېيتىپ كۈلۈشمەيدۇ بالىلار،
قار ياماشتى سەمرىپ كەتكەن بۇلۇتقا.

چېكەتكىنىڭ كۈيلىرىنى ئەپقاچتى،
توڭ قاغىلار شاختىن ـ شاختا قونۇشۇپ.
دىرىلدەيدۇ ئەمدى قويلار پادىسى،
يايلاقتىكى يۇمران چۆپكە تويۇشۇپ.

ئاپتاپسىنىپ ئولتۇرىدۇ قېرىلار،
چولاق تامنىڭ دالدىسىدا سىردىشىپ.
توزۇپ كەتكەن قۇشلارنىڭ شوخ كۈيىمۇ،
دان توشۇيدۇ ئۇۋۇسىغا قىر ئېشىپ.

بىر قارىسىڭ سۆيۈنىسەن كىمگىدۇر،
بىر قارىسىڭ كۆزلىرىڭگە ياش كېلەر،
مۇگدەۋاتقان كەڭ يېزىنىڭ دالاسى،
ئالتۇن رەڭلىك ياپراقلارغا چۈمكىلەر...

كۆيۈك شەھەر

ئېرىمەكتە ناتىۋان يۈرەك
كۆيۈۋاتقان قەدىم شەھەردە.
تامچىلىشى يۈرەكنىڭ
نەۋباھارنىڭ تەبەسسۇمىدا،
ئېرىۋاتقان ماموق قارلارنىڭ
جەزبىسىگە ئوخشايدۇ گويا.

تاپىنىم ئاستىدا ۋەتەن تۇپرىقى،
تاپىنىم ئاستىدا يىراق بىر تارىخ...
سۆزلىمەس ئىدىقۇت، يارغول ۋە مىڭ ئۆي،
ئۇنىڭ سۈكۈتتىكى قىياپىتىدە،
ھىجراندا پۈچۈلغان ئاشىق سۈرىتى،
ئۆرگۈلۈپ ـ چۆرگۈلۈپ كۈرمىڭ ئەسىرلەر،
قىسمىتىڭ شۇمىتى ئېيتقىنا چەرخ؟!

تۈرالاردا لەپىلدەر قايغۇ،
چولاق تاملاردا،
خارابىلەردە،
كەچمىش ساقلىنى سىپاپ خىيالچان،
ئېلىپ كىرەر قۇپقۇرۇق دىلغا
كۆز ياش بىلەن نەمدەلگەن تۈيغۇ.

بۇتلار ماڭلىيىدا قۇشقاچنىڭ ئىزى،
چۈشمەيدۇ ئۇنىڭغا ئىشەنگىن شۇتاپ

ئالىي دەرىجىلىك رېستورانلاردا،
تانسىخانىلاردا،
كىملىكىنى قۇسۇققا كۆمگەن
دۇنيادىن بىخەۋەر مەستلەر نەزىرى.

مەن كۆز يېشى قىلماقچى ئەمەس،
كۆزۈمدىن بۇرۇن يىغلايدۇ قەلبىم،
بۇ يىغىنى كۆرەلمەس ھېچكىم.
ۋىجدان تېنىمدىكى سانسىز جاراھەت
بۇ شەھەرنىڭ كۆيۈك قەلبىگە،
ئەگىز بولۇپ ئاقىدۇ تىم-تىم.

تۇرپان سەن بوۋامنىڭ قەبرىسى بار جاي،
بەلكىم بولغان جىسمىڭ قىزىل تۇغ.
بوۋام تۇلپاردىن يىقىلغان چاغدا،
قۇچىقىڭغا تامچىلىتىپ قان.

ھېلىھەم بۇرنۇمغا ئۇرۇلغىنى راست،
ئۇلار تۆككەن ئىسسىق قان ھىدى.
كىممۇ مېنى ئۆلمەس ھاياتتا،
ئاپىرىنچور تېكىننىڭ
ئابدۇخالىقنىڭ
يەنە سانسىزلىغان قەھرىمانلارنىڭ،
پۇشتىدىن تاممىغان دەيدۇ شۇ تاپتا.

قۇچىقىڭغا كېلىپلا بىلدىم،
بىر ئارمان كۆيىدۇ سەندە گۈرۈلدەپ.

هە، شۇڭا ئاتىغىم كەلدى ئىسمىڭنى،
كۆيۈپ تۇگىمىگەن كۆيۈك شەھەر دەپ.

قەھرىتان قىش بۇ
دەرەخلەرنىڭ پۈكۈلگەن قەددى،
ئەدەۋاتقان سوغۇق دەستىدىن.
پەقەت مەنلا قەقنۇس كەبى
تىرىلمەكتىمەن گۈلخان ئىچىدە،
ئېرىپ ئاستا سۆيگۈ تەپتىدىن.

باللىق قەلب

بۆشۈكۈمنى بەر ئانا،
سېغىندىم مەن ئەللەيلىرىڭنى.
ئەللەي، ئاھ، ئەللەي،
تېپىۋالدىڭ سەن ئەمدى كىمنى؟

ئايدىڭ ئايدىڭ ئەمەستۇر،
ئوغۇز سۈتى چېچىلمىسا ئالەمگە.
نان پىشمايدۇ تونۇردا،
ئانام پىشىپ چىقمىسا ھەمدە.

ئانام مېھرى سىڭمىسە ئەگەر،
ئېغىزىمغا تېتىمايدۇ نان.
كۈلۈمسىرەش مەن ئۈچۈن گۈناھ،
ئانام رازى بولمىسا ھامان.

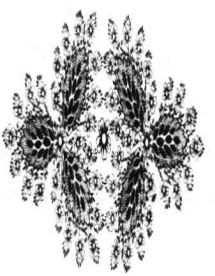
بۆشۈكتىن باشلانغان يېقىملىق گۈزىراش،
ئەللەيدىن باشلانغان زىلال سۆيگۈ.
دۇنيا گۈزەل ئەمەستۇر بۇنداق،
ئانام پەيلەپ تۇرمىسا مېنى.
كەتسەڭمۇ ھەممىنى ئېلىپ سەن ئانا،
ئەپكەتمە مەڭگۈگە ئەللەيلىرىڭنى...

«هاي ـ هاي تېرەك»

«هاي» دېمسە ئۆسۈپ باراقلاپ،
تاقىشامتىڭ ئاسمان پەلەككە؟
«هاي» دېگەچكە مەھمۇد كاشغەرىي،
توختاپ قاپسەن يېتەلمەي چەككە.

سەن ئەسلىدە ئۆسكەن يۇرەكتە،
مەڭگۇ ئۆلمەس مۇھەببەت بولۇپ،
يەر يۈزىدە قالساڭمۇ قۇرۇپ،
يۇرەكلەردە قالمايسەن سۈلۈپ.

شامال ئۈپسە ئاراشلىرىڭدىن،
ئۇرغۇپ چىقار «مەھمۇد» دېگەن سۆز.
ياپراقلىرىڭ چېچىلغان يۇلتۇز،
جاهان ئەهلى تىكىپ تۇرغان كۆز...

لەگلىكىم

ئۇيۇقنى سۆيۈپ ياتقان يېشىل دالا،
بالىلىق ھېسلىرىمنى كۆلدۈرەتتى.
ئۇچۇرسام ئۇندا ئۆيناپ لەگلىكىمنى،
خىيالىم يۇلتۇزلارغا گۈل بېرەتتى.

لەگلىكىم نەلەردە سەن، سېنى يىللار،
مېنىڭدىن ئەپقاچتىمۇ لولىلاردەك.
سەن بىلەن بالىلىقتا باسقان ئىزلار،
يالتىرار ئۇيۇقتىكى شولىلاردەك.

ئۇ چاغلار ئەسلىمەمنىڭ پىلتىسىگە،
ئوت ياقار ئەمدى پەقەت ھىجران سېلىپ.
ئىزدەيدۇ يوللىرىمدىن شۇ ئىزلارنى،
كۆموش رەڭ ساقاللىرىم جىلۋە قىلىپ.

سېغىنچىڭ سۆيگۈ قۇيۇپ يۈرىكىمگە،
ھە، بۇگۈن باقسام ئاشۇ دالاغا مەن.
ئايلاندىم ئۇنتۇپ دۇنيا غەلۋىسىنى،
ئاھ، سېنى ئۆيناپ يۈرگەن بالىغا مەن...

چېچەكلەر بەرگىدە سۆيگۈ چايقىلار

سۆبھىنىڭ لېۋىدە يانغان تەبەسسۇم،
سۆبھىدەك ھېسلارنى كۆيگە باي قىلار.
سۆبھىنىڭ قوينىدا كۆلگەن سۆبھىدەك،
چېچەكلەر جامىدا سۆيگۈ چايقىلار.

شىپالىق خۇش ھىدلار ئەيلىشەر پەرۋاز،
ھاۋادىن ـ ھاۋاغا، دىللاردىن دىلغا.
بار ئۇندا ھاياتنىڭ ئۆلمەس تىنىقى،
نۇرلۇق ئوي ـ پىكىرلەر ئۇچماقتا ئالغا.

چېچەكلەر جامىدا سۆيگۈ چايقىلار،
نەقەدەر بۈيۈكتۇر سۆيگۈ، دەپ ياشاش.
چېچەكلەر كۆز ئاچتى گۈلگۈن سۆبھىدە،
ياشىسۇن سۆبھىنى ياراتقان قۇياش!

ئايال ھەققىدە ناخشا

شۇنچە لەۋەن بىر مۇزىكىسەن،
ھېچكىم ئاڭلاپ تۇگىتەلمىگەن.
ئاڭلىسىمۇ ئەسىرلەپ ئىنسان،
سىرلىرىڭنى ھېچ يېشەلمىگەن.

كىچىككىنە كەنتسەن ئەمما،
ئالەم سېنىڭ باغرىڭدىكى يول.
كۆچمىسىلا ئاشىق يولۇچى،
مەشۇقلۇقنى قىلىسەن قوبۇل.

بىر گۈلسەنكى، بەرگىڭدىكى ياش
يۈرەكلەرنى قان قىلار يونۇپ.
كۈلسەڭ ئەگەر كۆكتىكى قۇياش،
لەۋلىرىڭگە ئالىدۇ قونۇپ.

پاكلىق كۈلگەن جەننەت سەن،جەننەت،
چىركىن ھېسلار سالالماس شۇملۇق.
دەز كەتسە گەر جانان چىنەڭگە،
بوپ قالىسەن بورانلىق قۇملۇق.

زېمىن

ساڭا تۇغۇلغاندا يىغلاپ تۇغۇلغان،
ھە، شۇڭا كۈلۈشكە تۆلەيمەن بەدەل.
يىغلاپ ياشىسامۇ ئالدىڭ باغرىڭغا،
مېھرىڭ بولۇپ گويا ۋۇجۇدۇمدا سەل.

شۇكرى، ئېتىقادىم بولمىدى پايخان،
نى مەشئۇم بالادىن يۇتسامۇ زەھەر.
پاك كەتتىم، ئەبەدىي ئېتىسەن ئەللەي،
بۆشۈكۈم سەن بەرگەن ئىككى مېتىر يەر...

نه هاجەت يۇرىكىم يېغلاپ ئاھ ئۇرۇش

نه هاجەت يۇرىكىم، يېغلاپ ئاھ، ئۇرۇش.
تىنچلان، قايغۇڭنى ئۇنتۇغىن بىردەم.
ئۆتمۇش چۈش كەبى قالدى يىراقتا،
كۆكتىكى يۇلتۇزلار سىردىشىڭ شۇدەم.

نه هاجەت يۇرىكىم، يېغلاپ ئاھ، ئۇرۇش.
بۇ هايات يەنىلا گۈزەل ۋە شېرىن.
بىر لەھزە هەسرەتنى ئۇنتۇيالمىساڭ،
بىر لەھزە شادلىقتا ئالالايسەن تىن...

بىر قىز ئۆتتى دېرىزەمنىڭ ئالدىدىن

بىر قىز ئۆتتى دېرىزەمنىڭ ئالدىدىن،
قەلبىم يەنە يۇرىكىمنى مالىمان.
مېڭىشلىرى ئوخشايدىكەن ساڭا بەك،
قولىدا گۈل، كۆلۈشلىرى شادىمان.

مەن يۇرتۇمنىڭ بولۇپ كەنجى شائىرى،
كۆيلەپ ئۆتتۈم سەندەك تالاي قىزلارنى.
بۇ ھاياتنىڭ بورانلىرى ۋە لېكىن،
ئۆچۈردىغۇ باسقان تالاي ئىزلارنى.

ئاينى ئېيلىپ ئالمىنىمغا تۇنلەردە،
شېئىر يازسام دېرىزەمنى چەككەنلەر.
ئوغرىلاپلا شېئىرىمدىكى ئۆزىنى،
بولدى يەنە مېنى تاشلاپ كەتكەنلەر.

قاپاق تۇرۇپ ياشىمايمەن ھاياتتا،
كۆلۈش ئۈچۈن يارالغانمەن ئەسلىدە.
كۆلۈپ تۇرۇپ ياشىمىدىم ۋە لېكىن،
مۇھەببەتنىڭ بۇ ئالدامچى پەسلىدە.

قىزلار، قىزلار سىلەر ئۈچۈن چېكىپ دەرد،
تەنھا قالدىم قەلبىمدىكى ئۆزۈمدەك.
تىنچسىز تۇن چىللاپ تۇرغان ۋىسالگاھ،
كۆرۈندىغۇ قول يەتمىگەن ئۇزۇمدەك.

بىر قىز ئۆتتى دېرىزەمنىڭ ئالدىدىن،
كەلدى ئۇنى قەلبىم تامان باشلىغىم.
بويسۇنمايسەن نېمىشقا ئاھ ئەركىمگە،
قارامۇ سەن، سارائىمۇ سەن ياشلىقىم؟

باللىقنى سېغىنىش

كىملەر بۇلاپ كەتتى كۈلكەمنى،
مۇڭغا چۆككەن قەلبىم دالاسى.
ئىزدەپ كەلدىم باللىقىمنى،
ئاھ، مەن ساددا سەھرا بالىسى.

ئاغدۇرۇلغان شورتاڭ يەرلەردە،
ئۇنسىز ناخشا ئېيتقاندا سازاڭ؛
ئورمانلاردا بېلىق كۆكسىدەك
ئاستا ـ ئاستا سۈزۈلگەندە تاڭ؛

مىنىپ شۇ چاغ «ئەجدەر قۇلان» غا،
مەھەللىدە باشلايتتۇق سۈرەن.
ھۈررا توۋلاپ تاشلىنىپ ئالغا،
ئېلىشاتتۇق «دۈشمەنلەر» بىلەن.

گاھى قاتتىق جەڭگى ـ جېدەلدىن
بولار ئىدى ئاغزى ـ بۇرنۇم قان.
قاقشىمايتتىم بىراق ھېچكىمگە
تىللىسىمۇ «كەپسىز» دەپ ئانام.
كەپسىزلىكىم سىڭگەن باللىق
ئۆتۈپ كەتكەن شۇنداق «جەڭ» قىلىپ.
چوڭ بولغاندا شوخلۇقلىرىم يوق،
بۇ ھاياتقا ئويچان كۆز سېلىپ.

مۇشت يېسەممۇ بالىلىق چاغلار،
گۈزەل ئىدى گۈزەل نەقەدەر.
ئۇ چاغ مېنىڭ قايغۇم يوق ئىدى،
چېھرىم گويا جۇلالىق سەھەر!

كىملەر بۇلاپ كەتتى كۈلكەمنى،
مۇڭغا چۆككەن قەلبىم دالاسى.
ئىزدەپ كەلدىم بالىلىقىمنى،
ئاھ، مەن ساددا سەھرا بالىسى.

ئەي گۈزەل سۆزلىمە سۆيگۈ ھەققىدە

ئەي گۈزەل سۆزلىمە سۆيگۈ ھەققىدە،
ئۇ سالار ئېسىمگە مۇڭلانغان ئايىنى؛
ئۇ سالار ئېسىمگە ئۆزگە بىر ھايات،
ئۇ سالار ئېسىمگە يىراق بىر جايىنى.

نەلەرگە مۆكتىكىن مۇھەببەت پەسلى،
يوقالدى شۇ شەرىن تەلۈە ھاياجان.
بۈككىدە چىتلاققا مۆكۈنگەن قىزچاق،
مىسرالار قەتتىدىن مارايدۇ ھامان.
ئوتلىدىم قىسمەتتىكى ئاچچىق مەيىنى،
يوقالدى ھەممىسى غۇۋا سايىدەك.
ياش باسقان خىياللار قىينايدۇ مېنى،
شۇ شەرىن چۈشلىرىم ئۇزاپ كەتتى بەك.

ئورماندا بۇلۇتلار توقۇشار كەشتە،
تۇمانلار ئەتراپقا چاچار خۇش پۇراق.
يوق ئەمدى سەھرانىڭ بەڭباش بالىسى،
قىرلاردىن ئۆزۈمگە تەرگەن تۆت قۇلاق.

ئەي گۈزەل سۆزلىمە سۆيگۈ ھەققىدە،
ئۇ سالار ئېسىمگە مۇڭلانغان ئايىنى؛
ئۇ سالار ئېسىمگە ئۆزگە بىر ھايات،
ئۇ سالار ئېسىمگە يىراق بىر جايىنى...

شۇ يىراق جەنۇبتا مەن ئۆسكەن يېزا

شۇ يىراق جەنۇبتا مەن ئۆسكەن يېزا،
يانقاندۇ بۇ كېچە تاتلىق چۈش كۆرۈپ.
پادىچى بالىنىڭ مۇڭلۇق نېيىدىن،
نەۋجۇۋان ئۆزىنى قويسا يىتتۈرۈپ.

شاخلارغا ئېسىلىپ قالغان كۈمۈش ئاي،
باققاندۇ تالاي رەت جۇلدۇر كەپىگە.
ئېھ،ئۇندا ھاياتنىڭ شېرىن ئىستىكى،
ئويلارنى باشلايدۇ گۈزەل ئەتىگە.

زېمىننى قۇچاقلاپ يالقۇنجايدۇ كۈي،
كۈيلەردىن لالىلەر ئاچىدۇ پورەك.
ياستۇقتىن ئاقسىمۇ بىر ئەزىم دەريا،
مەپتۇنكار ھېسلاردىن ئۈمتۈلەر يۈرەك!

مەن ئاشۇ يېزىنىڭ مىسكىن شائىرى،
يېزىلا بىلىدۇ شائىرلىقىمنى.
پادىچى بالىنىڭ مۇڭلۇق نېيىدىن
ئوقۇيدۇ ۋادىلار يازغان شېئىرىمنى.

قۇملۇق لىرىكىسى

ھەسرەتلىك يۈرەكنىڭ تىترىشى گويا،
ئاپتاپلىق مەۋسۇمدە كۆيۈۋاتقان قۇم.
دانچىلار قۇياشنى ئالغان باغاشلاپ،
ۋىسال پەيتلىرىدە قىلدىم تەبەسسۇم.

يۈرتۇمدا قۇملۇق كۆپ،كەزسەڭ تۇگمەس،
ئاھ، ئۇندا چاقنايدۇ بالىلىق ھەۋەس.
كۆمگەن مەن ئۇنىڭغا زەڭگەر چۈشۈمنى،
بوۋامنىڭ چۆچىكى قىلغىنىدا مەست.

تاپانغا ئۇرۇلسا دوزاخنىڭ تەپتى،
يۈرىكىڭ پىژغىدە ئوت ئالىدۇ راست.
بۇ مېنىڭ زۇۋۇلۇم ئۇزۇلگەن دىيار،
ئۆزگە ھېچ دىيارغا مەڭگۇ ئوخشىماس.

مەن شۇنداق ياشىدىم دېڭىزدىن يىراق،
دېڭىزغا بولمىدىم ئەزەلدىن خۇمار.
چۈنكى بار بۇ يەردە سۆيگۈ دېڭىزى،
چاڭقىغان قەلبىمنى قىلغان بەختىيار...

ئىيۇل خاتىرىسى

بەك يىراق قەلئەسەن مەۋھۇم ئۈمىدتەك،
سۆزلەيمەن ساڭىلا ئازاب ھەققىدە.
نەقەدەر لەززەتلىك ئىيۇلنىڭ چۈشى،
بىراق ئۇ قەلبىمنى قىلماقتا زىدە.

مەست بولدۇم سەن ئۈچۈن يەنە بىر قېتىم،
رومكامدىن يۇرەككە كۆچتى قاغجىراش.
قانداقمۇ ئۆزۈمگە قايتاي ئاھ ئۇرۇپ،
ئەپكەتتىڭ ھەممىنى يارىدار قۇياش.

سانىقسىز كۆزلەر بار جىمجىت كېچىمدە،
ئۇيقۇمنى بوغۇزلار، بوغۇزلار مېنى.
ھەر سۇبھى قوپىمەن ساڭا ئايلىنىپ،
بەك يىراق ۋە لېكىن سۆيگۈ گۈلشىنى...

يارغۇل خارابىسى

بۇ شەھەر خارابە بولغىنى بىلەن،
بۇ زېمىن خارابە بولمىدى زىنھار.
باھارنىڭ چۈشىنى ئۆتىدۇ تاشلاپ،
باغرىدا بىر قوناپ ئۆتكەن تۇرنىلار.

كۆزۈڭگە ئالمىغىن ئىسسىققىنا ياش،
بولسا بەس قەلبىڭدە تاتلىق ھاياجان.
يىراق بىر تارىخنى ياتار قۇچاقلاپ،
ئاپتاپقا قاقلىنىپ سانسىز ئۇستىخان.

ھېلىمھەم ئاتلارنىڭ تۇياق ئاۋازى
كېلىدۇ يارغولنىڭ تەكتىدىن ئۇزاق.
بۇرادەر سەن بۇنى تىڭشىيالايسەن،
يۇرىكىڭ بولغاندا ئەڭ سەزگۈر قۇلاق.

سېنتەبىر سونېتلىرى

1

سېنتەبىر چۈشۈمنى كەتمە ئوغرلاپ،
ئەڭ تاتلىق چۈشلەرنى كۆرىمەن سەندە.
ھىجران لەشكەرلىرى قىلسىمۇ خەندە،
ئەقىدە قۇياشىم تۇرىدۇ پارلاپ.
ياداڭغۇ ئىستەكنى ئەيلەيدۇ بايان،
خازانلىق يولدىكى تەنھا ئورۇندۇق.
غۇرۇلداپ چېكەمنى مۇزلاتسا سوغۇق،
يەنىلا تومۇزدا كۆڭۈجەيدۇ قان.
تىترەڭگۈ قولۇمدا ئېچىلمىغان خەت،
ئېچىشتىن قورقمەن ئۇنى ئاھ، ئەبەد،
بىلىمەن، ئايرىلىپ كېتىمىز چوقۇم.
شۇقەدەر ئەخمەقلىق قىپسەن ئاخىر،
ئوقۇسام كەچمىشنى ۋاراقلاپ بىر ـ بىر،
كۆرمەيلا قال ئەمدى يىغلىسام يۈم ـ يۈم.

2

ھىدىڭنى چايقىغان سابالار جامى،
لېۋىمنى كۆيدۈرۈپ ئۆتتى سەھەردە.
بىر غېرىب مىسكىنمەن بۇ يات شەھەردە،
كۈتمەن كىمدىندۇر سۆيگۈ سالامى.
مېڭەمنى قوچىسا توپلەي ئاۋازى،

ئالدامچى هېسلارغا ئۇمتۇلەر يۇرەك.
هېچكىم يوق بېكەتتە ئۆزۈمدىن بۆلەك،
قاپلىغان ھەرياننى جىمجىتلىق سازى.
ئاسماندا يۇلتۇزلار پارلايدۇ ئوماق،
بىلمىدىم مەن بۇدەم مەستمۇ ۋە يا ساق.
ئۇزىدى شۇ يەڭلىك تالاي ـ تالاي كۈن،
ۋاقىتنىڭ سىرتىدا ياشاپ خىيالەن.
سىردىشىپ تاشلاندۇق ئارزۇلار بىلەن،
يامرىدى قەلبىمدىن ئاچچىق-ئاچچىق ئۈن.

3

بۇ ئىدى ياپراقلار سارغايغان پەسىل،
گۈلگىن ياز پەسلىگە ئېيتىپ ئەلۋىدا.
بەختىيار چاغلاردىن بوپ ئەمدى جۇدا،
ئايلاندى گويياكى قەبرىگاھقا دىل.

بۇ ئىدى سېنتەبىر سۆيۈملۈك دىلدار،
ئاڭلىماس ھېچ كىشى ئۆكسۈشلىرىمنى.
سۆيەرمەن سەن كەبى يەنە ئاھ كىمنى،
ئۇزۇلسە بىمەزگىل كۈي ئەۋجىدە تار.
ئاداققى كۈيۈم بۇ، ئاداققى ناخشام،
ئوقۇدۇم بىز مەڭگۈ خوشلاشقان ئاخشام.
دەل تۇنجى ئۇچراشقان جايدا بىتەخىر،
كۈتىمەن،كۈتىمەن كۆزلىرىمدە ياش.
دۇنيانى يەلكەمدە قىلغانچە ھاپاش،
قاچانمۇ كېلەر دەپ قۇتلۇق سېنتەبىر...

چۈشلىرىڭ دۇنياسى ئىقبالنىڭ تېڭى

چۈشلىرىڭ دۇنياسى ئىقبالنىڭ تېڭى،
ئۇخلىغىن ئومىقىم، ئۇخلىغىن ئاستا.
شەجەرە سۆزلەيدۇ يۈكسەك ئىنتىلىش،
ئىھ، غۇنچە لېۋىگگە تامدۇرۇپ ناخشا.

شالدىرلار ئورمانلار، بالقىيدۇ ھۆر ئاي،
يېيىلىپ كەلمەكتە ئاقۇچ رەڭ تۇمان.
بىر تاتلىق ئۇيقۇدا مەستۇرسەن كەبى،
گۈزەللىك ۋەسلىگە تويۇنغان جاھان.

چۈشلىرىڭ دۇنياسى ئىقبالنىڭ تېڭى،
سەن ئۇندا كۆرىسەن ئۆزۈڭ ماڕىستا.
سەن ئۇندا كۆرىسەن سامان يولىنى،
ئۇخلىغىن ئومىقىم، ئۇخلىغىن ئاستا.

شوخ باللارغا

شوخ بولغۇم بار باللار، شوخ بولغۇم بار،
قېتىلايچۇ مەنمۇ بېرىپ ئاراڭلارغا.
ئۇنتاي بىر پەس بۇ دۇنيانىڭ غەلۋىسىنى،
داخىل بولۇپ ئاچچىق ـ چۈچۈك پاراڭلارغا.

شوخ ئىدىمغۇ مەنمۇ بىر چاغ سىلەر كەبى،
يۇلتۇزلارغا سالغا ئېتىپ تىرىكتۇرگەن.
كىرپىك قاقماي تۇن تەڭگىچە بوۋامنىمۇ
چۆچەك ئېيتىپ بەرگىنە، دەپ زېرىكتۇرگەن.

مەن باسمىغان ئورمان ـ دالا قالمىغان ھېچ،
مەن كەچمىگەن دەريا ـ ئۆستەڭ تېپىلمايتتى.
مەن ئۇچۇنلا يارالغاندەك ھەممە نەرسە،
ئويىنىمسام كۆڭلۈم يايراپ ئېچىلمايتتى.

دوستى ئىدىم پادىلارنىڭ، قومۇشلارنىڭ،
دوستى ئىدىم ھەتتا قارغا، چۆمۈلىنىڭ،
كۈچۈكۈمنى ئەگەشتۈرۈپ چېپىپ كەتسەم،
تۈيۈلاتتى ھەتتا ئاسمان، ئۈپۈق مېنىڭ.

يىللار ئۆتكەن ئويناپ ـ كۈلۈپ بالىلىقتا،
چوڭ بولۇپلا يۇقاتتىمغۇ شوخلۇقۇمنى.
گاڭگىرىدىم بۇ ھاياتلىق ئۆتكىدە،

بىلەلمەستىن جاھاندا بار - يوقلۇقۇمنى.
شوخ بولغۇم بار بالىلار، شوخ بولغۇم بار،
قېتىلايچۇ مەنمۇ بېرىپ ئاراڭلارغا.
قايتمىسمۇ بالىلىقنىڭ شاۋقۇنلىرى،
داخىل بولاي ئاچچىق - چۈچۈك پاراڭلارغا...

يادىمدا ھەرقاچان شۇ يىراق قىشلاق...

يادىمدا ھەرقاچان شۇ يىراق قىشلاق،
يادىمدا دەريانىڭ شارقىراشلىرى.
بۈككىدە ئورمانىنىڭ تارغاق قىپ ئاينى،
سۈپسۈزۈك ئايدىڭدا چاچ تاراشلىرى.

بىلمەيتتىم ھاياتنىڭ كۈلپەتلىرىنى،
ئەتىدىن ـ كەچكىچە تالچۈنق مىنىپ.
يىتەتتىم ئۈپۈققا، بىچارە ئانام
قالاتتى ئارقامدىن ھەسرەتلىك تىنىپ.

يادىمدا ھەرقاچان شۇ يىراق قىشلاق،
يادىمدا بالىلىق سالغان ئىشتىياق.
بىر تاتلىق چۈش بولۇپ قالدى ھەممىسى،
ھاياتتىن، سۆيگۈدىن تارتقاندا پىراق...

نەسىرىدىن ئەپەندىنىڭ ئېشكى

دۇنيادا ئېشەكنىڭ خىللىرى تولا،
ياخشىسى سىز بېرىپ بېدىكتىن سوراڭ.
نەسىرىدىن ئەپەندى مىنگەن شۇ ئېشەك،
بىلمەيمەن ئۇ قانداق ئېشەك ئىكەن تاڭ.

كۆتۈرۈپ ماڭمىدۇ يەتتە ئادەمنى،
چېپىشى گويا كى شامالدۇر شامال.
پادىشاھ لەت بولدى ئۇنىڭ ئالدىدا،
بۇ ئىشتىن بارچىنىڭ ئەقلى قالدى لال.

ئۇ نېمە يەيدىكەن ئوزۇقلۇقىغا،
گۆشىنامۇ ۋە ياكى سىرلىق يەم ـ خەشەك.
بىز بۇگۈن بۇ سىرنى يەشتۇق ئاخىرى،
ئۇ ئىكەن ئادەمدىن ئۆزگەرگەن ئېشەك!

ئون ئالته ياشلىق قىز

بىر چېچەكسەن، ناۋات رەڭ چېچەك،
بۇ دۇنيانى كۆرىمەن سەندىن.
سۆيۈملۈكتۇر هەممىلا نەرسە،
سۆيگۈ تەلەپ قىلمىدۇ مەندىن.

بىر چېچەكسەن، ناۋات رەڭ چېچەك،
ئىپار هىدلار تۇرغان پۇرۇتۇپ.
بۇلبۇل ئەمەس، ئوتلۇق كۆيلىرىم،
ياشلىرىڭنى قويغان قۇرۇتۇپ.

بىر چېچەكسەن، ناۋات رەڭ چېچەك،
باغلار ئىچرە يېگانە، تەنها.
تۇرساڭمۇ گەر كۆندە سۆيۈلۈپ،
سۆيگۈ نېمە بىلمەيسەن ئەسلا.

بىر چېچەكسەن، ناۋات رەڭ چېچەك،
بەرگىلىرىڭگە قونمىغان توزان.
چەك - چېكى يوق سېغىنىش بىلەن،
شائىرىڭغا بېغىشلايسەن جان.

سېغىنىش

كەتكەنمىتىڭ مەڭگۈ كەلمەسكە،
كۆرۈنمەيدۇ يوللارنىڭ چېتى.
قېرىغاندۇ بەلكىم بۇ دۇنيا،
ئەسلىمىلەر تۇرار ياش پېتى.

تاغلىرىمنى باستى يەنە قار،
كەلمەي تۇرۇپ قەلبىمگە باھار.
سۈكۈتلەرگە ھامىلدار ئۈمىد،
كىرپىكتىكى ياشتەك يالتىرار.

بۆشۈكتىكى مەسۇم بوۋاقتەك،
سايلاق يېزام كەتكەن ئۇيقۇغا.
مەنلا قالدىم سېغىنىش بىلەن
چۆككىنىمچە قىرتاق تۇيغۇغا.

سانجاق ـ سانجاق يۇلتۇزلۇق تۇنده،
سېغىنىمەن سېنى، ئاھ، سېنى.
«بارمۇ يەنە بارمۇ بوش ۋاقىت،
ئۇنتۇپ كېتەي دېسەم ھەممىنى...»

سۈكلىمغا

مەن ئىسمىڭنى يادلىغان كېچە،
ساقسىپ كەتتى نۇرانە يۈلتۇز.
كۆرۈپ تۇردۇم خىيال كۆزۈمدە،
باغلىرىڭنى قۇچاقلىدى كۆز.
خاتىرەمنىڭ ئاخىرقى بېتى،
تولدى سېنىڭ ئىسمىڭ بىلەن لىق:
يازالمىدىم باشقا ھېچنېمە،
بولدى پەقەت ئاچچىق ئەسلىمە،
غەمسىز ئويناپ ئۆتكەن بالىلىق.
سەن چېچەككە ئايلاندىڭ گويا،
كۆز پەسلىنى يۇدى كەلكۈنىڭ.
تاغلىرىمنى سالدى لەرزىگە،
ئاكا،دېگەن ھەسرەتلىك ئۈنۈڭ.
كىم ھەيدىگەن قىسمەت چەرخنى،
ئۆزگىرىپتۇ زەپمۇ تۈيۈقسىز.
بوپتۇ بۇكۈن چۈمبەللىك ئايال
تۇنۇگۈنكى مەسۇم ئوماق قىز.

كائىناتنى يورۇتقان قۇياش،
ساڭا كېلىپ ئۆچۈپتۇ ئەجەب.
چىقالمايسەن ئەمدى ئالدىمغا،
بۇرۇنقىدەك كۈلۈپ ـ ئەركىلەپ.

تەنھالىقتىن قېچىش

قارا كۆزلەر ئۇچۇپ كىرەر قارا كېچىگە،
ھۇۋلاپ تۇرار روھىم بۆرىسى،
خىرە نۇر يېنىپ تۇرغان دېرىزە تۇۋىدە.
ئاباباكىرى، دېگەن بۇ ئاددىي ئىسىم،
سەۋەب بولالمايدۇ ھېچبىر نەرسىگە.

ئاڭلا سۆيۈملۈكۈم:
«شائىرلىق ئاداققى قۇتۇلۇش يولۇم»،
تەنھالىق مەڭگۈ تىلسىم چەمبىرەك.
قۇم دېڭىزىنىڭ ئۆركەشلىرىدە،
كۆمۈلۈپ قالغان بېلىقتەك گويا.
شۇ ئۆلۈم كېمىسىنىڭ لەڭگىرى،
قىرغاق يۇتۇپ كەتكەن تۇتىمدىن دېرەك.

قاچقۇملا كېلىدۇ ئادەم توپىدىن،
قاراقچى قاچقاندەك قوۋمنى تاشلاپ،
يايلاقلار نەقەدەر گۈزەل،
تاغلار نەقەدەر گۈزەل،
چۈنكى تەبىئەت ماڭا يېقىن ئۇ يەردە.
ھەربىر رېتىم
ھەربىر رەڭ
قېنىمغا بىرىدۇ مەڭگۈلۈك لەرزە.

ئۆزۈمنى ئوقۇيمەن يېنىش - يېنىشلاپ،
چېكىتلەر مېنى يىغلىتار،
ئۇندەشلەر مېنى گاڭگىرىتار،
پەشلەر قايمۇقتۇرار،
سوئاللار تىترىتەر ھەقىقەت كەبى.

شائىر بولۇپ قالسا دەرەخلەر،
ئۇچىدۇ... ئۇچىدۇ قەغەز ئۇستىدە.
چۆچەكلەر توقۇيدۇ تەنھالىقىغا،
تىكىدۇ ۋە ئۇنى توختىغان يەرگە.

شۇنچە ئېغىر ھەرپلەر نەھرى،
سۆرەپ كېرەر ئۇنىمىساڭمۇ،
تەنھالىقىڭ قاراڭغۇلۇقىغا.
بۇ قىيناشىڭ دەھشەتلىرىگە
چىدار بەلكىم مەن بىلگەن روھ...

قوشنامه

كۆيۈۋاتقان قوشلار
يۇرەك رەڭگىدە
يازماقتا كۆزۈمگە تەرجىمھالىمنى.
كۆيۈۋاتقان پەرۋاز
ئاسمان كىرپىكىگە ئاسار مارجانلار.
گۆزەكلىك ـ بۇ ئاددىي ئەسلىمە،
قاچقان ئۇنى چوقۇلاپ ئېلىپ،
ئاشۇ قوشلار يىگىتلىكىمدە.
قار ياغىدۇ بۇگۈنمۇ يەنە،
قوش ئارىلى بۇ شەھەر،
بېلىگە ئاق باغلار مەغلۇبىيەتتىن.
بۇزۇلغان ئۇۋىلار، ئاپپاق قاناتلار،
كۆزۈڭگە سانچىلار تەرەپ-تەرەپتىن.
بىنالار جىم تۇر،
توختىغىن يوللار،
ۋاقىت سەن قوش كانىيىدىن،
ئۇزۇلۇپ ئېيتىلغان تاۋۇش بولۇپ قال.
قۇياش سەن بېشىمدىن كەتكىن يىراقلاپ،
گۈناھلار روھىمنى ئۆتكۈچە تالاپ.
دۆڭ كۆۋرۈك
مەن سېنى ئىسسىتىپ قويماي بىر قېتىم،
سەن ئۇچۇن يېزىلغان شېئىرىمنى قالاپ...

خەير ـ خوش، باللىق

بىلەلمەيمەن سۆيگۈ سىرىنى،
خۇددى سەندەك، خۇددى سەندەكلا.
سەنمۇ ئاخشام ئىدىك بىر گۈزەك،
خۇددى مەندەك، خۇددى مەندەكلا.
باقتى كۈلۈپ ئون توققۇز كۆكلەم،
خۇددى سەندەك، خۇددى سەندەكلا.

يېتىرقاشتا تىكىلسەم ئۇزاق،
يەم بولمەن جەرەن كۆزۈڭگە.
بىلمەيسەن ئاھ شىتىلە قىزچاق،
رام قىلسەن مېنى ئۆزۈڭگە.
سەنلا مېنىڭ بولساڭ يېنىمدا،
يەم بولمەن جەرەن كۆزۈڭگە.

چوڭ بولۇشنى خالىمىسامۇ،
ئون توققۇزغا قالدىم مەن كىرىپ.
مۇز ئىچىدە پارلاپ زەر قۇياش،
تەنتەكلىرى كەتتىغۇ ئېرىپ.

شۇنداق، شۇنداق بەكمۇ تۇيۇقسىز
ئون توققۇزغا قالدىم مەن كىرىپ.

سەن ماڭا خوش دېمەي كەتكەن شۇ كېچە

ئۇنتۇلغان ئېڭىمدا كۆيۈك يارىسى،
بىر دەملىك بەزلەنگەن تۇيغۇدىن ياشناپ.
بىراق سەن خوش دېمەي كەتكەن شۇ كېچە،
تاشلىدى قەلبىمگە ئاچچىق ئىزتىراپ.

تۇمانلار يالمىغان دەرىلىك تەبەسسۇم،
ياپراقلار مەڭزىدە قالغاندەك ئۇگدەپ.
چىللايتتى ئاھ شۇنچە يىراق بىر كۇينى،
ھىجرانلىق كۇنلەرنى سۆيۈشكە ئۇندەپ.

سۇتتەك ئاق پەسلىمدىن ئۇچتى تەنھا قۇش،
يۇلتۇزلار چېچەكلەپ كەتكەن ماكانغا.
شۇندىمۇ سەن كەتكەن ئاشۇ كېچىنى،
ئۇنتۇشۇم چۈشمىدى زىنھار ئاسانغا...

نە ئۇچۇن بولمايسەن ئۇنتۇلغان بىر چۈش

ياپراقلار مەڭزىدىن سىرغىغان كۆز ياش،
تۇمانلىق سەھەردە يوقالغان ئۆتمۈش.
يوق ئەمدى سېغىنىش، چەكسىز ئېچىرقاش،
قەلبىمگە ھۆكۈمران ئەسەبىي ئۆكسۈش،
نە ئۇچۇن بولمايسەن ئۇنتۇلغان بىر چۈش؟

كىرپىكلەر نۇرلارغا بولالماس سىرداش،
نىگاھلار سېھرىدىن يوقالمايدۇ ھوش.
يىتتى ئاھ سۆيگۈمنى يورۇتقان قۇياش،
ئۇ گويا زۇلمەتكە بەنت بولغان قۇش،
نە ئۇچۇن بولمايسەن ئۇنتۇلغان بىر چۈش؟

چۈشەندىم ئىكەنغۇ باغرىڭ شۇنچە تاش،
كېپىنەك خۇلقىڭدىن بولغاندا خامۇش.
ھەركىمگە ھەرخىلدا ئۇرارکەنسەن باش،
يوق ئىكەن سېنىڭدە پاك، ۋىجدان نومۇس،
نە ئۇچۇن بولمايسەن ئۇنتۇلغان بىر چۈش؟

بولمىدى سېنىڭدە قىلچىلىك ئاياش،
دېمىدىڭ ھەتتاكى ئايرىلساڭمۇ «خوش».
مەن سېنى بىلگەنگە مەڭگۈلۈك قاياش،
قاي قىسمەت قوينىغا تاشلار بۇ تۇرمۇش؟
نە ئۇچۇن بولمايسەن ئۇنتۇلغان بىر چۈش؟

غېرىب شەھەر

چۈشلىرىمگە كىرىدۇ پات ـ پات
غېرىب شەھەر ۋە غېرىب قىزچاق.
بېكەتتىكى بارلىق يولۇچى
مەن بوپقالسام بىر كۈنلەر كېلىپ.
كىملەر شۇچاغ قويار ئۇزىتىپ،
كۆزلىرىگە ئىسسىق ياش ئېلىپ؟

دىلخانەمگە ئېقىپ كىرسە گەر
يىراقلاردىن ئىللىق تەبەسسۇم.
«ئەلۋىدا»دەپ سوغۇق دۇنيادىن
خوشلىشىمەن ئۇن ـ تىنسىز چوقۇم.

ئادرېسىمنى يوقاتتىم تالاي،
مەن كىم زادى،كەلدىم قەيەردىن؟
كەتمەكچىمەن شۇڭا يېنىڭغا
كۆز يېشىمغا چۈمگەن شەھەردىن.

چاقىرىدۇ توپ ـ توپ پادا ھەم
جاڭگالدىكى يالغۇز ئاياغ يول.
ئوماققىنا ياۋا چېچەكلەر
كۈلۈمسىرەپ تەڭلىشىدۇ قول.

تاقىلدىغان پويىز ئاۋازى
بارا ـ بارا كېتەر يىراقلاپ.
مەن ئۆزۈمنى ئۇزاتماق بولۇپ،
قالمەن يەنە ئۆزۈمنى ساقلاپ...

چۈشلىرىمگە كىرىدۇ پات ـ پات
غېرىب شەھەر ۋە غېرىب قىزچاق.

بۇلبۇل

گۈللەر ئېچىلمايتتى شۇ ماكاندا،
ئېچىلدى ئۇلار
سېنىڭ كۈيلىرىڭنى ئاڭلىغان ھامان.

بۇلۇتلار ياش تۆكمەس ئىدى ئاسماندا،
يېغلىدى ئۇلار
سېنىڭ كۈيلىرىڭنى ئاڭلىغان ھامان.

قەپەس ياساش ئويى يوقتى ئىنسانىدا،
ئەمما قەپەس ياسىدى ئۇلار
سېنىڭ كۈيلىرىڭنى ئاڭلىغان ھامان.

ۋەتەن

نويابىرنىڭ ئاخىرقى كۈنى،
ئىت يىلىنىڭ تۈگەنچىسىدە،
شائىر مەن، دەپ يۈرگەن دەردمەنگە،
ئاقار يۈلتۈزنىڭ ئۆچكەن سايىسى،
كۈلكىسىنى قىلدى سەدىقە.
كەلمىسىمۇ خەت،
سۆيگەن يارىدىن،
خەۋەر كەلدى بىر سەييارىدىن،
تاپىنى ئاستىغا كۆمۈلگەن ۋەتەن،
يۈرىكىدىن قالدى تېپىلىپ،
جۈدالىقنىڭ ئوقى ئېتىلىپ.
ۋەتەن، دېگەن زادى نېمە ئۇ،
بۇ سوئالغا بەردى ئۇ جاۋاب.
قاقشال بولغان ئالما شېخىدىن
يوپۇرماقلار چۈشكەندە ئاجراپ.
ۋەتەن
چەكسىزكەتكەن يول.
يۈرىكىڭدىن باشلانغان،
يۈرىكىڭدە ئاخىرلاشقان ھەم.

هجران سونېتلىرى

1

مەن غەيرىي دۇنياغا تاشلىدىم ئاياغ،
نېچۈنكى بۇ بېشىم ئېگىلدى پەسكە.
خىيالچان تۇرقۇڭنى ئالغاندا ئەسكە،
ئاھ يەنە بىلمىدىم بېرىشنى قاياق!
شەلۈەرەپ ئېچىشتى تاشلاندۇق ۋەدە،
مۇز بولۇپ قاتقاندا ئالدامچى ئۈپۈك.
ئۇ تەنتەك ھېسلارنى ئەيلىدى كۆيۈك،
ئۇقمايمەن تەمتىرەپ يۈردىكىن نەدە؟!
ئۇنتۇلساڭ بولاتتى قەلبىمدە پاتراق،
بۇ ساختا مۇھەببەت قىلمىسا ئەخمەق،
ھەقىقىي سۆيۈلۈپ باقسام بىر قېتىم.
ماڭسام ھەم قۇياشقا ئالدىمنى قىلىپ،
سۆيگۈ ماكانىغا مەڭگۈ يول ئېلىپ،
سامانچى يولىدا سويلىسا ئېتىم!

2

سامانچى يولىدا سويلىسا ئېتىم،
يىرتىلغان ياستۇقتىن ئۇچسا كەپىنەك
ناشۇد تۇيغۇلارغا بولمىسام مەلەك،
ئارزۇلار كۈلبەمنى قويمىسا يېتىم.
تىترەڭگۈ نەپەستىن ئۈزۈلەر تاۋۇش،

نىگاھلار قادالسا بولۇپ مەڭ ساداق.
شارابخور مەخلۇقمەن، يۇرەلمەيمەن ساق،
ئاشۇ دەم ئىلكىمدىن يوقىلىدۇ ھوش.
سېنىڭسىز ھاياتتا سەزسەم زېمىستان،
ئازابلار تىغ ئۇرۇپ يانچىلىدۇ جان،
ئارامۇ ھۆرلۈكتىن بولمەن جۇدا.
ئېھ تۇنجى مۇھەببەت رومكامنى چېقىپ،
ياش تولغان كۆزلىرىم ئارقاڭدىن بېقىپ،
شۇ شاللاق ئىسمىڭنى يادلايمەن ئۇدا...

3

شۇ شاللاق ئىسمىڭنى يادلايمەن ئۇدا،
كەتسەمۇ نەچچە رەت مەڭگۈ ئۇنتۇلۇپ.
سەن سۆيگۈ قەسرىگە سالساڭمۇ قۇلۇپ،
مەن ساڭا ئېيتالماي يۇردۇم ئەلۋىدا.
بىر گۈزەك بالىغا ئايلاندى دۇنيا،
ئۇن ـ تىنسىز كۈتۈشتە،ھالسىز سۈكۈتتە.
ئۆزۈمنى بەزلەيمەن نېچۈن ئۇمىدتە،
سەن نىجاتكار بولغاندەك گويا.
مەن غەيرىي دۇنياغا تاشلىدىم ئاياغ،
سېنىڭدىن كېچەلمەي قالدىم ئاھ بىراق.
گۈللەرنىڭ مەڭزىدە ئۇيۇپ قالدى قان...
بىر گۈزەل مەھۇبنىڭ قۇچۇپ ۋەسلىنى.
يۇرسەمۇ سەيلىتىپ سۆيگۈ پەسلىنى،
شۇندىمۇ قەلبىمگە بولدۇڭ ھۆكۈمران.

تانسكەش قىز

بەك ئاددىي بىر ئىشتۇر تانسىخانىدا،
ئەي قىزچاق ھودۇقماي قولۇڭنى تۇتۇش.
ھەننىڭا مۇلكۈڭنى مېنىڭ بولسا دەپ،
شەھۋەتخور قەلبىمگە ئاچچىق دەرد يۇتۇش.

كۆزلىرىم كۆزۈڭنى غاجاپ تويمايدۇ،
قالغۇچە سېنىڭدە قۇرۇق ئۇستىخان.
نەقەدەر بەختلىك ئۆلەتتىم بۇ كەچ،
لېۋىڭدىن جاي ئالسا قۇشتەك ئۇچۇپ جان.

پىرقىراپ ـ پىرقىراپ قايغاندا بېشىم،
كۆكسۈڭگە يىقىلغۇم كېلىدۇ ھالسىز.
ھاياتنى مەسخىرە قىلغىنىم شۇدۇر،
سەنئەتكە بەرگىنىم ھەمدە تەخىرسىز.

تۇگىدى تانسىمۇ، تۇگىدى ھەممە...
تۇگىدى يۇرىكىم كۆيۈپ گۈرۈلدەپ.
مۇزلىغان كوچىدا بىر ئۆزۈم تەنھا،
كېلىمەن كېچىنىڭ تېنىنى سۆرەپ.

مۇھەببەتسىز ئۆلۈش

شىكەستە يۈرەكتە كۈلگەن نېلۇپەر
ناھاتكى رەڭلىنەر بەرگىلىرىڭدە قان،
تومۇردا ئاققىنى چىرىگەن جەسەت،
جەسەتكە لىق تولغان بۇ تەن ـ گۆرۈستان.
قارىچۇقتىن ساڭگىلاپ تۇرار ئاي نۇرى،
كۆكۈش ئىس ئۆرلەيدۇ كۆكرىكىم ئارا.
مېڭەمدىن قوغلانغان مايماق تەسەۋۋۇر
خارابە دۇنياغا ئەيلەر مەرھابا.

مەززىسىز سۆيۈشتىن قاغجىرىغان لەۋ،
ئۆلۈمنىڭ ھىدىنى پۈرىتار ھامان.
ھېچكىم يوق... تۇرمەن غەيرىي شەكىلدە،
ئىشكىم ئېچىلغان يەنە سەن تامان.

بوغۇزلاپ تاشلاندى ئاداققى چۈشۈم،
قەدەھتە تۇرىدۇ ياشلار كۈۋەجەپ.
بۇ قانداق قاغجىراش، بۇ قانداق ھايات؟
ئۆلۈمۇ تەسەللى بېرەلمەس ئەجەب...

يامغۇردىكى سېغىنىش

يامغۇر ياغدى، ياغدىڭ سەن گويا،
ئەسلىمەمگە ئاچچىق ياش بولۇپ.
چەكسىزلىككە پارچىلانغان تەن،
قارىچۇقۇمدا تۇرار يۇيۇلۇپ.

يامغۇر ياغدى، ياغدىڭ سەن گويا،
يالقۇنىڭدىن كۆيدى ئېچىرقاش.
يۈرىكىمدىن قاچقىغاندا مەن،
ئالىقىنىمدا ياردار قۇياش.

يامغۇر ياغدى، ياغدىڭ سەن گويا،
سېغىنىشىڭ كوچىنى نەمدەر.
خىيالىمدا لەيلەر گىرىمسەن،
كۈنلۈك تۇتقان بارچە ئادەملەر...

سەن غەرق بولغاندا شېرىن ئۈيقۇغا...

سەن غەرق بولغاندا شېرىن ئۈيقۇغا،
ياتقىمىڭ ئالدىنى يۇردۇم چۆرگىلەپ.
ھېلىلا ئېچىلىپ تاقالغان ئىشىك،
تۈيۈقسىز ئالدىمغا چىقارمىكىن دەپ.

ئىچىمگە لىق تولدى موخۇركا ئىسى،
ئىچىمگە لىق تولدى تەلۋە ھاياجان.
بىلمەن، ئەتىلا كېتىسەن جۆنەپ،
بىر ماڭا قالىدۇ جىلۋىسىز جاھان.

سەن تۇرغان ئوڭ يېنىم ئەگىگەن كۆڭ،
قايرىلىپ باققاندا كۆرۈنمەس جىلۋەڭ.
ئاھ، سېنى مەڭگۈگە كېچىكىپ سۆيۈش،
كۈلپىتىم، ھەسرىتىم ھاياتىمدا ئەڭ.

سەن غەرق بولغاندا شېرىن ئۈيقۇغا،
ياتقىمىڭ ئالدىنى يۇردۇم چۆرگىلەپ.
تىلىدىم، چۈشۈڭگە كىرەي بىر قېتىم،
تىلىدىم، مەڭگۈگە تاڭ ئاتمىسۇن دەپ...

جۇدالىق يادنامىسى

1

يۇلتۇزلارنىڭ كىرپىكىدە نەم،
ياپراقلاردا ئۇخلار خىرامان.
چۈش قوينىدا تىترەيدۇ بۇدەم،
ئاقۇچ تۇمان قاپلىغان ئورمان.
گىرىپ كۆڭلەك كىيگەن ھىلال ئاي
چاچ تارايدۇ زۇمرەت بۇلاقتا.
نازۇك دىلنى ئۆرتەپ توختىماي،
تەمبۇر كۈيى ياڭرار يىراقتا.
خىرە ـ شىرە يانغان دېرىزە
نۇرغا چۆمكەر قىزنىڭ ئەكسىنى،
قاناتلىنار بىر بۇيۇك ئارمان.
شۇڭىرلايدۇ: «كۈتتۈم كۆپ سېنى،
ئاھ، ئاداققى دەملەردە يەنە،
لەۋلىرىمگە سۆيگىن قەدىردان.»

2

شىلدىرلايدۇ ئويچان قومۇشزار،
تىترەك قەدەم باسقاندا ئالغا.
بارماقلاردا چېكىلمەيدۇ تار،
تۇتقۇن بولۇپ مۇدھىش خىيالغا.
رەيھان پۇراق چاچقان ھويلىدا،
ئوقۇلماقتا نىكاھ پەتىسى.

توپا ئۇچقان سەھرا يولىدا،
غىچىرلايدۇ توينىڭ مەپىسى.
توزۇپ بارار غۇبارسىز ياشلىق،
قارا بوران سوققان چېچەكتەك،
ئىچ ئاغرىتماس ئاڭا ھېچ كىشى.
تۇيۇلىدۇ گويا چۆچەكتەك،
يىگىت ئۇچۇن بۇ باغرى تاشلىق،
ئاقار تىنماي ئاچچىق كۆز يېشى.

3

دىلبەر كېچە جىمجىتلىقىدا،
ئاقار ئۆستەڭ سۇلىرى ئويناق.
غىل ـ پال تۇتۇش سەزگەندە ئۇدا،
زەنجىر تارتىپ قاۋايدۇ بويناق.
يالپۇز پۇراپ تۇرغان ئانا يەر،
كۆرۈنىدۇ شۇنچىلىك ساھىپ.
ئاھ، بىر سايە سىلكىگەندەك پەر،
قايىاقتىدۇر بولىدۇ غايىب.
داۋام قىلار ئەسەبىي جىملىق،
خانە ئىچرە ئۆكسۈش ۋە خورەك
سۈكۈناتقا بولۇۋالغان خان.
مەھكۇملۇقنى قىلغاندەك كۆرەك،
تىلغىنىدۇ ياپيېشىل چىملىق،
بارماقلاردىن تامچىلايدۇ قان.

4

يەنە مۇڭلۇق تەمبۇر ساداسى،
يەنە ئاشۇ قەدىمكى ئورمان.

چىللىماقتا پاكلىق پەرىسى،
بوشلۇقلاردا لەيلىتىپ تۇمان.
قاڭسىق لەۋدىن يىركەنگەن ۋۇجۇد
تار چىمىلدىق ئىچىدە غېرىب.
مىسكىن دىلدا چاقنار بىر ئۈمىد،
ئۇچسا چەكسىز تۇمانىنى يېرىپ.
بارسا ئاشىق كۆيلىگەن يەرگە،
قۇچاقلاشسا يېيىپ كەڭ قۇچاق،
ھىجران ئۈچۈن ئەپكەلسە ماتەم.
سەبىيلىكتە ياڭراتقان قوشاق،
ئارمانلارنى چۈمكىسە زەرگە،
سېغىنىلىقنى كۆرسەتسە ھاتەم.

5

چۈرۈقلىشار قۇشلار تىنىمسىز،
قاپسىماقتا ئەتراپنى گۈگۈم.
كۆكتە كۈل رەڭ بۇلۇتلار ئۈنسىز
خىيال قىلار يىغلاشنى يۇم-يۇم.
ساھىل تامان ئۇچقان شامالىلار
ھەسرەت كۆيى ئەپكىلەر بۇيان.
دولقۇنلارنى قىپتۇ ئارامگاھ
پەرىشتىدەك بىر گۈزەل جانان.
خادا تاشتا چېقىلغان تەمبۇر
كۆزگە بىرە قالار تاشلىنىپ،
يىگىت پەستە بىھوشتۇر ھامان.
دەريا ئاقار ھەسرەتلىك تىنىپ،
پەرۋايى يوق باشلىماقتا خور،
ھاراقكەشكە ئۇلپەت مەست جاھان...

بېلىق

ئاھ، كىچىكسەن ۋە مەندەك نادان،
دېڭىزدىكى ئەي مەسۇم بېلىق.
دولقۇنلارنىڭ ئاراشلىرىدا،
زۇمرەت سۆيگۈڭ قالدى يېپىقلىق.

ئون بەش ياشتا تاشلىدىم قارماق،
چالغىپ چىقتى ئاچچىق كۆز يېشىڭ.
مەست كېمەمنى ئازدۇرغان مايماك،
بولالمىغاچ مەڭگۈ سىردىشىڭ.

ساقلىمىغا ياماشتى قۇياش،
كۈتۈشلەرنىڭ ساھىللىرىدا.
سەن جان ئالغۇچ سۇلكىتىڭ بىلەن،
كىملەر سەنچۈن جېنىدىن جۇدا

قەبرەم لەيلەپ چۆكتى قەلبىمگە،
چۆكتى گويا مەغرۇر قورام تاش.
دەردكە ئۇۋا ماموق تەنلىرىڭ،
پەقەت ئۇنى ئەتمىدى باغاش.

ئون بەش ياشتا تاشلىدىم قارماق،
ئاھ، بىلمەيمەن، تۇتتى سېنى كىم.
گەر ئۆزگىگە بولساڭمۇ سىرداش،
سەن يەنىلا مېنىڭ بېلىقىم...

نوروزنامه

كۆك تەرگىلى چىقتى كېلىنچەك،
بىنەمدە كۆك، قىردا بايچېچەك.
يېشىللىققا سىغدى يامغۇردەك
يېشىللىقنى سېغىنغان يۈرەك.

لەگلەك سۆرەپ چىقتى بالىجان،
ئويۇنچۇققا ئايلاندى ئاسمان.
قانىتىغا قىسىپ يۇلتۇزنى
لەگلەك ئەمەس ئۇچتى بىر ئارمان.

قۇشلار بەزمە قۇرغان چىمەندە،
تا كەچكىچە قىلىشار خەندە.
ھاياجىنى چىغدالغان تۇپراق
غايىب بىر كۈچ ئۇرغۇتار تەندە.

دېھقان ئەنە چۆمۈلۈپ تەرگە،
تەرگە ئەمەس، چۆمۈلۈپ زەرگە.
نوروزدىكى ئېسىل شېئىرنى
كەتمەن بىلەن يازماقتا يەرگە.

مەنمۇ دېھقان، ئېتىزىم ـ سىنىپ،
شۇ ئېتىزدىن كەتمىدىم تېنىپ.
ھۆزۈر تاپتىم كۈلسە مايسىلار،

مەن باشلىغان ئەگىزگە قېنىپ.
چەشلىگەندە ئېتىزدىن خامان،
داندىن تولا چىقتىغۇ سامان.
بىر ھېكمەتنى ئۆگەتتى تارىخ،
مىڭ ئوق ئاتار بولسا بىر كامان.

نورۇز كەپتۇ، ئارقىدىنلا ياز
تەبىئەتكە سېلىپ پايانداز.
نورۇزغىمۇ، خەلقىمگىمۇ ھەم
ئالغىنىمدىن بەرگەنلىرىم ئاز.

نورۇز كەپتۇ، ئۆمۈر بېتى ئاق،
ھايات يەنە ئالار كۆپ سىناق.
ھەربىر كۈنۈڭ ئۆتسۇن نورۇزدەك،
بولسۇن قۇياش مەڭگۈگە زىناق!

تەۋپىق قەبرىسىگە يادنامە

ئادەمگە ئارتۇقچە بىر ئەسىر ياشاش،
بىر ئەسىرگە تەڭدۇر ئوتتۇز ئالتە ياش.
مۇزلىغان زېمىننى ئىللىتقان نېمە؟
قەبرىگە كۆمۈلۈپ ياتقان شۇ قۇياش!

تۇغۇلغان كۈنۈم

بۇ شۇنداق بىر كۈنكى، قارلار ياغىدۇ،
ئەمما زىنھار بېسىلمايدۇ ئىز.
دىماققا ئۇرۇلار باھارنىڭ ھىدى،
ئەمما باھار كەلمەيدۇ ھەرگىز.

بۇ شۇنداق بىر كۈنكى، قۇترايدۇ ئىلھام،
ئەمما يېزىلمايدۇ شېئىر ھېچقاچان.
مەندىن شېئىر كۈتكەن تالاي قىزلارنىڭ
خاتىرىسى ئاق قالىدۇ ھامان.

ئۆتمۈش ۋە كېلەچەكنىڭ بوسۇغىسىدا،
پۈۋلەپ ئۆچۈرۈلدى گويا بىر قۇياش.
داۋراڭسىز يېپىلدى ياشلىق ئالبومى،
ئەمدى بىر زۇلمەتسەن ئوتتۇز ئالتە ياش.

قۇم كىتاب

بارخانلارنىڭ كەينىدە بارخان،
ئاقار، كۆچەر،
توختىمايدۇ ھەم.
بىر چېكىتكە ئايلانغان كارۋان
ئۆز - ئۆزىگە ئوخشىمايدۇ ھەم.

قۇياش خۇددى بايراق مىسالى،
قادىلىپتۇ قۇم قەلئەسىگە.
ئاي شەمشەرگە ئايلانغان بۇدەم
قومۇشلارنىڭ كۆكسىدە زىدە.

ئۇيقۇسىنى بۇزار تارىمنىڭ،
كولدۇرمىلار ھارغىن بۇقۇلداپ.
بۇ دۇنيانىڭ خەرىتىسىدە،
ئانا ماكان گويا قۇم كىتاب.

ئاچ كۆزۈڭنى ئەما تارىخچى،
يىلتىزىڭنى ئىزدە بۇيەردىن.
قۇم ئەلچىسى كېلەر ئالدىراپ،
مىڭ يىل بۇرۇن ئۆلگەن شەھەردىن.

تىرىلمەكتە شەبنەمدە قايتا،
قۇم كىتابقا پۈتكەن رىۋايەت.
سەندىن چىقىپ ساڭا ئاققاندا،
تونۇغىنىم مەن بولدۇم پەقەت.

باهاردىكى سېغىنىش

1

لەۋلىرىمگە سۆيەر ئىزغىرىن،
چېچەك ھىدى سىڭگەن شوخ شامال.
باھار كەپتۇ!
دېدىم، كائىنات
گۈزەللىكى قىلغىنىدا لال.
سېغىنىشلا قالغان دۇنيادا،
گۈل ئۈزىمەن بىر ساڭا ئاتاپ.
گۈل ئۈزىمەن، ئەمما يۈرىكىم،
نېمىگىدۇر يىغلار بۇقۇلداپ...

2

تەبەسسۇمىڭ سىڭگەن زىناقلار
بىر كۆرۈپلا مېنى ئوت ئالدى.
شۇ ئوت كۆچتى يۈرىكىمگە ھەم،
تەنتەكلىكىم مەڭگۈ يوقالدى.
بىلدىم شۇندا تۇنجى سۆيگىنىڭ،
تەكرارلانماس شېرىن تەمىنى.
بىلدىم يەنە غالىب سۈكۈتتە،
ئايرىلىشنىڭ تېرەنلىكىنى...

3

كەچمىشلەردە ياتار بىر تارىخ،
ئوقۇمىغان باشقا ھېچ كىشى.
كەتكىنى يوق تېخى دىللاردىن،
شېرىن، ئاچچىق ۋىسال تەشۋىشى.
بىر سېنى، دەپ ياشىمىدىم راست،
سەنمۇ شۇنداق ياشىدىڭ بەلكىم.
مەندىن بۇرۇن ئۆلگەن ئەسلىدە،
ئىككى مەھبۇپ سىغقان بۇ قەلبىم...

تورغاي مەھەللىسى

تورغاي چۈچۈلمىستا كەتتىم مەھەللەڭدىن،
بۇلۇت ئىستىلا قىلغان ئاي قەلئەسىنى.
لەنەتلەر ئوقۇيتتى ئىشىك غىچىلداپ،
ئەمدى كۆرەلمەيمەن دەيتتىم، مەن سېنى...

ھەسرىتا بۇقۇلداپ يىغلىدى بوۋاق،
شۇ يىغا كۈل قىلدى ھەممە ـ ھەممىنى.
قىزىق پېتى قالدى بىر پىيالە چاي،
ئەمدى كۆرگۈم كەلمەس دەيتتىم، مەن سېنى...

ئاسىي سۆيگۈ ئىدى بۇلاپ ئالغىنىم،
ئاسىيلىق گېلىمدىن بوغقان ھەم مېنى.
نۇردەك ئېقىپ ئۆتتى ئەزان ئاۋازى،
ئەمدى مەڭگۈ كۆرمەي دەيتتىم، مەن سېنى...

قىزلارنىڭ ھىدى

ئەجەب تاتلىق بىر ھىد بارىكەن قىزلاردا،
ئۇرۇلىدۇ دىماقلارغا گۈپپىدە.
قاراپ قالساڭ تورمۇزلىنىپ قەدىمىڭ،
قىزىرىدۇ ئۇلار چوغدەك ھۆپپىدە.

نېمە سىر بار قىزلادىكى شۇ ھىدتا؟
يۈرەكلەرنى ئوتلۇق ھېسقا ئورايدۇ.
ئەتىر ئەمەس بىلسەڭ ئەسلىي ئەي رەپىق،
بۇ قىزلاردىن سۆيگۈ ھىدى پۇرايدۇ.

بۇ قىزلاردىن سۆيگۈ ھىدى پۇرايدۇ،
ھە، شۇڭلاشقا يوللىرىڭنى تورايدۇ.
سۆيگۈ، دېگەن نازۇك ئاشۇ قىزلاردەك،
سەندىن مەڭگۈ مېھىر، ۋاپا سورايدۇ!

تۇمار ئاستى بوينۇمغا ئانام

تۇمار ئاستى بوينۇمغا ئانام،
كۆز تەگمىسۇن بويلىرىڭغا، دەپ.
تۇمار ئاسقان بالىلىقىمدا،
چوڭ بولغاندا ئاسقىنى ئەجەب...

تۇمار ئاستى بوينۇمغا ئانام،
يامان كۆزدىن بولغىن نېرى، دەپ.
ئىسرىق سېلىپ، ياغ پۈرۈتۈپ ھەم
ئۇزاق دۇئا قىلدى ئېسەدەپ.

تۇمار ئاستى بوينۇمغا ئانام،
ئارزۇلىرىڭ تاپسۇن، دەپ، مۇراد.
بىلدىم ئۇنىڭدىن ئانا مېھرىنى،
بىلسەڭمۇ سەن بۇنى خۇراپات.

يېلىم تېرىپ يۈرگەن قىزچاقلار

دۇمچەك ـ دۇمچەك جىگدىلەر ئارا،
ئاشىق يۈرەك بىرىنى ساقلار.
كېلەلمەيدۇ ئەپسۇس بۇيەرگە،
يېلىم تېرىپ يۈرگەن قىزچاقلار.

سۆيگۈ نېمە بىلمەيتتىم بىر چاغ،
قى ـ چۇ سېلىپ ئويناپ ئىدىم شوخ.
بۇ سەھرانى يورۇتۇپ تۇرغان،
گويا كىچىك قۇياشلار ئىدۇق.

بالىلىقىم ئۆچتى يۇلتۇزدەك،
دىلخانەمگە سېلىندى قۇلۇپ.
يېلىم تېرىپ يۈرگەن قىزچاقلار،
ئۇچۇپ كەتتى پەرىزات بولۇپ...

كۆلۈمسىرەش

قەلبىمنى سىيلىغان كۆلۈمسىرەشلەر،
گۈل بولۇپ ئېچىلدى چېھرىمدە ئاستا.
بەزلەپ ئۇ ياداڭغۇ كەچمىشلىرىمنى،
پەرىشتە تىلەكلەر دولقۇنلىماقتا.

بىمەھەل چېقىلغان يول يازۇلىرى
بىر ياڭراق سادانى تۇغماقتا يەنە.
ئايرىلىش گىردابى، سۆيۈلۈش تەرزى
روھلار ئىسيانىدا قىلار تەنتەنە.

دوستلىرىم، تەقدىرنىڭ چاقچىقى ئېغىر،
گاھ ھايات دېگىزى تولاركەن لەشكە.
شۇندىمۇ قۇياشقا تېۋىنغىنىم يوق،
يار بولۇپ سىلەردىن كۆلۈمسىرەشكە.

چىدايمەن ھەممىگە ئامرىقىم، بىراق...

سۆيگۈدىن يارالمىش ئازابلىرىم كۆپ،
شۇ ئازاب باغرىمنى ئەيلەر زىمىستان.
باھارنىڭ تىنىقى ـ مەيىن ئاۋازىڭ ـ
شۇنچە تېز ئاڭلىنىپ ئۆچەر شۇ ھامان.

تەنھالىق ئادەمگە ھەمىدىن ئېغىر،
ئېلىشاي تەقدىرىم بىلەن يەكمۇيەك.
چىدايمەن ھەممىگە ئامرىقىم بىراق،
كەلتۈرمە پەقەت پاك سۆيگۈمىزگە شەك...

سەھرانىڭ تىرىك ھەيكىلى ئانام

توپىلىق يوللاردا ئانامنىڭ ئەكسى،
جىگدىلەر پۈرۈتار ئانام ھىدىنى.
شاخلاردا غۇنچىدە پىشقان يۇلتۇزلار ـــ
ئانامنىڭ بوينىغا ئاسقان مارجىنى.

بىپايان دالالار، رەڭدار گۈل ـ چىمەن،
ئانام كىيىۋالغان ئەتلەسنىڭ ئۆزى.
خىلۋەت ئورماندىكى ئاھۇ كۆز بۇلاق
ئانامنىڭ مۇلايىم، ساددا قوي كۆزى.

سۇلاردا ئاققىنى ئانام ئەللىيى،
مەجنۇنتال ئانامنىڭ چاچلىرى ئىدى.
گۈللەرنىڭ بەرگىدە تىترىگەن قەترە،
ئانامنىڭ جۇدالىق ياشلىرى ئىدى.

بۇ سەھرا كۆرۈنەر ئانامدەك گويا،
ئانام بۇ سەھرانىڭ تىرىك ھەيكىلى.
ئوتتۇز يىل باغرىدا باقسىمۇ مېنى،
ئانىلىق مېھرىگە قانمىغان دىلى.

قەشقەر سونېتلىرى

1

پەيغەمبەر قەدىمى يەتكەن بۇ ماكان،
خىسلەتلەر كانىنى قىپتۇ ئارامگاھ.
ساماۋى يۇلتۇزلار تاشلىسا نىگاھ،
بالقىيدۇ چېھرىدىن شۇڭا نۇرىستان.
قۇچاقلار سىغدۇرۇپ ئالسا بويىنى،
ئەسىرلىك ھىجراندىن تاشقىنلار يۇرەك.
ئارزۇلار قىرمىزى يايغاندا پورەك،
تىڭشايسەن مۇقەددەس سۆيگۇ كۈيىنى.

ئېھ قەدىم تارىخنىڭ ئەللەيلىشىدە،
سۈت پۇراپ ياتار ئۇ مەسۇم چۈشىدە،
گۈزەللىك تەختىدە مەستۇ مۇستەغرەق.
كائىنات تەئەججۇپ، پۈتمەس ھاياجان،
ھۆسنىگە ئېزگۈلۈك بېغىشلاپ ھامان،
تەبەسسۇم ئىلكىدە نۇرلىنار شەرق.

2

ھەيكەللىك زېمىن بۇ، ھېكمەت ئىلاھى،
باغرىدا ساناقسىز ھەيكەل ياراتقان.
ھەر ھەيكەل سۆزلىسە شەجەرە ـ داستان،
ئايلىنار تۈتقۇنغا دىللارنىڭ رايى.

مۇنارلار ئاسمانغا ئۇزاتقاندا قول،
ئەقلىڭنى لال قىلار غالىب ئۇستىكار.
نىگاھلار ھەر لەھزە ئەيلىسە شىكار،
تاشلايسەن جەننەتنىڭ ئىشىكىگە يول.

پارلايدۇ ئۇنىڭدا ئۇلۇغۋار قۇياش،
تۇپراقنىڭ كۆكسىگە قويۇپ مەغرۇر باش،
قاراڭغۇ زۇلمەتكە جاكار قىلىپ جەڭ.
شۇ جەڭدىن يارالغان كىشەنسىز ھايات،
قاناتسىز جانلارغا بەرگەن گاڭ قانات،
ساما يوللىرىنى ئېچىپ مەڭگۇ كەڭ.

3

بىر سۆيۈش بەدىلى ئالسىمۇ جاننى،
لۇتفى تەشنالىققا كۆرسىتەر كەرەم.
ھەرەمگە تېۋىنما، ئەسلىدە ھەرەم،
سەجدىگاھ ئەيلىگەن ئۇشبۇ ماكاننى.

ناشۇد تۇيغۇلارغا چۆمسە دىلىستان،
شادلىق ئىلاھىنى ئىزدە بۇ يەردىن.
بېشىڭغا تاج تاقاپ ئۇنچە-گۆھەردىن،
قەلب ئۇپۇقىڭدا چاقنىتار ئىمان.

كۆزۈڭگە پەر تاشلاپ پەرىشتە سىياق،
ئىقبال تەۋىلىرىگە سالسەن قۇلاق،
ھېسلار چېقىنىدا تىترەپ پاك ۋۇجۇد.
چاڭقاق لەۋ خاكىغا قانسا مۇپەسسەل،

بەختسیار تىلەكلەر ئاقسا بولۇپ سەل،
تېپىلماس ئۆمرۈڭدە بۇ يەڭلىغ بىر قۇت.

4

نىگارسىز ئۆرتەنگەن ناتۋان ياشلىق
قۇش كەبى ئاسماندا ئەيلىسە پەرۋاز.
ئاھ ئاڭا دۇنيانى تېگىشسەڭمۇ ئاز،
مەي تۇتار يېنىڭدا بىر قەلەم قاشلىق.

يات ئاڭا نەسلىكىنىڭ مەشئۇم سايىسى،
سېھرىدىن ئىگەمنىڭ ھېكمىتى ئايان.
مەڭگۈلۈك ئىشقىنى قىلغانچە بايان،
سۆيگۈڭنى تەخت قىلار ئۆچمەس غايىسى.

چايقىلار قەلبىڭنىڭ بۇيۇك قىيامى،
سۆيۈشلەر بەھرىگە قانمىغان پېتى،
قايتقۇزۇپ قەدىمكى ئىنسانىيەتكە.
سۆيگۈدىن يارالغان سۆيگۈ شەھرى بۇ،
سۆيگۈ ۋە ۋىسالنىڭ نۇرلۇق سەھرى بۇ،
شىپالىق بەخش ئېتىپ تۇرغۇچى دەردكە.

5

مەن بۇ يات شەھەردە كۆيلىدىم قوشاق،
كۆزۈمدىن ئاققىنى دەريا كەبى قان.
دوزاخنىڭ پەنجىدىن قاقشىماقتا جان،
تىلىدىم ۋەسلىڭنى ئاھ يەنە ئۇزاق!

بېشىمدا نۇر چېچىپ تۇرغان ئوت شارى،
سېنىڭ ئوت شارىڭنىڭ ئالدىدا چىراغ.
ئايمۇ ھەم تۇنلەردە پارلىماس ئوماق،
تۇيۇلار كۆتكەندەك ھالاكەت غارى.

بەختسىز دېمىگىن ئۆزۈڭنى دىلدار،
چۈشەنسەڭ چىن بەخت ساڭا مەڭگۈ يار،
بەختسىز بەندىنىڭ سەركەردىسى مەن.
چۈنكى ياش قەلبىمگە ياندۇرۇپ پىراق،
جۇدالىق تەختىدە قالدۇرغانچە تاق،
قالدى بەك يىراقتا ئانا يۇرت ـ چىمەن.

رەڭدار تاشلار

كۆپكۆك دېڭىز، ياپيېشىل قىرغاق،
كۈتۈپ قالدىم سېنى مەن ئۇزاق.
.....
بەلكىم ئېيتالمايمەن سېغىنغىنىمنى،
سېغىنىش قەلبىمگە مەڭگۈلۈك ئازاب.
ئۇنتۇشقا ئۇندىگەن ئاسىي يىللارنى،
بۇ پىنھان ماكاندا ئۇزاتتىم چىداپ.
غۇنچىلار جامىدا چايقالغان ياشلىق،
رەڭ تاسقاپ ئۆتتىغۇ چېھرىمدىن مانا.
سەن ئۇچۇن ناتونۇش بولغان دۇنيانى،
ئەپكەلدىم مەن چىللاپ باغرىڭغا يانا.
تاشلىۋەت مۇز ئىچرە يانغان گۈلخانغا،
كۆيسۇن ئۇ چاراسلاپ مەندەك خىيالەن.
ئاھ، ئەسلەي پەقەتلا ئۇنسىز سۆيگۈمنى،
كۆز ياشلار يولۇمغا يايسا گۈل - چىمەن.
سېغىنىش قەلبىمگە مەڭگۈلۈك ئازاب،
بەلكىم ئېيتالمايمەن بۇنى ھېچقاچان.
مېنىڭ سېغىنىشىم ئارتۇقچە بىر يۈك،
سېنىڭ سېغىنىشىڭغا ئۆزگە ھۆكۈمران.
.....
چۈشىسەن ھاياتقا كۆز ئېچىپ زىنھار،
كۆرمىدىم ئازابتىن باشقىنى بىر رەت.

ئاھ، ماڭا ئامانەت قويغان شۇ كۆڭلۈڭ
يۈكلىدى دەردىمگە يەنە مىڭلاپ دەرد.
دەرد يۈتۈپ دەردىڭگە بەردىم تەسەللى،
ئاھ بولدى مەن ئۈچۈن تۆكمىگىن كۆز ياش.
سەن ئۈچۈن شۇنچىلىك گۈزەل بۇ دۇنيا،
شادىمان ئۇنتۇغىن سۆيگەنگە ئوخشاش...

ياۋا قۇش

مەن سەندەكلا ياۋايى بىر قۇش،
تېنەپ يۈرگەن قۇش دېگىزىدا.
ئىزدەپ يۈرگەن،
ئۆلۈمىمدىن ئازغىنىپ بىر چاغ،
يېتىم قالغان سەييياھ ئۆزۈمنى.
.....
بىزگە مەنسۇپ ئەمەس بۇ يوللار،
كەلگىن كۈلۈپ ھەركۈنى ئەما.
قانىتىڭنى شورايدۇ دېگىز،
ھالسىرىغان دولقۇنلىرىدا.
لەۋسىز چىشتەك خادا تاشلارنى،
سوۋغا قىلار كۈتۈشلىرىڭگە.
ئەپ بېرىدۇ بىر سىقىم كۆز ياش،
ۋە جەڭگىۋار قىرتاق ئۇمىدنى.
يوقالماقتا قۇياش سايىسى،
ھەسرىتىمدەك پىنھان لەپلىدەپ.
كەلگىن كۈلۈپ ھەركۈنى ئەما-
كۆرمەي سېنىڭ مىسكىن تۇرقۇڭنى.
دەسسەپ يۇمشاق خادا تاشلارنى
سۆيۈپ ئۆتكىن ئاپپاق قۇشلارنى.
ئاڭلا ئۇندىن جىمجىت ياش تۆكۈپ،
قەلبىمدىكى پىچىرلاشلارنى.

.....

مەن سەندەكلا ياۋايى بىر قۇش،
تېنەپ يۈرگەن چۈش دېگىزىدا.
بىز كېتەرمىز بەلكىم ئالەمدىن
تۇگىتەلمەي چۈشتەك يوللارنى.
مەن سېغىنسام، بارسۇن ئاق قۇشلار،
بوسۇغاڭغا چىشلەپ قۇياشنى.
سەن سېغىنساڭ كەلگىن مەڭگۈلۈك،
قانىتىڭغا قىسىپ، مەن كۈتكەن
ھەسرىتى يوق يېڭى دۇنيانى.

قايتىپ كەتسەڭ سەبىلىكىڭگە

چۈش بوپقالسا ساڭا بۇ ھايات،
چۈش بوپقالسا ساڭا بۇ ئۆلۈم،
قايتىپ كەتسەڭ سەبىلىكىگە.
كۆرسەڭ يەنە تۇنجى چېچەكنى،
ئالساڭ ئۈزۈپ ئۇندىن بىر تۇتام،
بىز قوغلاشساق چېگرا سى يۇتكەن،
ئاشۇ چەكسىز ئاسمان بېتىدە.
بىز قوغلاشساق چۈشتەك چىرايلىق،
مەھەللىنىڭ ئېتەكلىرىدە.
بىز قوغلاشساق چۆچەكچى موماي
ئايدىڭلاردا سۆزلىگەن تاتلىق،
تاڭنى تۇغقان چۆچەكلىرىدە.
ئېسىڭدىمۇ ئاشۇ چۆچەكلەر،
بىز چۆچەكتەك ئۇچراشقانىدۇق،
بىز چۆچەكتەك ئايرىلدۇق يەنە.
سەن تۇتقان شۇ تۇنجى چېچەكلەر
توزۇپ كەتتى چۈشتەك بىردەمدە.
بىز قوغلاشقان چېگرا سىز ئاسمان
كۆز ياش بولۇپ تامدى قەلبىمگە.
چۈش بوپقالسا ماڭا بۇ ھايات،
چۈش بوپقالسا ماڭا بۇ ئۆلۈم،

قايتىپ كەتسەم سەبىلىكىمگە.
بولۇپ قالسام سەندەك ئالەمگە
تۇنجى مېھمان، ئاڭسىز بىر گۆزەك.
بولۇپ قالسام سېنى مەڭگۈگە،
تۇنجى قېتىم سۆيۈپ قالغاندەك...

ئۇچرىشىش كۈيى

تاتلىق چۈشكە رەڭ بەرگەن كېچە،
قىشلاقلاردىن كەتمەكتە جۆنەپ.
پىلدىرلايدۇ ئاداققى يۈلتۈز،
تاتلىق سۆيگۈ ئارمانىنى تۇنەپ.

چىغىر يولدىن ئاڭلانغان ناخشا،
تۇرنىلارغا بەرمەكتە پەرۋاز.
قەدەملىرىڭ ئۈپكەن چاتقاللار،
چىقارماقتا يېقىملىق ئاۋاز.

كەل، ئۈپۈققا باقايلى تىمتاس،
پۈركۈلمەكتە ئاقۇچ رەڭ تۇمان.
سۆيۈ ئاغرىتىپ لەۋلىرىمگە ئاھ،
بىردەملىكتۇر بىزگە بۇ جاھان...

تاڭ لەۋھەسى

يۇز ئاچتى ئالدىمدا ماڭا تەن دۇنيا،
فىرۇزە ھۆسنىدە ئەركىن جىمىرلاش.
چوققىلار قۇياشقا يەلپۇتۇپ ئېتەك،
باشلاندى ھاياتتا شاۋقۇن ـ قىمىرلاش.

دولقۇنلاپ بارىمەن ھايات يولۇمدا،
مەن يېڭى، يول يېڭى، تېلەكلەر يېڭى.
چۈشمەكتە يېلىنجاپ نۇرلار تالاسى،
ئېھ قانداق سۆيۈملۈك باھارنىڭ تېڭى؟

جاۋاھىر كۆلكىسى مەسۇم قىزلارنىڭ،
شەبنەملىك بەرگلەر، يۈمران قەتىرلەر.
پەرىزات شامالىلار چالغاندا زىلتار،
چاڭقىيدۇ باغلاردىن خۇشبۇي ئەتىرلەر.

ئالماستەك ھېسلارغا قانىدۇ پەخرىم،
قۇشلارنىڭ پەرۋازى ئۆتسە پەر تاشلاپ.
باھاردەك تۇيغۇلار چاقناپ كۆيلەردە،
كېلىدۇ بىر ئۆلمەس سۆيگىنى باشلاپ.

يۇز ئاچتى ئالدىمدا ماڭا تەن دۇنيا،
چۈشمەكتە يېلىنجاپ نۇرلار تالاسى.
ئېھ گۈزەل بۇ تاڭلار مېنىڭ تاڭلىرىم،
مەن تاڭغا ئىشقىۋاز تاڭنىڭ بالىسى.

ئۇنتۇش ئۇچۇن ئەسلەش

1

تار چىغىر يول سارغايغان چۈشكە،
قارىچۇقىنى بەتلەيدۇ پات ـ پات.
قان چاچراتتىپ ئۈپۈق جىلۋەڭگە،
بۇلۇتلارنى يايىدۇ قات ـ قات.

كەچمىشلەردىن تۇغۇلغان جۆيلۈش،
قالار گاھى ئىسمىڭنى توۋلاپ.
ياۋۇزلۇقنى كۆتۈرۈپ تەنها،
قەدەملىرىڭ كېلىدۇ ھۇۋلاپ.

بەختىباشلىققا يىغلايدۇ ئۇنسىز،
بارماق چىشلەپ ئاتقۇزغان تاڭلار.
پاك ئىشقىمنى بۇلاپ خىرامان،
ئۇچۇپ يۈرەر سارغۇچ غازاڭلار.

2

ئاق كېچىنىڭ جىيەكلىرىدە،
خىياللىرىم يۈرىدۇ سەرسان.
ئازابلايدۇ مەيىن ئاۋازىڭ،

كاچكۇللارغا چۈمدۈرۈپ ھەريان.
تۇتقۇن قىلىپ قارماقلىرىدا،
ئالسا قەلبىم قەھىرلىك سوتقا.
ئەسەبىيچە ئىسمىڭنى يادلاپ،
ئۇ قالمدۇ ئايلىنىپ بۇتقا.

3

مېنى ئىزدەپ كەلگەن يېشىللىق،
مۇزلىرىڭدىن بالقىتىدۇ ئاي.
ئۇپۇقلارغا كېتىدۇ سىڭىپ،
سايىلىرىم بولۇپ توسۇن تاي.

ئەسىر قىلىپ ھال رەڭ قۇياشنى،
ئالقىنىڭدىن ئالمەن يۇلۇپ.
شۇندا قاتىل قىلىقلىرىڭنى،
كەچۈرىدۇ يۈرىكىم ئۆلۈپ.

4

سۆيۈشلەردىن ئوت بولغان لەۋلەر،
تاتلىق چۈشكە قالدى ئايلىنىپ.
كۆز يېشىڭدىن تۇغۇلسام قايتا،
بارار ئىدىم ئۇپۇققا مىنىپ.

سايە تاشلاپ ياتار يۇلتۇزۇم،
ئىزلىرىڭغا بولۇپ باشپاناھ.
ھالسىرايدۇ يېگانە سۆيگۈم،
كىرپىكىمدە قىلچىلىشىپ گاھ.

ئۇزۇن - ئۇزۇن ئاشۇ كۆيلىرىڭ،
تىمىسقىلاپ يۈرەر بۇ يەردە.
مەن تۇنلەرنى يۇرسەم بوغۇزلاپ،
سەن يوقالدىڭ نېچۈن سەھەردە؟

5

بىزنى قۇتلاپ كۆلگەن تاڭ سەھەر،
غازاڭلارنى يۇرەمدۇ ئويناپ؟
شۇڭىرلارمۇ مۇڭلۇق بۇلاقلار،
چىمەنلەرنى سۆيۈپ ئاۋايلاپ.

قەدەملەرنى ئىزدەمدۇ قايتا،
يولىمىزغا تەلمۈرۈپ بېقىپ.
خاتىرەڭدە قۇرۇغان گۈلدەك،
قالدىمۇ يا ئۇيۇقتا قېتىپ؟

6

دېرىزەڭدىن چاقنىغان ئالۇۋۇن،
دالالارنى سويلايدۇ چىم - چىم.
مىسكىن ناخشاڭ ئېرىتىپ ئايىنى،
بۇلۇتلارنى يىغلىتار سىم - سىم.

تۇمانلاردا سېنىڭ كۆلەڭگەڭ،
مەھەللەمنى ئەگىيدۇ تىنماي.
روھىم ئۇچۇپ گاھى ئەرشكە،
دەيدۇ سېنى باغرىمغا چىللاي.

ياش تۆكۈمەن دەريادا ئۈنسىز،
سەنمۇ بۇنى بىلمەيسەن بەلكىم.
شۇ ۋەجىدىن بولساممۇ شاللاق،
پاكلىقىڭنى ئۇلۇغلاپ كەلدىم.

7

ئىزدىمىدىڭ بىر چاغدا ئەجەب،
ئىزدىگىنىڭ ئەمدى بەربىر.
خانىقاغا باش قويۇپ ئەمدى،
چۈشلىرىمگە بەرمەيمەن تەبىر.

كەچمىشلىرىم ئاچچىق، پىغانلىق،
بولدى قىلاي، يۈرمەي ھەم سۆزلەپ.
مەن ئۆزۈمنى تاپالمىغاندا،
سەن قەيەردىن تاپارسەن ئىزدەپ؟

8

ئەسلىمەمنىڭ نازۇك جىلۋىسى،
شادلىقىڭغا باغلاپ ئەقىدە؛
سۇبھى بىلەن سىردىشىپ پىنھان،
ھىدلىماقتا سېنى ھەر لەھزە.

ھىجران يۈتۈپ ئۆتكەن چاغلارنى،
ئىسسىق ياشتا بەزلىدىم بىر ـ بىر.
يۈتۈپ كەتتى ھەسرەت ـ داغلارنى
قول ياغلىققا يېزىلغان شېئىر.

9

قايتۇرالماس مىليون باھارمۇ،
توزۇپ كەتكەن ياشلىقنى ئەمدى.
نېمىشقىدۇر قالغاندا تەنھا،
گۈل ياشلىققا مەستلىكىم كەلدى.

ئۇنتۇلسىمۇ رەڭۋاز بۇ دۇنيا،
ئۇنتۇلمايدۇ تۇنجى مۇھەببەت.
سېنىمۇ ھەم بىلسەڭ قەلبىمدە،
ئۇنتۇش ئۇچۇن ئەسلىدىم پەقەت!

ئۇچ كوچا تەزكىرىسى

قەسىر كوچىسى

بىر كوچا بار بەكمۇ يىراقتا،
مەندىن چىقىپ سەندە تۇگىگەن.
ئارىدىكى پايانسىز بوشلۇق،
بولالمىغان ئەبەدىي خۇرسەن.

تۆكۈلمەستە سارغۇچ غازاڭلار،
قويالمىدۇق بىرەر رەت يوقلاپ.
بوشلۇق قاپلاپ كەتكەن دىللاردىن،
كەلدۇق پەقەت ئۇنسىز ئۇلۇغلاپ.

ھىجران كوچىسى

ئاھ، بىلمەيمەن ئۇشبۇ كوچىنى
مەن ماڭدىممۇ ياكى ئۇ مېنى.
ئەسلىمەمنىڭ روجەكلىرىدىن،
كۆرسەتتى ئۇ يەنىلا سېنى.

كېلەر ئىدىڭ... قەدەملىرىڭدىن
تۆكۈلەتتى سۆيۈملۈك ھىجران.
ئۇ ئۇنتۇلغان بارچە نەرسىنى
ئىككىمىزگە قىلدى قەدىردان...

شەربەت كوچىسى

شەربەت تامغان لەۋلىرىڭ ئارا،
كۆيۈكلەرنىڭ ئۆچتى شولىسى.
چۈشلىرىمنى قىلىشقا رەڭدار،
خىيالىڭنىڭ تەگمەس چولىسى.

كۆيۈكلەردىن چاچرىغان ئۇمىد،
ياراتقاندا تۇمانلىق سەھەر.
مەن كوچاڭنى ئايلىنىپ تەنها،
سېغىنغانتىم بىر تامچە زەھەر.

بىز ئۇچراشقان شۇ كۈندىن بېرى

رۇمكام ئىچرە چايقالغاندا ئاي،
گۈرۈلدىگەن سۆيگۈ گۈلخىنى.
شولاڭلاردىن تونالماي شۇ چاغ،
شەپشەك تۈيغۇم ئالدىغان مېنى.

يېشىلمىدى مەستلىكىم پەقەت،
ئالدىڭلاردا باستى ئەجەب نەس.
بىز ئۇچراشقان شۇ كۈندىن بېرى،
ئىچسەممۇ مەست، ئىچمىسەممۇ مەست...

ئون سەككىزگە كىرمىگەن كىم بار؟

ئون سەككىزگە كىرمىگەن كىم بار؟
بۇ يوللاردا يۈرمىگەن كىم بار؟
ئۇخلىيالماي ئايدىڭ كەچلەردە،
تەگسىز خىيال سۈرمىگەن كىم بار؟

ئون سەككىزگە كىرمىگەن كىم بار؟
باغلاردىن گۈل ئۈزمىگەن كىم بار؟
ئىلھام ئېلىپ ئاھۇ كۆزلەردىن،
نەزمە ـ قوشاق تۇزمىگەن كىم بار؟

ئون سەككىزگە كىرمىگەن كىم بار؟
ھىجران دەردى كۆرمىگەن كىم بار؟
تامشىپ تالاي ئۇسال پەيتىنى،
دوزاخ ئىچرە يۈرمىگەن كىم بار؟
.....
قاقىرلاردەك تىزىلىپ يىللار،
ئون سەككىزگە قالغاندا بېرىپ.
ئۆتەلىشىم مۇمكىنمۇ شۇ چاغ،
بۇ كوچىغا ئۆتمەستىن كىرىپ؟

«ئازدى» دېسە مېنى بىراۋلار،
گەر كەينىمدىن غەيۋەتچى بولۇپ.
«ئون سەككىزگە كىرمىگەن» لەرنىڭ،
بۇ ئىشىدىن كېتىمەن كۈلۈپ...

شۇنداقلار كۆلكەمنى قىستايدۇ ئەجەب...

(رەسۇل ھەمزەتۇۋ ئىزىدىن)

ماختايدۇ بەزىدە سېنى كۆپتۇرۇپ،
چاچىدۇ گۈل قىلىپ ئالقىش سۆزىنى.
ھەيرانلىق ھېس قىلما بۇنىڭدىن زىنھار،
بۇ ئۇنىڭ كۆرگىنى ـ سەندە ئۆزىنى.

تىللايدۇ بەزىدە سېنى چۆكتۇرۇپ،
تىكىدۇ خەنجەردەك قانلىق كۆزىنى.
بۇ چاغدا ماختاشتىن سۆز ئاچما، چۈنكى،
سەندىن تاپالمىغان ئۇ ئىزدەپ ئۆزىنى...

تەبىئەت

(ئابدۇللا ئارىپوۋ ئىزىدىن)

قالدى يىراقلاردا تۇغۇلغان ئۆيۈم،
بەختىياش بالىلىقىم ھەم قالدى يىراقتا.
قالدى يۇلتۇزلارغا يېقىنراقتىكى كۆيۈم،
قالدى سېغىنلىرىم قايغۇ پىراقتا.
ئاھ، ئەمدى ئەسلەيمەن كۆزلىرىمدە ياش،
ئاشۇ يىللىرىمنىڭ ئۆچمەس ئوتىنى.
ئۇنسىز سېغىنىمەن، يۇرىكىم ئوتقاش،
سىرداش سېغىنىلىرىم مۇھەببىتىنى.
ئاشۇ چاغ ئۆزۈڭ ئەيلىگەن شەپقەت،
سېغىل بولۇپ قالغىن ماڭا تەبىئەت.

تاتلىق چۈشلىرىم ئىچرە بىمالال،
جەسۇر ئاكىلىرىم چېھرىنى كۆردۈم.
ئەركەكلىك بايرىقى قىلىپ ئۆتتى لال،
مەنمۇ ھەم ئەركەكلىك پەيزىنى سۈردۈم.
ئاھ، ئەمدى ئەسلەيمەن كۆزلىرىمدە ياش،
ئاشۇ يىللىرىمنىڭ ئۆچمەس ئوتىنى.
ئۇنسىز سېغىنىمەن، يۇرىكىم ئوتقاش،
جەسۇر ئاكىلىرىم مۇھەببىتىنى.
ئاشۇ چاغ ئۆزۈڭ ئەيلىگەن شەپقەت،
ئاكا بولۇپ قالغىن ماڭا تەبىئەت.

ئاتامنىڭ ئالىقىنى سىيلىغان بېشىم،
چىدىدى ھاياتتىن ياغقاندا تەنە.
نۇرلارغا تولاتتى ئوتتۇز بەش يېشىم،
شۇ ئاتام يېنىمدا بوپقالسا يەنە.
ئاھ، ئەمدى ئەسلەيمەن كۆزلىرىمدە ياش،
ئاشۇ يىللىرىمنىڭ ئۆچمەس ئوتىنى.
ئۇنسىز سېغىنىمەن، يۇرىكىم ئوتقاش،
دانىشمەن ئاتامنىڭ مۇھەببىتىنى.
ئاشۇ چاغ ئۆزۈڭ ئەيلىگەن شەپقەت،
ئاتا بولۇپ قالغىن ماڭا تەبىئەت.

ئانا، ئانا دەپ چاقىرسام تەكرار،
ھىجران قۇچىقىدا كۆيدى ياش دىلىم.
ئانىسىز بۇ چەكسىز ئالەم بولدى تار،
مېنى جان قوزام، دەپ پەپىلەيدۇ كىم؟
ئاھ، ئەمدى ئەسلەيمەن كۆزلىرىمدە ياش،
ئاشۇ يىللىرىمنىڭ ئۆچمەس ئوتىنى.
ئۇنسىز سېغىنىمەن، يۇرىكىم ئوتقاش،
مېھرىبان ئانامنىڭ مۇھەببىتىنى.
ئاشۇ چاغ ئۆزۈڭ ئەيلىگەن شەپقەت،
ئانا بولۇپ قالغىن ماڭا تەبىئەت.

جۇۋازچى

ئېھ تۇغمەس لاي ـ لاي ناخشىسى،
غىچىرلايدۇ قەدىمىي گۈندا.
ھايات ئۈچۈن چۈشكەن بەيگىگە،
جۇۋازچى ھەم كالىسى بۇندا.

تەرلىرىنى سۈرتەر جۇۋازچى،
لەۋلىرىدە خۇنۇك تەبەسسۇم.
«چوھ» دەيدۇ ئۇ قولىدا قامچا،
بۇ كالىغا «ماڭ» دېگەن ئۇقۇم.

كالا كۆلەر مېڭىپ لاغايلاپ،
ئوربىتىدىن چەتنەپ گاھى ھەم.
خىيالىدا ئۇنىڭ جۇۋازنى،
ئىككى كالا ئايلىنار بۇدەم...

تەبەسسۇم

تارىلاردىن سويۇلۇپ چۈشىدۇ دۇنيا،
ئاھاڭلار كۆكسىدە ئېچىلسا چوغلۇق.
ئەي مېنىڭ ناخشامغا ياش تۆككۈچى قىز
ساڭا قالدۇرىدىغان ئازابلىرىم يوق.

سەممىي يۈرەكتە رەڭلەنگەن ئۇپۇق،
يېپيېڭى قۇياشنى سۆيسە ئاۋايلاپ.
ئۆزگە ھېچ نىگاھقا بەتلەنمىگەن كۆز
ئالدىمدا قۇياشتەك تۇرىدۇ پارلاپ.

گىتارنىڭ تارىلىرى ئۇزۇلگەن چاغدا،
بىر مەنلا كېتىمەن بۇ يات شەھەردىن.
سەنلا ياش تۆكمىسەڭ كەتكەنگە ئەگەر،
ھېچكىم تاپالمايدۇ مېنى ھەر يەردىن.

گىتارنىڭ تارىلىرى ئۇزۇلگەن چاغدا،
مەن ساڭا بېرىمەن ناخشامنى مەڭگۈ.
ئۇندىكى تەبەسسۇم، تىترەڭگۈ نەپەس،
ئەسلىتەر ساڭا بۇ ئاخشامنى مەڭگۈ.

تارىلاردىن سويۇلۇپ چۈشىدۇ دۇنيا،
ئاھاڭلار كۆكسىدە ئېچىلسا چوغلۇق.
ئەي مېنىڭ ناخشامغا ياش تۆككۈچى قىز،
ساڭا قالدۇرىدىغان ئازابلىرىم يوق.

ناتونۇشمەن ئۆزۈمگە

سېغىنغۇدەك ھېچ كىشى يوق دۇنيادا،
ئۆزۈمۇ ھەم ناتونۇشمەن ئۆزۈمگە.
سانسىز يۇلتۇز بولۇپ چەكسىز زېرىكىش،
يامغۇر كەبى تامچىلايدۇ قەلبىمگە.

جىنايەتتەك تۇيۇلىدۇ بۇ ياشاش،
يەر يۈزىدىن يوتكەن تامام ساۋابلىق.
ئۆتۈش مۇمكىن بولمايدىغان بىر ھاك بار،
ئۆتسەمۇ گەر ياشاش يەنە ئازابلىق.

غىژشىپ ئاستا تىلغا كىرگەن ناخشامنى،
كۆرۈپ قالدىم كىملەرنىڭدۇ قەلبىنى.
بۇزۇق قىزنىڭ يۈرىكىدەك بۇ ناخشا،
سۆيگىن دەيتتى سۆيەلىسەڭ ھەممىنى...

مۇساپە

بىز شۇنچە يىراقتا تۇرىمىز يېقىن،
ھىجراننىڭ كەينىدىن قوغلار سېغىنىش.
ئالدامچى باھارنى ئالغاندا كۈتۈپ،
قارىچۇقلار سەتھىدىن مارىلايدۇ قىش.

كېتىسەن ئۇن ـ تىنسىز مەن بىلمەس جايغا،
قان قىلىپ قەلبىڭنى بەخت قايغۇسى.
كېلىسەن ئۇن ـ تىنسىز مەن بىلمەس جايدىن،
ئىزىڭدىن ئۇنگىنى ـ ياشلىقنىڭ چۈشى!

بەك ئۇزاق مۇساپە ياسايدۇ سۆيگۈ،
بەك يېقىن بولسىمۇ بىزنىڭ ئارىمىز.
مەن سەندە ئۆزۈمنى تاپالماي سەرسان،
سەن مەندە ئۆزۈڭنى تاپساڭمۇ ئەي قىز...

دادامنڭ خەت يېزىشى

دادام ماڭا خەت يازماق بولۇپ،
قەلەم قىپتۇ كىرپىكلىرىنى،
سىياھ بوپتۇ تۇزلۇق كۆز يېشى.
يېزىپتۇيا، يېزىپتۇ تىنماي،
نەچچە كېچە ـ كۈندۈز ئۇخلىماي،
تۈگمەپتۇ بىراق ئۇ خېتى.
مەن بۇ يەردە خەت كۈتۈپ،
پوچتىكەشكە باقسام تەلمۈرۈپ،
«خەت يوق»، دەپلا كېتىدۇ ئۆتۈپ.
چۈش كۆردۈم...
دادام
يۈرىكىنى سېلىپ لېپاپقا،
ئايلىنىپ يۈرەرمىش كوچىمۇكوچا،
تاپالماي ھېچ يەردىن پوچتىخانىنى...

سۇنۇق ئابىدە

1

ئىلاھ قاچان باققان ئالىيىپ،
سۆيگۈ پۇراپ يۈرگەن بالىغا.
ئۇ ئۆتكۈزگەن بۇيۇك گۈناھلار
لەگلەك سۆرەپ يۈرەر دالىدا.

دۇنيا بۇنچە قىلما پىخسىقلىق،
سۆيۈلۈشكە باغرىڭدا بىر رەت.
بەرسەڭمۇ گەر جۇلدۇر قىسمەتنى،
كۆز يېشىغا سىغماس مۇھەببەت.

2

مۇز دەۋرىنى قۇچاقلاپ ياتقان
كرېپكىتىكى سوغۇق يالتىراش.
پارچىلىسا قالدۇق چۈشلەرنى،
دومىلارمۇ ئاسماندىن قۇياش؟

پەرۋازىنى يوقاتقان قۇشلار
قوش يۈرەكتىن تاپسا گەر ئۇۋا.
سېغىنىشىنىڭ ئىزتىراپلىرى
كۆرۈنەرمۇ ئۆتمۈشتەك غۇۋا.

3

«خەير ـ خوش»دېگەن ئېغىر تاۋۇشنىڭ
توزىماقتا پەيلىرى ھەريان.
ياش دېڭىزى ھەيدىگەن قولۇاق
كەتكىنىدە ئۇپۇقلار سايان.

ھەقىقەتتەك تەنھا ۋۇجۇدتىن،
سارغۇچ غازاڭ تۆكۈلەر يەرگە.
ئۇ تىكلىگەن سۇنۇق ئابىدە،
چاقنىمىغاچ چۆمۈلۈپ زەرگە.

بۇزۇلمىسۇن قۇتلۇق چۈشلىرىڭ!

بۇزۇلمىسۇن قۇتلۇق چۈشلىرىڭ،
سۆيگۈ بولۇپ پارلىسۇن سەھەر.
مەنلا كەتسەم قەلبىڭدىن يىراق،
تەنھالىقىڭ قۇچارمۇ زەپەر؟

بېرەلمەيدۇ ھاياتقا جۇلا،
ئاھ ئۇرۇش ھەم كۆز ياش، پۇشايمان.
بەختسىزلىك ئەمەس ئايرىلىش،
ئايرىلىپمۇ سۆيۈشەر ئىنسان!

ئانا سېغىنىشى

خەتلىرىڭنى ئەپكەلدى قۇشلار،
ئەپكەلگەندەك زەيتۇن شېخىنى.
ئېسىپ قويدى دېرىزەمگە ھەم،
مۇڭلۇق - مۇڭلۇق ئۆكسۈشلىرىڭنى.

قەلبىمدىكى چېچەكلەر بەرگى،
ۋاقىتسىزلا قالغاندا سولۇپ.
ياشىنىتىدۇ ئارمانلىرىمنى،
ئېھ، خەتلىرىڭ نەۋباھار بولۇپ.

ھەرپلەرنىڭ ئورمانلىقىدا،
بىر مۇھەببەت چاقىرار مېنى.
بار مەن ئۈچۈن ھەممىلا نەرسە،
كۆرەلمىسەم پەقەتلا سېنى.

ئانا سېنىڭ ئوتلۇق خەتلىرىڭ،
ھاياتىمغا بەرمەكتە تىنىق.
ئۈرۈمچى ۋە قەشقەر ئارىسى،
سېغىنىشقا تولۇپ لىقمۇلىق.

...گه بېغىشلىما

خۇش قالغىن!
بۇ مېنىڭ دەردلىك قەلبىمدىن،
ئاداققى ياڭرىغان سەممىي تېلەك.
مەن ئۇنتۇپ كېتىشنى كۆرمەيمەن ئەيىب،
مۇبادا ئۇنتۇشقا چىدىسا يۈرەك...

مىڭ ئىرا ئاۋۇالقى سېغىنىشىمنى،
ھە بۇگۈن كۈز پەسلى كۆمگەندە غازاڭ.
ساقىغان يۇلتۇزنىڭ بولۇپ ئارمىنى،
نە ئۈچۈن سۆيگىدىن ئاچىسەن پاراڭ؟

كۈتكىنىم پەقەتلا ئاددىي بىر نەرسە،
ئو ئەمەس خۇشاللىق ۋە ياكى غەزەپ.
ئەيىبلەش بىھۇدە ئۆتكەن كۈنلەرنى،
تۆكسەڭمۇ يېشىڭنى ئەمدى ئىسەدەپ.

بولدى قوي، قانداقمۇ مۇمكىن ئىزاھلاش،
ئىنسانىڭ ئەڭ ياۋۇز قىلىقلىرىنى.
كەتكەنمەن ئۆزۈمنى تاشلاپ بۇ يەردىن،
كۆرگەندە باغرىڭدا باشقا بىرىنى...

ئوخشتىش

باھاردا ئانامغا تۇتالمىدىم گۈل،
گۈل تۇتتۇم ۋەلېكىن گۈلدەك بىر يارغا.
يۈرەكنى چىرمىغان قارا سۇمبۇل چاچ
ئون سەككىز يېشىمدا ئايلىنىپ دارغا.

يېشىمنى ھېچ كىشى كۆرەلمىدى راست،
يىغامغا جەملەندى بۇيۇك مۇھەببەت.
قۇش بولۇپ بىر قىزنىڭ ئوماق لەۋلىرى،
ئەپقاچتى سەبىلىك چاغلىرىمنى زەپ.

ئاھ ئۇنىڭ شۇ ئوماق جىلمىيىشىدىن،
ئاتامنىڭ ياشلىقى كۈلدى بۇ كېچە.
ھۇپپىدە باغچىمىز... دادام تەمتىرەپ،
گۈل تۇتقان ئانامغا ئۇياتقىنىچە...

نەقەدەر ئوخشاشتۇر سۆيۈش، سۆيۈلمەك،
ئانامغا ئوخشايدۇ بۇ قىز گويا كى.
مەن بولسام دادامنىڭ ياشلىق ھەيكىلى،
قىز بولسا ئانامنىڭ ياشلىقى ياكى.

ھاياتنىڭ قەھرىنى كۆرمىدىم تېخى،
مۇھەببەت قىلغۇچە دىلنى مالىمان.
ئانامنى سۆيگەندەك سۆيمەن ئۇنى،
دادامنى سۆيگەندەك سۆيسە ئۇ ھامان.

قار چېچەكلىرى

يۈرەككە ياغماقتا قار بولۇپ جەبىر،
گۈلدەك ئېچىلىشنى ئۇنتۇشۇم كېرەك.
دۇنيا قارار ئەمدى سوغۇق كۆزنده،
سوغۇق قارار ئەمدى ھەتتا كېلىچەك.
دەرەخلەر ساناپ بولدى ئۇچقان تۇرنىنى،
يۇمران قانىتىدا باھارنىڭ خېتى.
لېۋىم ئۇپۇقىدىن ئۆچتى ۋە يەنە،
سۇبھى يۇلتۇزىدەك سۆيۈش سەنئىتى.

بۇگۈن مەن سەن ئۈچۈن يىرتىپ تاشلىغان،
ئاداققى ئۈمىدلەرنى تېرىمەن پەقەت.
ھالسىز كۆمەر ئۇنى قار چېچەكلىرى،
ھالسىز كۆمەر ئۇنى تۇنجى مۇھەببەت.

يېقىنلىشىش

يېيىلماقتا يۈرىكىم يولغا،
غازاڭلاردەك ئۇچۇپ تەمتىرەپ.
غازاڭ تېرىپ يۈرگەن قىزچاقلار،
تونالارمۇ ئۇنى يۈرەك دەپ؟

ھېچكىم ئۇچۇن ياشىدىم تانها،
ھېچكىم ئۇچۇن يوق مەندە ئالداش.
يېزىلمىغان بىر مىسرا شېئىر،
ھېچكىم ئۇچۇن تۆكمەكتە كۆز ياش.

مەن ئۆزۈمگە يېقىنلاشقاندا،
سەزدىم شۇنچە غېرىبلىقىمنى.
ئېلىپ كەتتى سەرگەردان قۇشلار
كېلەچەككە يازغان خېتىمنى.

لالەم

گۈل ئەمەسسەن ئېچىلىپ تۇرغان،
بىراق،
ھىدلايمەن خۇشبۇي ھىدىڭنى ھامان.
قۇياش ئەمەسسەن،
قۇياش سەندىن چىقار مەن تامان.

كۆي ئەمەسسەن،
كۆيدەك يېقىملىق،
ئاۋازىڭ بار قۇلاق تۇتۇمدە.
مۇساپىرمەن ئەزىزىم،
سۇمبۇل چېچىڭ تۇغقان كېچىدە.

شېئىر ئەمەسسەن،
ئەمما بىر شېئىر،
يېزىلىدۇ قەلبىمدە ئەبەت.
ئۇنىڭ سۆزۈڭ كۆز ياشلىرىدا،
يالتىرايدۇ تۇنجى مۇھەببەت...

ئاھ مېنى يىغلىتار مەيۈس ھالتىڭ...

قاتقان نىگاھلارغا قوندى ئاپپاق قار،
تۈيغۇم سەتھىسىدىن مارىلار ئۆتمۇش.
ئازابلىق رېئاللىق ئىستىگىنىم بەس،
بوپقالدى ھەممىسى چالا كۆرگەن چۈش.

سۈمبۈل چاچلىرىڭغا چىرمالغان يۈرەك
قان قۇسار ھەسرەتلىك مۇھەببەت ئارا.
ئۆزۈمنى سۆيەلمەي سېنى سۆيگىنىم،
مەڭگۈلۈك ھاقارەت تۈيۈلار ماڭا.

بىر قىزنىڭ دەردىدە شائىر بولدۇم راست،
چۈشەندىم، بۇ ھەرگىز تەنتەكلىك ئەمەس.
ياستۇقنى نەمدىگەن تۇنجى قىرتاق ياش،
چۈشەندىم ۋە يەنە ئۆتكۈنچى ھەۋەس.

قۇياش تاقىر تاغقا سانچىدى بايراق،
ئايەتكە ئايلاندى تىلىمدا ئېتىڭ.
خوشلىشىپ كەتسەممۇ يىراققا مەغرۇر،
ئاھ مېنى يىغلىتار مەيۈس ھالتىڭ...

باللىق ئەسلىمسى

لەگلىكىمنى تاپاي قەيەردىن،
چانامنىچۇ؟ كۆمۈۋەتتى قار.
ئەمدى ئېغىر تىنغانچە يۇرەك،
دۇنيا ھەسرىتىنى ھاپاشلاپ ماڭار.
بوۋام تۇنده ئېيتقاندا چۆچەك،
يۇلتۇز بولغان ساددا خىيالىم.
ئاي بولغانتى ئانامغا تارغاق،
ساقال چىققان قۇياشقا ھەتتا،
ئۇ بوۋامدەك خىيالچان پېتى،
ماڭا قاراپ كۈلگەن مۇلايىم.
چۆچەكتىكى تۇلپارغا مىنىپ،
كوھىقاپقا بارغانمەن يېتىپ.
دېۋىلەرنى ئۆلتۈرۈپ غاردا،
مەلىكىنى كەلگەنمەن تېپىپ.
بولغانتىممەن شاھقا كۈيۈئوغۇل،
لەكمىڭ ـ لەكمىڭ لەشكەرلەرگە باش.
ئوغۇزخاندەك ئوينىتىپ قىلىچ،
رەقىبلەرنى قىلغان خامتالاش.
.....
يىرىك ساقال باستى ئېڭەكنى،
ھەي باللىق، يۇرسەن نەدە؟
دىدارىڭنى كۆرسەت بىر قېتىم،

يوشۇرۇنغان بولساڭ قەيەرگە.
تاپقىنىم يوق سېنى قېدىرىپ،
تاپقىنىم يوق بىر سېنى يەككە.
چۈنكى يېشىم چوڭايغانسېرى،
مەن ئىشەنمەس بولدۇم چۆچەككە...

دېرىزە ئەينىكىدىكى قەشقەر

ياز ئىشىكىنى ئاچتى،
رەڭسىز، قاقشال ئىسسىق،
يۇرىكىمگە ئۇرۇلدى.
ئوت ئىچىدە تەنھالىقىم،
ئىستەكلەر جىم.
چاچلىرىنى يېغىشتۇرۇۋاتقان شامال،
سەن ئەمەس بەلكىم.
ۋاقىت
شاپتۇل غاجاۋاتقان جىن.
بىر دەمدىن كېيىن،
كۆكۈش قاناتلىرىنى سۆرەپ،
قوي كۆزلەرنى ساراسىمگە سالدى روچۇن.
تاكسىلار غېرىبلىقىنى يوشۇرىدۇ،
بىنالار ئېگىز، ئەمما ھەسرەتلىك تىنىدۇ.
ئوسما سېتىپ ئولتۇرغان خاقان
ئۇرخۇن بويلىرىنى سېغىنىدۇ.
ياز مۇراسىمى ئاخىرلاشقان،
جىمجىت ۋە سۇرراڭ ئاسمان.
دېرىزە ئەينىكىدىكى قەشقەر،
كائىناتقا قۇچاق ئاچقان.
بىر ھارۋا ئۆتتى كوچىدىن تەنھا،
ئۇستىگە لىپمۇلىق سېغىنىش باسقان.

بىز يەردە ياشايمىز،
ئاسماندا قۇشلار.
شەھەردە ياشايمىز،
روھىمىزدا دار.
بۇ ئەمەس سەھەر،
گۈگۈمنىڭ قارنىدا قەدىمىي شەھەر.
قىزىل پەردىلەرگە يۆگىشىپ ماڭار،
ئەرلىكىنى ئىسپاتلىيالمايۋاتقان ئەر.

ئوغلۇم ۋە شېئىر

مىسرالاردىن كاكۇل لاي ئېتىپ،
ئوردا سالدى ئوغلۇم كەچقۇرۇن.
ھەي، دېدىم بىردىنلا ئاڭا داڭقېتىپ،
شائىرلىق باشلاندى سەندە بەك بۇرۇن...

سەھەردە كۆزۈمنى ئاچسام، بىر ئاۋاز
ئوردىنى چۆۋۈيدۇ ئوغلۇم ئالدىراش.
ـ دادا، شېئىرىڭنى سەن ئۆزۈڭلا يازا!
دەپلا، قوي كۆزىدە يالتىرىدى ياش...

شۇنداق، شېئىر ئۇچۇن تا ئەلمىساقتىن،
بېھىساپ قەرزگە بوغۇلار ئىدىم.
سەندەك شېئىر يازسام، يازالىسام ھەم،
قايتا بىر دۇنياغا تۇغۇلار ئىدىم!

بېغىشلىما

تەبەسسۇمىڭ تۇغقان زىناقلار
لەيلەپ نەمخۇش كىرپىكلىرىمدە،
كۆيلەر مىسكىن تەنھالىقىنى.
يۇرىكىمگە قونار بەك ئېغىر،
سەرسان يۇرگەن پەسىل قۇشلىرى.

دېرىزە ئەينىكىگە سىزگەن ئۆپۈقتىن
لەيلەپ كېلەر ھارغىن بىر ئاسمان.
ئاھ سېنى چاقىردىم، يۇلتۇزلار ئۆچكەن،
ئاي چېھرىنى بۇلۇتلار باسقان.

كىم كىم ئۇچۇن ئىزدەر جۇدالىق،
«ئېيت باغرى تاش ئەي دادىلىق قىز.»
مەن ماچتىسى سۇنغان بىر كېمە،
سەن ئۆيقۇدا ياتقان بىر دېڭىز...

قەشقەر ھەققىدە قوشاق

ئۆستەڭ بويىدىن قاغجىراپ ياندىم،
بىر جۈپ قىز كۆرۈندى گويا جۈپ ئانار.
سۇ ئەمەس، ئانارنىڭ ھىدىغا قاندىم،
يۈرىكىم يەنىلا ئوت بولۇپ يانار.

بۇ قاينام زامانىنىڭ سىرتىدا قالدىم،
ھېيتگاھ قۇببەڭگە ئېگىلگەندە ئاي.
دوپپىنىڭ ئۇرنىغا سېغىنىش ئالدىم،
گىدىيىپ ئۆتكەندە پاكىستانلىق باي.

ئوردا ئالدىدا تۇردۇم ھاڭۇېقىپ،
ئالدىراش ئىشلەيتتى تام چاققۇچىلار.
روپاش ئايال ئۆتتى سىرلىق بىر بېقىپ،
كىملەر ناتونۇش بىلمەيتتى ئۇلار.

جانقورغان، جېنىمنىڭ سېپىلى يوقتۇر،
مەدىكار ئالدىدا تۇرالمىدىم تىك.
مەيۇس كۆزلەر ماڭا ئېتىلغان ئوقتۇر،
يۈرىكىم كېچىكتۇر، مۇشتۇمۇم كىچىك.

كوزىچى يار بېشى ـ ئوخشاش ئىچى ـ تېشى،
يۇز يىللىق ھىجرانىنى قوچۇيدۇ ئەجەب.
خۇمدانغا ئالدىراش ماڭدى بىر كىشى،
ئەگەشتىم سېيىت نوچىمكىن دەپ!

ياۋاغدا نوزۇگۇم ـ يارنى ساقلىدىم،
جەننەتكە ئايلاندى دىدارى ياپىر.
مەن ئۇنى تاپقاندا دىسكوخانىدىن،
ئەرۋاھقا ئايلىنىپ كېتىپتۇ ئاخىر!

توڭ قاغا

قاناتلىرىڭ مۇزلىغان تامام،
پەرۋاز دېگەن گويا شېرىن چۈش.
زېمىن ساڭا ئېتىلغان كېسەك،
ئۆلۈم بىلەن هايات پاسىلى،
بولۇپ تۇرغان شۇ غېرىبلىقىڭ،
مۇجمىقتا باغرىمنى ئەي قۇش!

خىيالىڭنى چوقۇلار هامان،
قىرلارغا كۆمگىنىڭ قوناق ئوغرىلاپ.
تۆمۈرگە ئايلانغان تېنىڭنى سۆرەپ،
زىمىستاندا يۈرگىنىڭ سايراپ.

مەن ساڭا خىيالچان تىكىلىپ قالدىم،
قىسمەتلەر نەقەدەر ئوخشاشتۇر شۇتاپ.
مېنىڭدە قانات يوق، سۆزلەپ بەر بىر پەس،
جەنۇبنىڭ سېھىرلىك چۆچەكلىرىدىن،
ئۇچۇشنى تەرك ئەتكەن ئەي قارا كىتاب!

يەكەندىن قايتىش

سىم ـ سىم ياغمىغان يامغۇرلار، لېكىن،
چىلىق ـ چىلىق سۈدۈر يۇرىكىم.
كۆزئەينەك ئىچىدە قاتتىق بىر نىگاھ،
دوستۇمغا خوش دېدىم خۇپتەندىن كېيىن.

ۋاقىت قېتىپ قالغان ماشىنا چاقى،
يەكەن شەھىرىنى ئايلاندى پىر ـ پىر.
ئالتۇنلۇق مازاردىن سۈكۈتتە ئۆتتۇم،
پۇقرايىڭمەن سېنىڭمۇ ئاخىرا!

ئاۋات رەستىلەردە ئاخىرقى سۈلتان،
ساپايە ھالقىلىرىدا شاراقلار مۇقام.
قۇم كىتابنى قولىغا ئېلىپ،
يىراق بىر تارىخنى ۋاراقلار مۇقام.

ساقالسىز ئەرلەر ئوسما ساتىدۇ،
ئەرۋاھقا ئايلىنىپ يوقايدۇ كېيىن.
مەيخانا ئالدىدا نەرە تارتىدۇ،
قىڭغاق كۆتۈرگەن ئايال خوجايىن.

ئاي شولىسىدا قېتىپ قالىدۇ،
ساماغا سوزۇلغان ساناقسىز قوللار.
شامال سايىسىدە يۇيۇنار ئاسمان،
توپانىنىڭ ئۆلۈكى بىز باسقان يوللار.

يەكەن باغرىڭ سوغۇق، ئىللىق ۋە يەنە،
ئارماننىڭ بۆشۈكى، ھەسرىتى سەندە.
تامچىلاپ تۆگىدى ئەڭ ئاخىرقى قان،
قوينۇڭدىن جىمجىتلا چىقىپ كەتكەندە...

يالغۇز ئايال

تالادا ھۆركىرەر ئاچچىق شىۋىرغان،
دېرىزە مۇزلىغان، ھۇجرا مۇزلىغان.
ئۆچۈشكە ئاز قالغان بۇندا بىر يۇرەك،
بۇ كېچە بولاتتى قالسىلا ئامان!

چاچلىرى ياستۇقنى ئالغان قۇچاقلاپ،
ئاھ قېنى شۇ چاچنى ھىدلىغۇچى ئەر؟
يوتقانغا شىۋىرلار بىچارە ئايال،
ئۆتۈنەي، ئاداققى ئىسسىقىڭنى بەر!

مۇھەببەت مۇزلىغان، شەپقەت مۇزلىغان،
سۆيۈش ۋە سۆيۈلۈش بولدى ئەمدى يات.
ھېچكىم دېرىزەڭنى چەكمەس بۇ كېچە،
نەپرەتكە ئەرزىمەس ئەمدى بۇ ھايات...

ئۇچنچى ناخشا

قايتىمەن يەنىلا چۈش دالاسىدىن،
باغرىمدا سەن ئۇچۇن چېچەكلەيدۇ قان.
ياتىمەن سۈكۈتلۈك لەھزىلەر ئارا،
قۇشلارنىڭ پېيىدە توزار گۈلىستان.

سانىاقسىز ئۇندەشلەر چىقىدۇ لەيلەپ،
تومۇرۇم تۇتاشقان ئۇچىنچى يەردىن.
بەختلەر كېتىدۇ قول پۇلاڭلىتىپ،
كۆز ياشقا چىلىشىپ تۇرغان سەھەردىن.

ئۇچىنچى ناخشامنى ئېيتىمىدىم ساڭا،
قىينىغۇم يوق چۈنكى قاقشال جېنىمنى.
بىلمەيلا قال ئەمدى سەن ئۇچۇن قىزچاق،
بىر تەلۈە شائىر، دەپ ئاتالغىنىمنى.

كەچكۈزدىكى تەبەسسۇم

كەچكۈز، مەن زارىقىپ تەبەسسۇمىڭغا،
كۈتتۈم كېلىشىڭنى ئاخىرقى بىر رەت.
قالدى ئاھ يوللارغا چەكسىز يېيىلىپ،
غازاڭلار تېگىگە كۆمۈلگەن ھەسرەت.

كۈتتۈم كېلىشىڭنى ئاخىرقى بىر رەت.
بارچە تەشۋىشلەرنى ئەيلەپ تارمار.
بىراق توزۇپ كەتكەن تەبەسسۇمىڭنى،
ئەپقاچتى يىراققا قاچقۇن تۇرنىلار.

قالدى يوللارغا چەكسىز يېيىلىپ،
مەڭگۈلۈك زارىقىش، ھىجران، سۈكۈنات.
كەچكۈزنىڭ سوغۇق ئالىقىندا مەن،
كۈتتۈم، كۈتۈشلەرنى ئەيلىدىڭ بەربات.

غازاڭلار تېگىگە كۆمۈلگەن ھەسرەت،
كەچكۈز... مەن ھەممىدىن بولدۇمغۇ جۇدا.
قۇياش كۆيۈپ بولغان، ھايات يوقالغان،
پەقەتلا سېغىنىش قالغان دۇنيادا...

تاشۋاي

قولۇڭدىكى تارىسىز راۋاب،
چالالامسەن؟
چالمىسەن چوقۇم.
تام تۇۋىدە بىچارە دوستۇڭ،
شور قىسمەتتىن يىغلايدۇ يۈم - يۈم.

سەنلا ئالدىڭ يەلكەڭگە تاشۋاي،
مەن ئالمىغان سۆيگۈ يۈكىنى.
سېنى ئەزسە لەنىتى دۇنيا،
ئاھ ناخشاڭدا ئېزىسەن مېنى...

ئاتۇش ئادىمى

1

تاش تارىخنى ۋاراقلىدىم،
كاللىمىز تاش.
تاش سۆزلىمەكتە سوغۇق،
تاش كۆزلەردە،
تاشقا ئايلانغان ياش.

2

ئەي تەبىئەتنىڭ مۇزىيى
سىرىڭنى ئېيت!
كۆز ئالدىمدا
تاشقا ئايلانغان باش ئەمەس،
ھېيتگاھتا ساما سېلىۋاتقان،
شاپ بۇرۇت يىگىت.

بىر قىزغا يادنامە

رىۋايەت ئاقىدۇ رەستە ـ رەستىدە،
ئاقىدۇ بىر قىزنىڭ قىرىق تال چېچى.
باھاردا سولاشقان گۈل ـ چېچەكلەرگە
ئىزاھات بەرگۈدەك بولمىدىم تېخى.

قىرىق كۈن چۈش كۆردۈم تاكسىغا چىقىپ،
قىرىق كۈن ئۇخلىدىم چاچلار تۈنىدە.
قىرىق كۈن مەن ئۇچۇن يىغلىدى قۇياش،
قىرىق كۈن قان ئاقتى قۇشلار كۆيىدە.

ئاداققى رېئاللىق پۈتتى ئاشۇنداق،
ئايلاندىم نېمىگە بىلمەيمەن ئېنىق.
سەن ئېغىز ئاچمىدىڭ سۆيگۈ ھەققىدە،
مەن ئېغىز ئاچمىدىم بەخت توغرىلىق...

گىرداب

سەن ماڭغان يوللاردىن تۇغۇلار باھار،
ماڭىلا تالىق بوپ قالار ئايازىڭ.
كۆلكەڭگە چېچەكلەر قىلىدۇ سەجدە،
نۇر بولۇپ ئاققاندا مەيىن ئاۋازىڭ.

نېچۈنكى، تارلاردىن سويۇلىدۇ مۇڭ،
نېمە ئۈ بىلمەستىن تېخى مۇھەببەت.
نېچۈنكى، دۇنيادا قالىمەن يالغۇز،
ھەمراھىم بولۇپلا شېرىن ئازاب- دەرد.

... تۇيمايلا قالىدۇ كەچكۈز كەلگەننى،
ئاپتوبۇس يېنىدا جۇغۇلدىغان تەن.
يادىڭدا ساقلانسۇن ئاددىي بىر ئىسىم،
مەن مەڭگۈ ئايرىلغان ئىككىنچى ۋەتەن.

* * *

نەقەدەر دەھشەتلىك ئىدى ئايرىلىش،
باغرىمدا چېچەكلەپ قالدى زىمىستان.
قىلىچنىڭ بىسىدا سەن كەتكەن يوللار،
سارغايغان روھىمغا تۆكمەكتە خازان.

سەن كەتتىڭ، يىراقلاپ كەتتى مۇھەببەت،
سەن كەتتىڭ يىراقلاپ كەتتى ۋەتەنىم.
گويا قەبىلىسىدىن ئايرىلىپ قالغان،
بىر يېتىم بالىمەن، چۆللەردە تېنىم.

ئۆلۈمنىڭ باغرىغا تاشلىنىپ تۇرۇپ،
ئاھ ئەمدى نەھاجەت ئەسلەش ھەمىنى.
بىلدۇردى بۇ ھايات ئايرىلىشتىنمۇ،
سۆيۈشنىڭ نەقەدەر دەھشەتلىكىنى...

پەريات چەكتىم

(باتۇر روزىنىڭ ۋاپاتىغا)

سۈرەنلەر ئۆچتى شەھەردە تىمتاس،
بۇلبۇلنىڭ باغرىدا كۆكلىدى يارا.
گۈل بەرگى توزىدى باھاردا يەنە،
دۇنياغا پاتمىغان بۇ لەھزە ئارا.

ھېچكىم يوق، سۈكۈتلەر بەھرىدە ئومىان،
بىر بايراق يىقىلدى گويا كۆكسىمان.
شېئىرىيەت بېلىگە باغلىغاندا ئاق،
رىۋايەت تۈسىدە قالدى بۇ ماكان.

شۇنچىلىك ئاددىيغۇ ياشىماق دېگەن،
بىر بۇردا نان ئۈچۈن بىر تامچىلا تەر.
قۇياشقا كەينىڭنى قىلىپ تۇرغاندا،
تەقدىرنىڭ كۆزىدىن ساقىيدۇ زەھەر.

باغرىمغا قول سالدىم، تىترىدى جاھان!
سىماسىڭ يالت قىلىپ ئۆتتى قۇياشتەك.
تونۇشماق ئەزەلدىن، ئايرىلىش قىسمەت،
ھېچكىمگە ئەرزىمەي قالغان كۆز ياشتەك.

هایاتنی شېئىرغا كۆمگەندە شائىر،
قىرىق يىل يەتمىدى تاڭسۇق ئۆمۈرگە.
ھەيرانمەن، دەريادا ئاققاندەك تاھىر،
بىر ئىنسان پېتىپتۇ ئاددىيلا گۆرگە...

ھېيتگاھ

ئاڭلىغۇم بار ناغرا ئۇننىنى
سۈنايىنگۈمۇ ھەم .
قاياناپ كەتكەن كەچلىك بازاردا ،
رەستىلەرگە سىغدىلىپ بۇ دەم.
پىژ ـ پىژ كۆيۈپ تۇرغان كاۋاپلار،
پۇراتماقتا ئۇيغۇر ھىدىنى .
نىمانچىلا مەززىلىك دەمسەن ؟
كاۋاپتىن بۇرۇن پىشقان كاۋاپچى
قوشقان ئاڭا مۇھەببىتىنى .
باغرىڭدىكى لۇكچەك بالىلار ،
بالىلىقىمنى يۇرەر كۆتۈرۈپ،
ئالالمايمەن ئەمما پۇل بېرىپ.
لۇكچەك ئىدىم مەنمۇ ئاشۇنداق،
مۇشت ـ پەشۋادىن ئاغزى ـ بۇرنۇم قان.
تەڭتۇشلارغا بولۇپ «قەھرىمان».
بىلمەيتتىم ئۇ چاغ، نېمە ئۈ ۋەتەن ـــ
نېمە ئۇ يۇرەكتە لاۋۇلداپ تۇرغان.
ھېيتگاھ تارىخىمسەن قان بىلەن پۈتكەن،
ئوتتا كۆيمىگەن، سۇدا ئاقمىغان.
يۇرۇكۇم بىر قامۇستۇر گويا،
ھەممە بەتلىرى
مۇبارەك شۇ ئىسمىڭ بىلەن لىق تولغان ...

قەشقەر راۋابى

ئۇجمىدىن يارالسا شۇنداق مۆجىزە،
تەھقىقتۇر بارچىنىڭ ھال ـ تاڭ قالغىنى.
ھېيتگاھتا يۇرەكنى ئەزدىغۇ بوۋاي،
ئاھ ، قانداق ئاھاڭدۇر ئۇنىڭ چالغىنى.

تارىلاردىن چېچىلار بەجايىكى ئوت،
بۇ ئوتلار روھىمنى ئەيلەر مالىمان.
ھەيرانمەن نېمىشقا كۆيمەيدۇ زەخمەك،
ھەيرانمەن نېمىشقا كۆيمەيدۇ جاھان.

بىر پۇتمەس سەۋداغا قالدىم مەن بۇگۈن،
كۈلپەتسىز بىشىمغا غوۋغا تېرىلىپ.
لەيلى چىداپتىكەن تاشۋاي كۆيگە،
ئىشقتا يۈرىكى كەتمەي يېرىلىپ...

چوغ ئوينىغان قىز

كاچكۇللاردىن چوغ تەردىم،
چوغنى مۇزلاپ سۇغا چىققان
بىر قىزغا بەردىم.
قىشتا گۈل ئېچىلمايدۇ،
نەمخۇش ۋە ئاپپاق،
قار گۈللىرى قىلىدۇ چاقچاق
دېرىزە تۈۋىدىن كاچكۇلغىچە
كۆيۈك يۇلتۇزنىڭ ئىزى.
كۆيۈك بۇلبۇل.
قۇرۇپ قالغان گۈل.
كاچكۇلدا ئاي شولىسى
تەنها، يارقىن ۋە مۇڭسىز.
قول ئۇزاتتىم، مۇز ئالدىم،
مۇزنى قوينۇمغا سالدىم.
مۇز چوغ بولۇپ ئېرىپ كەتتى تېز —
مۇز ئىچىدە چوغ ئوينىغان قىز.

قەقنۇس شەھرى

— يۇسۇپ ھۇسەيىن قەقنۇسقا

قەقنۇس شەھرىنىڭ
پۇقراسى بىر.
خۇداسى ئۇنتۇلۇشقا باشلىغان،
ياشاشنىڭ ئۆزى سىر.

غايىبتىن خەۋەر يوق،
ئەمما كۆڭۈل توق.
كۈل دۆڭلىرىنى چوقچىلاپ
سېنى تونۇدۇق.

ھەممىزدىن ئاۋۋال،
ھەممىزدىن كېيىن.
قۇياشقا يۇمۇلاق قانات سىزدى
ھاياتنى چۈۋۈۋاتقان يۇسۇپ ھۇسەيىن.

كېچە ۋە ياستۇق

كېچە پارچە ـ پارچە بولۇپ قەلبىمدەك،
خىلۋەت ھۇجرىغا چېچىلغان.
ياستۇقنىڭ چەكسىزلىكىدە،
شەھۋەت گۈللىرى پورەكلەپ ئېچىلغان.
جىمجىت تىڭشايمەن پەقەت،
نامەلۇم بىر قىزنىڭ شۇرلىشىنى.
چاچلاردا كېچە پاراغىتى،
تەنلەردە كېچە راھىتى،
سۆيۈشلەر گويا كى كېچە سائىتى.
ھېچكىم يوق دۇنيادا،
سېنىڭ بىلەن مېنىڭدىن باشقا.
غالىبلىق بىر دەملىك تىراگېدىيەدۇر،
قىستايدۇ قەلبىمنى ئۇنسىز يىغلاشقا.
ئەي ئېغىر دەملەر،
ئەي ئېغىر قۇربان بېرىشلەر،
كېچىنىڭ سۇكۇتلۇك تەبەسسۇمىدا،
ئۇمىدنىڭ باغرىغا ياپار يەلكەنلەر.
ياستۇقنىڭ يېرىمى مەندىن يىراقلاپ كەتكەن،
كېچە؟ خىياللىرىمغا ھۆرلۈك بەخش ئەتكەن،
ياشايمەن نېمىنى يەنە ئارزۇلاپ؟
ئادەملەر بىلمەيدۇ، بىلمەيدۇ زىنھار،
كۆڭلۈڭنى بىر دەملىك خۇش قىپ ئۆلتۇرەر،

بۇ دۇنيا گۈياكى سەتەڭگە ئوخشاپ.
كېچە ياستۇققا ئايلانغان،
ياستۇق كېچىگە ئايلانغان.
يۈرەك بىر كۆلەڭگىدۇر ـــ
ئۇندا لەيلەپ يۈرۈيدۇ سەرسان.

سېنتەبىردىكى سېغىنىش

مەن قاچان كىرگەنتىم ئېزىپ قوينۇڭغا،
بولۇپ بۇ دۇنيادا يارسىز، بىقەدىر.
نە ئۇچۇن يۇرەككە بەرمەيسەن ئارام،
يا ئۆچۈڭ بارمىتى مەندە سېنتەبىر؟

سېغىنىش، تەنھالىق، نىگارسىز ياتاق،
نېمە ئۇ بىلمەيدۇ ھېچقاچان يۇرەك.
كۆزلىرىم ئىزدەيدۇ دۇنيادىن تىنماي،
تونۇشلا بىرسىنى بولۇپ پايپېتەك.
ناخشىلار كەتسىمۇ قەلەندەر بولۇپ،
كەلمەيدۇ ھېچ يەردىن ئۇنىڭدىن دېرەك.

ئۇيغان تۆمۇر كەش، تەشكەن ئۇنى ياش،
كۆز ياشىنىڭ ئىچىدە تۇغۇلغان قۇياش.
ئايلانغان يىڭنىگە تۆمۇر ھاسىمۇ،
سېغىنىش ئۇيراتقان يۇرەككە ئوخشاش.

سېنتەبىر ياپراقلار سارغايغان پەسىل،
ئالمىلار ئوتقاشتەك رەڭ ئالغان ئەمما.
مەن سېنىڭ قەلبىڭدە ئونتۇلدۇم نېكەم،
سەن مېنىڭ قەلبىمدە شېرىن مۇئەمما.

تۇرمەن بىر سېنى قايغۇلۇق سۆيۈپ...
(سونېتلار)

1

ئايىغىم ئاستىدا غاراسلايدۇ قار،
دەرەخلەر چېھرىدە ئاپپاق سۈكۈنات.
دەرەختە پەرۋاز يوق، دەرەختە قانات،
ئۇچالماس ھېچ ياققا سېغىنىپ باھار.
تۇرنىلار قونمايدۇ ئەمدى قەلبىمگە،
ئاھ ئۇندا بىر ھىجران تۇرار يېيىلىپ.
قۇرۇغان گۈللەرنى قولۇمغا ئېلىپ،
ئىشىكىڭ ئالدىدا تۇردۇم جىممىدە.
يوقالدى ھەممىسى شېرىن چۈش مىسال،
قىلالماس ئۇ مەڭگۇ يۈرەكلەرنى لال،
يالغۇزمەن تەڭرىنىڭ يالغۇزلۇقىدەك.
سۆزلەيمەن پەقەتلا ئازاب توغرىلىق،
ئازابتىن باشقا ھېچ كەچۈرمىشىم يوق،
ئۇ شۇنچە ئۇزۇندۇر سامان يولىدەك.

2

سۆيگۈنى باھارغا قىلغاندا قىياس،
خىلۋەتتە ئۇنسىز ياش تۆكمەكتە بىراۋ.
ئەڭ تاتلىق ھېسلارنى باسقاندا قىروۋ،
مۇزلىغان لېۋىمدىن ئۆچتى ئېھتىراس.
سۆيگۈ ئۇ ياستۇقتىن ئۇچقان كېپىنەك،

سۆيۈپلا قاچىدۇ لەۋلەرنى ھامان.
يۇمران بەرگلەردە ئۇيۇپ قالغان قان
مەڭگۈلۈك ھىجراندىن بېرىدۇ دېرەك.
چاڭقىغان قۇملۇقتۇر ئاشىق يۇرىكى،
يۈكلەنگەن ئۇنىڭغا سېغىنىش يۈكى،
يۈكلەنگەن ۋە يەنە ئۇنسىز چېكىش دەرد.
تۇرنىلار سامادا سالغانچە چۇقان،
كەلسىمۇ باھارنى يېتىلەپ بۇئان،
كەلمەيدۇ ئەگىشىپ تۇنجى مۇھەببەت.

3

توزىدى ئاسماندا گۈلگۈن چېچەكلەر،
نېمىشقا بۇ كېچە تاتىرىدۇ ئاي؟
بۇ قەلبىم گويا كى تاشلاندۇق ساراي،
قېنىمدىن بۇقۇلداپ ئۇچقاندا كەپتەر.
تۇرمەن بىرسېنى قايغۇلۇق سۆيۈپ،
تۇرمەن دۇنيانى يالغۇز باغاشلاپ.
نە قىسمەت، نە تەقدىر؟ كۆزۈمنى ياشلاپ،
يۇرمەن گۈلخاندا مۇز بولۇپ كۆيۈپ؟
ئامان بول مەڭگۈگە قارا كۆزلۈك قىز،
بەختلىك چاغلارنى ئەسلەپ تۇيۇقسىز،
يۇرىكىڭ چەكمىسۇن زىنھار پۇشايمان.
بىز بۇنچە يېقىندا ياشايمىز بىراق،
مۇزلىغان يۈرەككە چاچار خۇش پۇراق،
قىلىچنىڭ بىسىدا ئېچىلغان رەيھان.

دېرىزە تۇۋىدە مۇڭلىنىدۇ ئاي

دېرىزە تۇۋىدە مۇڭلىنىدۇ ئاي،
تۆكۈلەر سامادىن كەچ كۈز يامغۇرى.
نەدىندۇر ئاڭلىنار مۇڭلۇق نەي كۈيى،
نەدىندۇر ئاڭلىنار مۇھەببەت خورى.
ئەي قىزلار ئوخشايسەن يۇمران چېچەككە،
كەچ كۈزدۇر دۇشمىنىڭ، قىشتۇر دۇشمىنىڭ.
ئادەمنى بەزىدە ئالدار كېلەچەك،
مۇز بولۇپ قاتىدۇ تومۇردا قېنىڭ.
كۆزۈڭنى يوشۇرغان چۈمپەردە سېنى،
دۇنيادىن بىخەۋەر قىلىپ قويار گاھ.
بەزىدە ئالدايدۇ ئاتا ـ ئاناڭمۇ،
بەختىڭنى تىلىشىپ، بولالماي پاناھ.
دېرىزە تۇۋىدە مۇڭلىنىدۇ ئاي،
بارغانچە نۇرلىنىپ بارىدۇ ئۇپۇق.
كۆز يېشى قېتىلىپ بارار يامغۇرغا،
ئەتىلا ئۇ ئەمدى بۇ ھۇجرىدا يوق...

ئاھ، سەن...

ئاھ سەنلا يىراقسەن مەن تۇرغان يەردىن،
مەجنۇنمەن ھۆسنىڭنى كۆرەلمەي بىر رەت.
غايىبتىن شۇم خەۋەر ئىشتىكەندىن باشلاپ،
يوقالدى دۇنيادىن گويا ھەقىقەت.

سەن ئۇچۇن تىزىلغان گۈلدەستىلەرنى،
بىز يۈرگەن يوللارغا چاچتىم ئامرىقىم.
سەن ئۇچۇن يېزىلغان لىرىكىلارنى،
ئۆلۈمنىڭ كۆكسىگە ئاتتىم ئامرىقىم.

شارابلار كۈۋەجەر كۆز ياشلىرىمدەك،
قېنى ئۇ پورەكلەپ تۇرغان لالەجان؟
كۆمۈلدى تۇپراقتا تۇنجى مۇھەببەت،
قالغىنى پەقەتلا مەڭگۈلۈك ھىجران.

دوستلىرىم كەلگەندە مېنى سېغىنىپ،
دېيىشەر: «كۈت ئۇنى، كېلىدۇ چوقۇم.
ئايازنىڭ كەينىدىن كەلگەندەك باھار،
قىلىدۇ بىر كۈنلەر بەخت تەبەسسۇم».

دوستلىرىم كەلگەندە مېنى سېغىنىپ،
تۇگىمەس بەزلىشىپ ئېيتقان سۆزلىرى.
يوشۇرماق بولىشار مەندىن ھەممىنى،
ۋەلېكىن پىنھاندا يىغلار ئۆزلىرى...

يېرىم كېچىدىكى تەنھالىق

سۆڭەكسىز كېچىنىڭ تېنىنى سۆرەپ،
كارۋاتقا يېقىنلاپ كەلدى تەنھالىق.
بىر دەھشەت ئاۋازدىن يېرىلدى تاملار
كۆكلىدى توپانلار،ئۇزۇلدى تىنىق.

كۆيگەندە كۆزنەكتىن خىرە باقار ئاي،
ئۆرتىلەر نۇر ئىچرە يالىڭاچ بىر تەن.
ئەينەكلەر چېقىلغان ھىجرانكار قىزدۇر،
چېقىلغان ئەينەكلەر ئاخىرقى ۋەتەن.

سېغىنىش شۇقەدەر ئاددىي بىر ئۇقۇم،
تەنھالىق يۇرەككە قادالغان ئوقيا.
مۇز گۈلى بەرگىدە كۆيىدۇ گۈلخان،
روھىمنىڭ قانىتى سۇنغان مىنۇتلار...

ئۇرۇمچىگە خەت

دەرەخلەر بىلمەيدۇ سەندە ئىسمىمنى،
قۇچقاچلار سۆزلىمەس مېنىڭ تىلىمدا.
مۇزدەك قۇچىقىڭدا مۇزلىغان تېنىم،
مۇزلىغان تالاي رەت يۇرىكىم ھەتتا.

كېچەڭ-كۆيدۇرۇلگەن سۆيگۇ شېئىرىم،
كۆيۈك تۇنلەردە يازغان قىزلارغا.
شەمشەر بولۇپ ئەگىم ئاي شۇلچاغ،
پېتىپ كەتكەن مېنىڭ باغرىمغا.

دۆڭ كۆۋرۈكتىكى كاۋاپ ھىدىنى،
پۇرىمىقىم تەستۇر قايتىلاپ.
سەرسانلىق، مۇھەببەت، ھەسرەت ياشلىرى،
كەلمەيدۇ ھېچقاچان پېقىرنى يوقلاپ.

چالا كۆرگەن چۇشۇم ئۇرۇمچى،
چوغ ئىچىدە تۇرىسەن يېنىپ.
سۇ سېغىنغان سۇلۇق ئەر كەبى
سېغىنىمەن سېنى سىلكىنىپ...

ناتونۇش قىز خاتىرىسىگە

ناتونۇش قىز بىلەمدۇ قەلبىڭ،
شائىرلىقىم ئازاب تۇيغۇلى.
ئازابلاردىن پۈتكەن شېئىرىدا،
ئازاب بولۇپ تۆرەلسەڭ مەيلى.

ھەر مىسرادا سېنىڭ ئاۋازىڭ،
چاقىرىدۇ ئىسمىمنى رەت ـ رەت.
ھەر مىسرانىڭ كۆز ياشلىرىدا،
كۆيلىنىدۇ دەردلىك مۇھەببەت.

ئاھ سەن مېنىڭ بۇزۇلغان چۈشۈم،
ۋە بۇ چۈشۈم سۆزلىگەن چۆچەك.
مەيۈسلىنىپ تۇرغان تۇرقۇڭنى،
ئەسلەشنىمۇ خالىماس يۈرەك،
ئۇنتۇشنىمۇ خالىماس يۈرەك.

ئەسنەۋاتقان مۇشۇكياپىلاق

ئۆلگەن ياپراقلارنىڭ شاھىدى بولۇپ،
كۆز مۇزىكسىغا سالغانچە قۇلاق؛
جىمجىت دالادىكى دوڭغاق سۆگەتتە،
ئەسنەپ ئولتۇرىدۇ مۇشۇكياپىلاق.

ئۇنىڭ كۆزلىرىدىكى ھارغىن دۇنيادا،
نە مەۋجۇت بولسۇن يېشىللىق ئەۋجى؛
نە مەۋجۇت بولسۇن يېشىل مۇھەببەت،
نە مەۋجۇت بولسۇن دولقۇنلار مەۋجى.

ۋاقىت قەبرىسىدىن ئۇنگەن سۇكۇتتە،
سۆزلىمەك بولار ئۇ سوغ كەچمىشىنى.
مەڭگۇ قۇتۇلالمىغان سەرسانلىقىنى ـــ
ئولۇسى دەردىدە تۆككەن يېشىنى.

سۆگەتتە مۇگدەيدۇ مۇشۇك ياپىلاق،
ھېچكىم يوق بىر دۇنيا ئالدىدا زاھىر.
نە نەپرەت قەلبىدە، نە سېغىنىش ھەم،
ئۆچمەكتە ھەممىسى ھالسىراپ بىر ـ بىر...

كېچە تەزكىرىسى

سېغىنغۇدەك نېمە قالدى دۇنيادا،
قاراڭغۇلۇق قورشاپ تۇرار تېنىمنى.
شېئىرىمغا ئاشىق بولغان قىزچاقلار،
بىلمەس ھەرگىز بۇنچە سەرسانلىقىمنى.

تۇن بارمىقى چاچلىرىمدا سويلايدۇ،
سۇكۇتتىكى يۇرىكىمدە مۇزلار قان.
بىرلا قەدەم... ئالدىمدىكى ئىشىككە،
بىراق ئۆيدىن چىققىنىم يوق ھېچقاچان.

ئۇخلا ھەممە قوشۇپ مېنىڭ ئۇيقۇمنى،
تۇننىڭ ماموق قۇچىقىدا مەست بولۇپ.
كۆز ئالدىمدا ھاياتلىقنىڭ تاۋۇتى،
تۇمان ئىچرە بارار ئاستا يوقلىپ.

يەرشارىدا يالغۇز قالدىم بۇ كېچە،
نە سېغىنىش يۇرىكىمدە، نە غەزەپ.
بىر تال يۇلتۇز ساقىپ چۈشتى ئاسماندىن،
نېمىشقىدۇر يىغلىۋەتتىم ئېسىدەپ...

يالغۇز توغراق

ساڭا ھېچكىم تۆكمەيدۇ كۆز ياش،
بورانلاردا قالساڭ قىيسىيىپ.
كۈز پەسلىدە يوپۇرماقلىرىڭ،
تۆكۈلسە ھەم يەرگە سارغىيىپ.
ساڭا ھېچكىم تۆكمەيدۇ كۆز ياش،
قۇرۇپ قالغان شاخچىلىرىڭنى،
ئوتۇنچىلار كەتكەندە كېسىپ.
قىش پەسلىدە تىترىسەڭ دىر ـ دىر،
يېتىمچىدەك بوينۇڭنى قىسىپ.
ئاھ، يېگانە ئۆسكەن ئاق توغراق،
ساڭا ھېچكىم تۆكمەيدۇ كۆز ياش،
ياش تۆكسەن ئۆزۈڭ ـ ئۆزۈڭگە.
كۆكسۈڭنى ئاشۇ يېشىڭدىن،
باھار بىلەن تولۇپ ھۆسنىڭگە!

كېچكىش

تال ـ تال زۇلفىڭ سىڭگەن قارا تۇن،
دېرىزەڭدىن ئۇچتى بىر ئاۋاز.
دېرىزەڭدە سۇلدى بىر غۇنچە،
دېرىزەڭدە باشلاندى ئايلاز.
يول بەك ئۇزۇن، چىقالماي باشقا،
كېچىكتىممەن ئۇنى ئاسراشقا.
مامۇق قەلبىڭ مۇزدەك ئاسفالت،
تالاي بەڭباش ئۆتۈشكەن دەسسەپ.
بەرگىڭدىكى تاتلىق شىرنەڭنى،
كېپىنەكتەك شۇمۇشنى قەستلەپ.
يول بەك ئۇزۇن، چىقالماي باشقا،
كېچىكتىممەن ئۇنى ئاسراشقا.
كەچۇر، تۇرمۇش ئەمەس مۇدھىش چۈش،
ئويغانساڭلا قايتار ئەسلىگە.
مىليون باھار بېرەلمەس ھۆسن،
سەن يوقاتقان باھار پەسلىگە.
يول بەك ئۇزۇن، چىقالماي باشقا،
كېچىكتىممەن ئۇنى ئاسراشقا.
ئاچچىق يىغاڭ تۆكسىمۇ يامغۇر،
ئۆتمۈشۈڭگە تەكرار ۋە تەكرار.
قايتىلانماس مەڭگۈ ئۆمرۈڭدە،
ئون سەككىزگە كىرگەن بۇ چاغلار.
يول بەك ئۇزۇن، چىقالماي باشقا،
كېچىكتىڭسەن ئەمدى يىغلاشقا...

سۆيگۈ تەلپۈنۈشلىرى

1

چېچەكنىڭ نەۋباھار بولماي لېۋىنى ئاچقىنى نەدە؟
لېۋىنى ئاچمىسا خۇشبۇي ھىدىنى چاچقىنى نەدە؟
ھىدىنى چاچمىسا بۇلبۇل پىراقتىن ئۆرتىنىپ ئاھ سېلىپ،
تىكەنگە كۆكسىنى باغ ـ باش ئېتىپ ھەم ياققىنى نەدە؟
تىكەنگە ياقمىسا كۆكسىنى چېچەكنى خەيرىخاھ ئەيلەپ،
كى بۇلبۇل رايىغا مەستخۇش، خىرامان باققىنى نەدە؟
خىرامان باقمىسا تۇنلەر بېشىدا ئولتۇرۇپ بىدار،
ۋىسالگاھ ئىنتىزارىنى كۆيگە قاتقىنى نەدە؟
كۆيگە قاتمىسا ئۆلمەس مۇھەببەت بىرلە جانانى،
بۇ ئۇيغۇن قەلبنىڭ بۇنچە خىيالغا پاتقىنى نەدە؟

2

نە بولغاي گۈل بېغىم ئىچرە قەدىمكىنى بۇراپ قويساڭ،
نە بولغاي سەن ئۇچۇن تەرگەن گۈلۈمنى بىر پۇراپ قويساڭ.
نامازشام جىلۋىسى ئاستا يوپۇرماققا ئاسار كۆز ياش،
نە بولغاي كۆز نۇرۇڭ بىرلە ئۇنى نۇرغا ئوراپ قويسا.
ئەنە ئاي بالقىدى كۆكتىن كېلەر باغرىم تامان لەيلەپ،
نە بولغاي ئاي يولىنى سەن چېچىڭ بىرلە توراپ قويساڭ.
يېشىل چىم ئۇستىدە قەلبىم ياتار مەستخۇش بولۇپ چاك ـ چاك،
نە بولغاي لەۋلىرىڭ بىرلە ئۇنى ھىدلەپ شوراپ قويساڭ.

بۇ ئۇيغۇن ئىستىقامەتتە ئۇزاتتى قانچە تاڭلارنى،
نە بولغاي ھالىنى بىر پەس بولۇپ غەمخان سوراپ قويساڭ.

3

سەھەر گۈلشەنىدە سۆيگۈ چېچەك بىر غۇنچە تال پەيدا،
گۈزەللىك تەختىدە سۇلتان كى يەڭلىغ خۇش جامال پەيدا.
ئىپار ھىد ئىزدىدى ئەزگۈ شامالىلار جادۇ چاچىدىن،
قۇياشتەك مەڭزىدە بىر خال، قېشىدا جۇپ ھىلال پەيدا.
كى بۇلبۇل بەزمىسى ئەزدى چىمەنىنىڭ چوغ يۇرەكىنى،
چىمەندەك چوغ يۇرەكىمدە چىمەندەك ئاشۇ ھال پەيدا.
ئۇزاپ نۇر سەتھىدە نازۇك بەدەن بىر نۇرغا ئايلاندى،
كۆزۈم يىتتۇرسە ئول نۇرنى قۇياشسىز تۇن-زاۋال پەيدا.
ئىشق خۇمدانىدا بىر خىش بولۇپ تاۋلاندى بۇ ئۇيغۇن،
قاچانكى سۆيگۈ بابىدىن بولۇپ قۇتلۇق خىيال پەيدا.

4

قەدەھتەك بۇ جاھانغا مەي قۇيۇپ ئىچسەم دېسە ھەييام،
دېگەنكەن مەيپۇرۇش ئىچكىن ئىچىشكە ئەرزىسە ھەييام.
ئىچەي دەپ مەيخانىدىن ھېچ چىقالماي كېچە ۋە كۈندۈز،
تېپىلماي قالسىمۇ ئۇلپەت ئىچىپتۇ ھەدىسە ھەييام.
ئارامىلىق بەرمىگەچ قۇتراپ دىلىدا تەڭرىلىك دەۋا،
بۇ دەۋانى قىلالماي ھەل چېكىپتۇ دەرد يەنە ھەييام.
نېچۈن بۇتنايسەنا دىلبەر تەرك ئەت مەينى دەپ ھەردەم،
بوغار قەلبىمنى ناشۇدلۇق مەرگەر قول بەرمىسە ھەييام.
ئىچىشنى تەرك ئىتەر بولسام ئۇزاتقىن سۆيگۈ جامىنى،
شۇ چاغ مەيلىتى مەڭگۈگە قاۋاقتىن ھەيدىسە ھەييام.

5

پەلەك ھەييارلىقىدىن ھەر قەدەمدە ئىمتىھان ئەتتى،
چۈڭۈپ ئىستەكلىرىمنىڭ باغرىنى گويا كى قان ئەتتى.
قاناتسىز تەنلىرىمدىن ئۇركىسە شادلىق، خىرامانلىق،
نادامەت قۇشلىرى روھىم بېغىنى ئاشىيان ئەتتى.
مەگەر زەر تارىدىن قەلبىم مۇقاملار ئەۋجىگە چۈشسە،
ئىشق زىندانىغا ھەيدەلگۈچى مەھبۇسنى خان ئەتتى.
پەرىلەر كۈلكىسى شۇندا سىلاپ دەردلىك يۈرىكىمنى،
جاھان غوۋغاسىدىن تارتىپ كى شادلىق ئارمىغان ئەتتى.
نىگارسىز ئۆرتىنىپ ياتسام ئۇزاق تۈنلەردە ئۇھ تارتىپ،
ماڭا سۆيگۈ پىغانىدىن مۇقام سۆيگۈ بايان ئەتتى.
پەلەك ھەييارلىقىدىن ھەم كى يوق پەرۋايى ئۇيغۇنىڭ،
مۇقام ئاتلىق نىگاردىن ئۇ نىگار ۋەسلىنى شان ئەتتى.

6

كۆزۈڭگە مەھلىيا قەلبىم، كۆزۈڭ يۈلتۇزغا كان بەلكى،
چىمەن كىرپىكلىرىڭ ئاشىق دىلىمغا بىر كامان بەلكى.
ئۇنىڭ قىيناشىدىن مەڭگۈ سېزەرمەن دىلرەبالىقنى،
گويا جەننەتتىمۇ بولماس بۇ يەڭلىغ ھۆر ماكان بەلكى.
قاچان كۆردۈم كۆزۈڭنى مەن چىمەن كىرپىكلىرىڭ ئىچرە،
بىھوش جىسىمغا ئەپكەلدىڭ مۇھەببەتلىك زامان بەلكى.
دەقىقە كۆرمىسەم ئاشۇ كۆزۈڭنىڭ شوخ جۇلاسىنى،
يولۇمنى توسقۇسى كۈرمىڭ قاباھەتلىك داۋان بەلكى.
ئۇزاپ كەتتى تالاي كۈنلەر بۇيۇك ئارمانغا يول بەرمەي،
بۇيۇك ئارمانلىرىمغا سەن بولۇپ قالدىڭ خاقان بەلكى.
جېنىمنى ئالغۇسى بىر كۈن نىگار ۋەسلىگە مۇشتاقلىق،
ۋىسالىنىڭ دەملىرى كۈلگەي ئۆزۈڭ قىلساڭ ئاسان بەلكى.

7

چېچىلىڭ بەرقىگە تۇن قونسا چېچىلىڭ مەبۇدقا ئايلانغاي،
ھىلال قاشىڭدا يۇلقۇنسا ھىلال بىر مۇتقا ئايلانغاي.
نىگاھىڭ تەرزىدىن ئاقسا چىمەنلەر كۆكسىگە يۇلتۇز،
قۇچاقىڭ مىسلى ئاتەشلىك گۈلىستان يۇرتقا ئايلانغاي.
سۆزۈڭ بەھرىگە چىرماشسا خىيالچان تەلپۈنۈش، بۇتناش،
چېچەكلەر مەڭزىگە ئاققان يېشىڭ ياقۇتقا ئايلانغاي.
ئۆيۈڭدىن تولغىنىپ چىقسا يىلانلار تاشلىشىپ قاسراق،
ھەسەتنى بەچىدان ئەيلەپ چىرايى جۇتقا ئايلانغاي.
ئارامگاھ باغلىرىڭ ئىچرە ئىزىڭ قۇتلۇق مۆھۈر باسسا،
چېكەڭنى تەخت قىلىپ رەيھان لاۋۇلداپ ئوتقا ئايلانغاي.
قىرىق تال پۇرمە چېچىڭنى دولاڭدا سويلىتىپ ماڭساڭ،
قىرىق كۈن مەست بولۇپ ئالەم گويا بىر بۇتقا ئايلانغاي.
دىلىمنى چالغىتىپ ھىجران ئارامىلىق بەرمىدى كۈن-تۈن،
غېرىب كۆلبەمگە بىر كەلسەڭ ئۆمۈرلۈك قۇتقا ئايلانغاي.

8

مېنى شەيتانغا ئالداتما ئۆزۈڭ ئالداپلا قاچقايسەن،
مۇھەببەت ئالىمى ئىچرە قۇيۇندەك پىرقىراتقايسەن.
نازاكەت ياچىقىدىن ئوق ئۇزۇپ باغرىمنى قان ئەيلە،
بۇ كەۋسەر قان جۇلاسىدىن ئۇپۇققا ھەل يالاتقايسەن.
نەھاجەتتۇر بىھوشلانسام، يۇزۇمگە گۈل سۇيى چاچماق،
كۆزۈڭ لەشكەرلىرىگە بىتېنىم تىنتىپ تالاتقايسەن.
ھوشۇمنىڭ بارىدا خۇلقۇڭ ماڭا قان كۆكلىگەن زىندان،
مۇھەببەت ئىستىلاسىدىن مۇشۇنداق قاغجىراتقايسەن.
ھاياتنى چۈش دېگەن ئەردىم، چۈشۈمنى سەيلىتىپ كەتسەڭ،
بۇزۇلغان چۈشلىرىمنىڭ بارىنى كۈلكەڭدە چاقايسەن.

تىرىلگەن چاغدا ۋەسلىڭنىڭ دەقىقە نۇر زىياسىدىن،
ئەجەبكىم، غەمزىلىك كۆزدە دەقىقە بىرلا باققايسەن.
ئىشق زەنجىرلىرى شۇ چاغ ئۇزۇلسۇن ئاھۇ ـ دادىمدىن،
رەھىمىڭ كەلسە بىر نۆۋەت ۋىسال ئىشكىنى ئاچقايسەن.

9

(بىر شائىرنىڭ ۋاپاتىغا)

قەي قىلىپ كەتتىڭ زامانىنى نەزمىنىڭ پەيمانىدا،
قاندى شەيتانلىق ھەۋەسلەر ئاشۇ قەينىڭ شانىدا.
سەن ئۆلۈمنى مىڭ قېتىملاپ ئۆلتۈرۈپ كۈلكەڭ بىلەن،
مىڭ تىرىلگەن قەقىنۇستەك سۆيگىنىڭ گۈلخانىدا.
يوللىرىڭنىڭ قانسىراپ تۇرغان لېۋىدە بىر ئۇمىد،
سەن ئۇنى چىققان ياساپ ئاشىق يۈرەكنىڭ قانىدا.
ئەكچىگەن نۇرلار ئارا يۇلتۇزلار قۇچاقتا سۈكۈت،
بۇ سۈكۈتلەر ياش بولۇپ دەۋرەيدۇ قەبرەڭ يانىدا.
ئۆلمىدىڭ، كەتتىڭ گويا قايتا ھاياتلىق تاپقىلى،
بىز ئۇنى قالدۇق كۈتۈپ سەنسىز بۇ مىسكىن خانىدا.

هجران يلتزى

(نەۋايى غەزەللىرىگە تەخمىسلەر)

مۇقەددىمە

بەش ئەسىر ئۇيقۇدا ياتقان چۆل ئارا بىر ئۇن كېلۇر،
ئۇندا «دىۋان»نى قۇچاقلاپ ھالەتى مەجنۇن كېلۇر.
بىر تەرەپتە تۇغ بولۇپتۇ ھەزرىتىمگە زەر قۇياش،
بىر تەرەپتىن سۇڭدىشىپ ئايسىز تاتارغان تۇن كېلۇر.
ھەر قەدەمدە بىر سوئال تاشلاپ ئۆتەر دۇنياغا ئۇ،
شۇ سوئالنى يەشكىلى مەشرەپ يۇرەكى خۇن كېلۇر.
شۇ سوئالدىن ئويغىنىپ ئەرشى تېپىپتۇ ئەسلىنى،
نەۋبەتى، گۇمنام، زەلىلى... ھەممىسى سۇلغۇن كېلۇر.
خانىقالار ھۆكمىنى سۇندۇردى كۇيلەر نەرىسى،
ئۇشبۇ ۋەھدەتتە قاياقتىن تاپ بېسىپ ئالۇۋن كېلۇر؟
قىز پېتى قالدى جاھان ئۆلگەن يۇرەكلەر تەكتىدە،
ئۇشبۇ قىزنى ئەپكېتىشكە توختىماي پەيتۇن كېلۇر.
ئاشنالىق ئارمىغان بولدى نەۋايىدىن بۇگۇن،
ئول پىرىمنىڭ خەزىنىسىنى ئاقتۇرۇپ ئۇيغۇن كېلۇر.

1

ماڭا نە مەنزىلۇ مەئۋا ئەيان نەخانۇمان پەيدا،
سېنىڭ ھىجرىڭدە بۇ غەمسىز يۇرەكتە لەختە قان پەيدا.
ئەقىلنىڭ قۇشلىرى قوندى سولاشقان بەرگى ياپراقتا،
جاھان ھۆسنىدە سۆيگۇمدىن بولۇپتۇ زەپران پەيدا.
ناۋالار ئەيلىسە بۇلبۇل قىزىل گۇل ئىشتىياقىدا،

كى تاڭ چېھرىدە ھىجرەتنىڭ دالاسىدەك تۇمان پەيدا.
شەبىستان كۆيلىرى كەتتى يىراقلاپ ئاستا كۆلبەمدىن،
ھىلالنىڭ كۆز يېشى تامغاچ چىمەندە مۇڭ ـ پىغان پەيدا،
بۇ تەن پەرۋازىدىن قالدى ئۇنىڭ مولجالى تىمتاسلىق،
سۈكۈت ئەۋجىدە روھىمدا ياراقسىز پەھلىۋان پەيدا.
خىيال دەپتىرىدىن زەر گۈن پەلەكنىڭ شولىسى يىتتى،
پەلەك دىشۋارىدىن بولدى گويا ئاخىر زامان پەيدا.
چېچىڭ زۇلمىتىدىن كۆيگەن كېچەڭگە ئاشىنا چۈشلەر،
شۇ چۈشلەر سەتھىدە بولغاچ ھەۋادەك مېھرىبان پەيدا،
ئىشق زەنجىرىدە مەڭگۈ بۇ ئۇيغۇن قەلبى باغلاقلىق،
نەھاجەت ئىستىمەك خۇشلۇق، يېنىدا ئۇل جانان پەيدا.

2

جان يېتىپ ئاغزىمغا تاپماق دەردى ھىجراندىن خالاس،
نەكى ھىجران بەلكى بولدۇم ئابىھايۋاندىن خالاس.
كىرپىكىڭ ئوقياسىدىن سولدى چېچەكلەر جىلۋىسى،
ئەيلىگەي كىم باغىبانىنى ئۇشبۇ غەلياندىن خالاس؟
زۇلفى قەللابىڭ مېنى ئالدى بوغۇپ، يوق ئىختىيار،
كۆزلىرىم بولماس نېرى بىر لەھزە توپاندىن خالاس.
ئاھ، ئىشق زىندانىدا قىينالغۇچى بىر مەن ئەجەب،
خۇددى قۇش بولغان كەبى پەرۋازى جەۋلاندىن خالاس.
ئىزدىبان سۆيگۈ گۈلىستانى زىمىستان قويىندىن،
ئىشقى گۈللەرنىڭ دىلىمدا بولمىدى قاندىن خالاس.
بۇ جۇنۇن سەھراسىنىڭ خىلۋەت راباتى قايدىدۇر،
جىلۋىسىز ئازغۇن ۋىسال قىلماس سەراتاندىن خالاس.
مۇڭدىشىم بولدى پىراقىنىڭ ئەۋجىدە تەنھالىقىم،
ۋەھدىتىم جامىدا مەي بولماستا شەيتاندىن خالاس.

بۇ ھاياتقا ساختىلىقتىن ياپما پەردە ئەي پەلەك،
قىل مېنى جاندىن خالاس، قىلغۇچە جاناندىن خالاس.

3

يارەب، ئول يۈزنى دەمى كۆزۈمگە پىنھان ئەيلىمە،
ئاشنالىق دەستىدىن ھالىم پەرىشان ئەيلىمە.
ئوت قويۇپتۇ بۇجاھانغا مەشۇقۇمنىڭ غەمزىسى،
بىرلا مەن تۇترۇق بولاي ئۆزگىنى قۇربان ئەيلىمە.
يايمىسۇن زۇلپىنى ئۇ، يالمار قۇياشنى سويلىشى،
تاڭغا تەشنا بۇ يۈرەكنى تىغ ئۇرۇپ قان ئەيلىمە.
باغلىرىمدا گۇل ـ چېچەكلەر بولمىسۇن زىنھار خازان،
شۇ نىگارىم ھۆسنىنى بۇ باغدا مېھمان ئەيلىمە.
نە ئەجەبكىم مەي بىلەن ئازسام ھوشۇمدىن بىر يولى،
نازىنى ئول پەرىنىڭ ئالدامچى شەيتان ئەيلىمە.
يول سېلىپ چىقتىم بۇگۇن ئەيلەپ ھىلالنى قولۇنقىم،
كۆز يېشىمنى ناگىھان بۇ يولدا ئوكيان ئەيلىمە.
قۇللۇقۇمنى ئەيلىگىن تەن بىر ئۆزۈمگە تائەبەد،
باش پاناھسىزلا ئۆلەي، شۇل يارنى سۇلتان ئەيلىمە.
جان قۇشى قاقسا قانات قونغاي شېخىغا سۆيگۈنىڭ،
ئاشۇ تەرسانىڭ بىراق كۆكسىنى ئاسمان ئەيلىمە.
ئۇشبۇ ھىجران دەشتىدە ئۆلتۈرۈپ ئۇيغۇننى يار،
گاھ تىرىلدۈرۈپ يەنە تەڭرىمنى ھەيران ئەيلىمە.

4

جۇنۇن تاشى ئۇرۇپ ھەريان ياكى داغىمنى ئەفكار ئەت،
ھۆسن باغىڭغا ئەي رەنا مېنى ئاشىق خېرىدار ئەت.
كۆزۈم بىر لەھزە توختاتسۇن مۇھەببەت زۇلمىدىن توپان،

قارا كاكۇل چېچىڭنىڭ سويلىشىنى بىر ماڭا دار ئەت.
نىتەي سىنەم ئارا كۇلسە يەنە ئىشقىڭ گۈلىستانى،
تېنىم چۆللەرگە پالانسۇن ۋە مەيلى قەتىرگە زار ئەت.
يۈرەك ئۆتمىتۇشۇك بولسۇن نىگاھىڭ خەنجىرى بىرلە،
شۇڭا لوقمانمۇ كار قىلماس بىمارلارغا نەمۇدار ئەت.
قاراقلار سەتھىدىن ئۆچسۇن ھىلالسىز توزىغان ئاسمان،
بۇ رەسۋالىق كوچاسىدا ناھاتكى بىر مېنى خار ئەت.
بۇ ھالىمدىن جاھان ئەھلى تۇتۇپ قالسۇن ياقاسىنى،
ۋاپا تەسۋىرىنى ئەمما ھامان بوينۇمدا زۇننار ئەت.
سېنىڭ كۈلپەتلىرىڭ بىرلە سارا‌ڭ، تەلۋە ئاتالساممۇ،
بۇ ئۇيغۇننى ئاداققى رەت لېۋىڭدە ئېرىگەن قار ئەت.

5

ئارەزىڭنى باغ ئارا چۈن كۆردى ھەيران بولدى گۈل،
قامىتىڭگە ئەي پەرى ئۇنسىز غەزەلخان بولدى گۈل.
بەرگىلەرنى تىترىتىپ ئۆتتى گويا كۈز سەلكىنى،
خۇددى مەندەك نائۇمىد قالدى پەرىشان بولدى گۈل.
رومىلىڭنى قايرىساڭ كۆيدى گۈرۈلدەپ بۇ جاھان،
بۇ مالامەت دەستىدىن بىر پەستە گۈلخان بولدى گۈل.
بىر نېگاھ بىرلە ئېتىلدى شۇ نىگاھتىن مىڭ باشاق،
ھالىغا مىڭ ۋايىكىم، جەڭگاھتا قۇربان بولدى گۈل.
يەنە بىر رەت ئەيلىدىڭ گۈلگۇن نىگاھتىن بۆسەلەر،
بۇ يۈرەكىمدەك شۇئان قاتمۇقات قان بولدى گۈل.
ئۇشبۇ قىسمەتتىن ياقاڭنى يىرتمىغىن ئەي بۇلبۇلۇم،
ئول نىگارىم ھۆسنىدە مەڭگۈگە مېھمان بولدى گۈل.
گۈل ئۈزەي دەپ تاڭ سەھەر كىرگەندە باغقا ناتۇان،
شۇندا ھەيران قالدۇرۇپ ئۇيغۇننى ئىنسان بولدى گۈل.

策　　划：伊布拉音·色满
组　　稿：阿布来提·居马士谱热克
　　阿不都许库尔·伊敏
责任编辑：吾热古丽·玉苏甫
责任校对：努丽曼·卡德尔
封面设计：海米旦·赛达力木
制　　版：热娜·艾买提

玩火的姑娘（维吾尔文）

（诗集）

阿巴拜克力·托合提　著

新疆人民出版总社
新疆科学技术出版社出版发行
（乌鲁木齐市延安路255号　邮编：830049）
新疆新华书店经销　新疆力诺商务印务有限责任公司印刷
880mm×1230mm　32开本　5.375印张
2013年8月第1版　2013年8月第1次印刷

ISBN978-7-5466-1237-9（民文）　定价：18.00元

موقاۋسىنى لايىھەلىگۈچى: خەمدۇللا سەيدالىم

چوغ بۇلىنغان قەلب

ISBN 978-7-5466-1237-9

9 787546 612379 >

定价：18.00元